

SANT'EGIDIO CELEBRA EL DIA INTERNACIONAL CIUTATS PER LA VIDA AMB EL TESTIMONI CORPRENEDOR DE BILLY MOORE

Història de fe i perdó al corredor de la mort

Gairebé disset anys al corredor de la mort. Són els que va passar el nord-americà Billy Moore esperant morir a la cadira elèctrica. El seu testimoni de fe i reconciliació va ser el plat fort d'una jornada que el 30 de novembre passat va mobilitzar milers de ciutats arreu del món en favor de la vida i en contra de la pena de mort. La Comunitat de Sant'Egidio el va convidar a Barcelona perquè expliqués la seva experiència. Just després de ser condemnat a mort per un crim que va admetre, Moore va decidir que se suïcidaria. No podia suportar la por i la culpabilitat. En la solitud de la seva cel·la, però, va sentir la veu de Déu: «Em va dir: si et sents culpable per haver matat una persona, per què en vols matar una altra?» Va començar aleshores un llarg i profund camí de conversió al cristianisme que va culminar quan la família de la víctima el va perdonar i va impulsar el seu indult. **P 20**



L'avantprojecte del ministre Wert: més ombres que llums

P 10

Agustí Codinach



Les campanes de Santa Maria del Mar recuperen la seva veu

Les cinc campanes de l'espada de Santa Maria de Mar, emmudides des de fa deu anys, tornaran a repicar amb força al bell mig del barri barceloní de la Ribera. Després d'una acurada restauració, el 29 de desembre tindrà lloc a l'emblemàtica basílica una missa d'acció de gràcies amb el primer repic inaugural de les campanes, presidida pel P. Josep M. Soler, abat de Montserrat. **P 16**

ENTREVISTA AL VATICANISTA LUIGI ACCATTOLI



«L'actual entorn mediàtic afavoreix que la figura del Papa emergeixi amb més força»

P 7

Sumari

P 3 Propostes per a la nova evangelització

P 8 Relat colpidor a «Cartes des de Togo»

P 22 Oasi franciscà a la comarca d'Osona

P 26 Es completa la Biblioteca Francesc Torralba

P 27 Èxit de la Setmana de Cinema Espiritual

Amb el número vinent us oferirem el calendari 2013, dedicat en aquesta ocasió a l'Any de la Fe

Editorial

Escoles d'evangelització

La creació d'escoles d'evangelització, amb pluralitat d'estils, és una bona notícia de la qual ens ocupem en primer pla en aquest número de *Catalunya Cristiana*. Seria inútil insistir en la necessitat de l'evangelització si no s'arbitressin els mitjans per aprendre a evangelitzar. Seria fàcil caure en l'amateurisme: per evangelitzar cal en primer lloc contemplar, reflexionar, formar-se; cal coratge i alhora respecte, calen recursos, iniciatives pràctiques i creativitat. Notem que parlem d'evangelització en general (i no tant de nova evangelització); la novetat hi és inclosa perquè evangeli vol dir etimològicament bona notícia i una notícia per ser-ho, i sembla redundant, ha de ser nova. Es tracta d'anunciar Jesucrist als qui no el coneixen. No és una tasca fàcil, de fet no ho ha estat mai. Hauríem de donar un cop d'ull a la història i aprendre l'art dels missioners que es van valdre de l'esforç, de l'enginy i de la creativitat per fer comprendre als seus destinataris el nucli essencial del *kerygma*, de vegades jugant-s'hi la vida. A la pel·lícula britànica *La Missió* (1986), guanyadora de diversos premis cinematogràfics, hi ha una escena entranyable en la qual el jesuïta missioner protagonista atrau per primera vegada els indígenes amb el so d'una flauta. Aquest art del missioner, ja té les seves arrels en el beat Ramon Llull: consisteix a aprendre un llenguatge que el destinatari sigui capaç de comprendre i a partir del que ja creu, encara que sigui d'una manera molt incipient, proposar-li les veritats de la fe. Certament no cal anar tan lluny, vivim en una societat d'arrels cristianes, hi ha set

d'espiritualitat i creix la demanda del llibre religiós.

A Catalunya, en els darrers anys, Mn. Xavier Morlans ha estat pioner en aquest «primer anunci». És un prevere que uneix en la seva persona la reflexió teològica i la creació musical: és cantautor i les seves cançons amb contingut conviden a exultar. Recordem també la iniciativa del Multifestival David nascut el 1986 i que avui ha assolit una projecció internacional. En continuïtat amb aquesta dimensió artística, es va posar a la venda el CD *Veus per a una nova evangelització*, una agosarada aventura discogràfica que ha aplegat els millors músics i compositors cristians, veterans i novells, consagrats i laics, de la qual hem parlat ja en el nostre setmanari (n. 1727, 28-10-12).

Per activar aquestes escoles singulars ha calgut i cal constituir equips de preveres i laics. Vet aquí una bona ocasió per exercir la corresponsabilitat. És veritat que el testimoni personal i comunitari és fonamental a l'hora d'evangelitzar, però els mitjans de comunicació poden ser —i de fet són— un subsidi indefugible. En aquest sentit des de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel ratifiquem la nostra voluntat de col·laborar amb entusiasme en aquesta oportuna iniciativa pastoral.

Si voleu estar informats de tots els actes i activitats organitzades aquestes festes, entreu a www.catalunya-cristiana.cat i consulteu la secció «Agenda de Nadal».

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Victor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Mercedes De La Torre, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Victor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Agustí Codinach, Antoni Coll, Delfí Dalmau, Francesc Gamissans, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Ignasi Mora, Francesc Nicolau, Joan Piñol, Teresa Pujal, Quique, Josep Rius-Camps, Josep M. Rovira, Eduard Sagarra, Lluís Serra, Joan Soler, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Pere Tena, Josep M. Vallejo, Joan M. Vernet, Joan Viñas, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per



Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 124,80 €

Gibraltar i Portugal: 124,80 €

Resta d'Europa: 199,85 €

Amèrica i Àfrica: 237,86 €

Àsia i Oceania: 315,81 €



El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Un nou llinar

Família, sí. Parròquia, també!

Dels testimonis directes del recent Sínode ens arriba que si hi ha hagut dos temes en els quals s'ha incidit molt han estat la família i la parròquia. Dues institucions de sempre que han vist reconeguda la seva validesa i vigència no sols pel que són en si mateixes, sinó per la importància que adquireixen a l'hora de parlar de la nova evangelització. Dues institucions amb implicació mútua.

La parròquia, família de famílies i, dins d'ella, la comunitat familiar, petita església domèstica, també són cridades a asseure's a la vora del pou per escoltar Jesús i esperar-ho tot d'aquesta trobada amb ell. És la necessitat d'adquirir una nova mentalitat que respongui al moment que vivim i fer confiança a aquell que ens pot donar aigua viva.

També el lligam entre família i parròquia necessita un nou plantejament que faci més visible la mútua interdependència i complementarietat.

Des de la primera evangelització, la transmissió de la fe ha trobat un lloc natural en la família. Els pares sinodals han dit que no es pot pensar en una nova evangelització sense sentir-nos responsables de l'anunci de l'Evangeli a les famílies i sense ajudar-les en la tasca educativa. Per aquest motiu diran que la vida familiar és el primer lloc en el qual l'Evangeli es troba amb la vida ordinària i mostra la seva capacitat de transformar les condicions fonamentals de l'existència en l'horitzó de l'amor. Això és decisiu.

Qui pot oferir aquest marc educatiu i l'acompa-

nyament necessari perquè tot això sigui possible? El mateix missatge que ens fan arribar diu que en

aquesta perspectiva emergeix sobretot el paper de la parròquia, com a presència de l'Església en el territori en el qual viuen els homes, «font de la vila» com li agradava anomenar-la Joan XXIII, on tothom pot beure trobant la frescor de l'Evangeli. La seva funció roman imprescindible, encara que les condicions particulars poden requerir una articulació en petites comunitats o vincles de col·laboració en contextos més amplis.

Certament, des de vincles comunitaris —la família i la parròquia ho són— podem obrir els ulls a la fe i contagiar l'entusiasme per l'anunci de l'Evangeli.

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona



Nova escola diocesana d'evangelització a Barcelona

L'espai impulsat per Xavier Morlans ofereix formació teòrica i pràctica en la metodologia del primer anunci cristià

Samuel Gutiérrez
Barcelona

Anunciar Jesucrist als qui no el coneixen. O als qui havent-lo conegut se n'han allunyat. Aquest és el primer objectiu del Pla Pastoral 2011-2015 de l'arxidiòcesi de Barcelona. Un pla orientat sobretot a l'evangelització perquè, segons paraules del mateix cardenal Lluís Martínez Sistach, «l'Església existeix per evangelitzar». «Convé que prenguem consciència del nostre compromís baptismal —afegia l'arquebisbe—, que ens fa evangelitzadors i apòstols allà on ens trobem.»

Aquesta convicció i urgència evangelitzadora cada vegada és més forta en el si de les comunitats cristianes. L'experiència, però, ha demostrat que les actuals estructures i activitats parroquials no permeten afrontar aquest repte amb prou garanties: «Cal provar noves fórmules i metodologies de primer anunci per tal de portar Jesucrist al món!» Una d'elles, entre altres, és la que Mn. Xavier Morlans impulsa amb entusiasme ja fa més de deu anys a diverses parròquies, comunitats i fins i tot diòcesis senceres. La fórmula del Tornar a Creure s'ha demostrat ben reeixida, acollidora i respectuosa amb els allunyats, ja que ofereix el contingut bàsic del primer anunci cristià en un context càlid d'invitació a la pregària. Però com tota nova metodologia necessita entrenament i una mica de sistematització. Aquest és el gran objectiu de la nova Escola Diocesana d'Evangelització de Barcelona, inaugurada el 24 de novembre passat al Seminari Conciliar de Barcelona amb la presència de més d'una seixantena d'agents pastorals.

L'escola d'evangelització de Barcelona, que oferirà 12 sessions fins al 18 de maig, segueix el mateix esquema de les sessions que els curs passat Mn. Xavier Morlans va dirigir al bisbat de Sant Feliu de Llobregat. «És un màster de 36 hores en primer anunci —afirma el seu director—, estructurat en dotze matinals de dissabte, de 10 a 13 h. La finalitat de l'escola és oferir una formació teòrica i, sobretot, un



Xavier Morlans treballa des de fa més de 25 anys en temes de nova evangelització.

entrenament pràctic en aquesta metodologia del primer anunci cristià, proposat d'una manera planera, als qui per diverses raons vulguin tornar a sentir la proposta cristiana o vulguin sentir-la per primera vegada.» No es tracta, però, d'un curs al qual les persones s'apunten individualment, sinó que és un entrenament que reben equips de laics enviats per les parròquies o arxiprestats.

Nou ardor

La fórmula del Tornar a Creure, que justament aquests dies acaba de celebrar els deu anys des que se'n van iniciar les primeres sessions, és una metodologia senzilla de primera aproximació evangelitzadora sense pressuposar res. Es troba avalada, a més, pels grans teòlegs que des de fa anys estudien el querigma, com ara Karl Rahner o Urs von Balthasar. «Et presentem el millor que tenim, Jesucrist, que és una persona viva amb qui tu, si vols, pots connectar.» «Aquest és un registre —assegura Morlans—,

«El primer anunci ha de continuar ressonant a l'Església. Hem de continuar parlant de Jesucrist amb entusiasme, però alhora amb respecte per la llibertat de l'altre»

al qual no estem gens habituats i, per tant, cal formació. L'escola diocesana d'evangelització no pretén cap altra cosa que entrenar els laics per poder fer aquest tipus de proposta.»

Un primer objectiu, més teòric, serà donar a conèixer en què consisteix la tasca evangelitzadora, de proposta i de renovació de la fe, que avui l'Església diocesana i universal proposa com a gran prioritat. «Hem de sortir a l'encontre de la gent. L'Església és per naturalesa evangelitzadora —afe-

geix el responsable de l'escola—. Hem d'oferir al món el cor de l'Evangelí, el primer anunci, la Bona Nova, molt centrat en la persona de Jesucrist, la seva existència històrica, la seva vida, la seva mort i sobretot l'anunci de la resurrecció.» «I tot això —continua dient Morlans— presentat com una realitat que té a veure amb la vida, les expectatives, els sofriments i esperances de les persones concretes.»

Un segon objectiu de l'escola d'evangelització és que els mateixos agents de pastoral puguin revifar la seva experiència personal de trobada amb Jesús. «El nou ardor que demana la nova evangelització ens obliga a confrontar-nos novament amb Jesús ressuscitat», afirma amb convicció el teòleg i cantautor, «cal que renovem la nostra trobada personal amb Jesús com a pilar de la vida cristiana». Així, per mitjà de la lectura creient i orant de la seva Paraula, es convidarà als animadors a descobrir l'acció de l'Esperit Sant en la vida i el cor de cadascú. Ell esdevindrà el gran protagonista d'aquesta aventura. El que es proposa amb la fórmula del Tornar a Creure no són unes idees sinó una experiència. «La transmissió de la fe, sobretot en un primer moment, no pot ser una mera transmissió cerebral d'informació», apunta Morlans. I afegeix: «Apel·lem sobretot al cor de la persona, a la seva voluntat, a la seva llibertat, i per això s'adreça al seu centre de gravetat.»

El temps de la concreció

Amb el Sínode de Bisbes sobre Nova Evangelització encara a la retina, són moltes les diòcesis arreu del món que ja han posat en marxa propostes concretes en aquest sentit. Després d'un temps llarg de reflexió, arriba ara el moment de la concreció, de donar pautes clares d'evangelització i oferir itineraris de reiniciació cristiana d'adults. «El primer anunci ha de continuar ressonant a l'Església —explica Xavier Morlans—. Hem de continuar parlant de Jesucrist amb entusiasme, però alhora amb respecte per la llibertat de l'altre.»

El primer anunci és un pas previ a les activitats pastorals que es fan tradicionalment a les parròquies, com ara la catequesi, l'estudi de l'evangelí, la revisió de vida o els equips de la Mare de Déu... És un complement, una preparació, un treballar la terra abans de conrear-la. «Si es fa amb entusiasme i convicció, serà un primer pas ferm perquè moltes persones puguin iniciar un camí de fe o tornar-hi amb ganes després d'un temps d'allunyament», acaba assenyalant l'impulsor del Tornar a Creure.



Entrenament pioner de cursos Alpha a Catalunya

La diòcesi de Solsona impulsa la formació sistemàtica d'equips de nova evangelització

S. G.
Solsona

Amb l'objectiu de donar una nova vitalitat a l'entorn parroquial, en el marc del nou pla pastoral, la diòcesi de Solsona ha decidit apostar de valent pels cursos Alpha. Es tracta d'un mètode d'evangelització nascut fa més de 40 anys en el si de l'Església anglicana, i cada vegada més estès en la catòlica, que es podria resumir sintèticament amb un titular: «Deu sopars per conèixer el cristianisme.» Aquest curs bàsic de presentació de la fe cristiana està pensat per a les persones amb dubtes, els allunyats o simplement els que volen explorar el cristianisme. «Alpha intenta respondre les grans preguntes de la vida a la llum de l'Evangeli —assegura José Alberto Barrera, responsable d'Alpha a Espanya—. És una aproximació al cristianisme com a experiència. Només és el principi. La continuació depèn de cada parròquia i de cada comunitat.»

El cap de setmana del 17 i 18 de novembre, el Seminari de Solsona va acollir per primera vegada a Catalunya unes jornades de formació i entrenament pràctic per als equips que volen posar en marxa el mètode Alpha. Organitzades per la delegació de Nova Evangelització del bisbat de Solsona i la coordinadora Alpha a Espanya, les jornades van comptar amb prop de 80 participants procedents d'arreu de Catalunya. I al capdavant, el mateix bisbe de Solsona, Mons. Xavier Novell.

Moments de gràcia

Per als participants en aquest entrenament pioner de cursos Alpha a Catalunya l'experiència ha estat tot un «veritable moment de gràcia». «Vam trobar molt més del que esperàvem —assegura Javier Ainchil, de Christifideles Laici—. Es palpava que Déu era amb nosaltres, tant en els moments de pregària i de silenci, com en els de convivència.» Com a membre d'un moviment per a la nova evangelització, Ainchil ha descobert que Alpha pot ser una eina excel·lent, on la centralitat no resideix en els missatgers sinó en l'Esperit Sant. «Amb aquest mètode —diu també— recuperem la fe com a eix de tota la tasca evangelitzadora. Hem tornat a les nostres famílies, professions i ambients amb un foc dins nostre, renovats i esperançats. Ha estat una autèntica gràcia de Déu.»

Per a Mn. Joaquim Messeguer, el sacerdot que va introduir Alpha en l'entorn catòlic de Catalunya, aquest cap de setmana també ha estat una «gràcia de Déu». «M'ha fet veure —explica Messeguer— com l'Esperit Sant actua a Catalunya. Quan ara fa deu anys vaig conèixer per primera vegada el curs Alpha com a mètode d'evangelització, vaig pensar, aleshores, que podria ser una bona eina per revifar la meua parròquia a Sant Quirze del Vallès, que es va convertir en la primera parròquia catòlica d'Espanya a oferir el curs.» Messeguer confessa que aquests anys d'implantació i ex-



pansió del curs Alpha a Catalunya en el context de l'Església catòlica «m'han donat molta esperança, i veure com ha arrelat tan fortament a Solsona, que s'ha convertit en un veritable focus d'expansió, m'omple de joia».

La delegació de pastoral universitària de Girona té la intenció d'iniciar al febrer el primer Alpha en el marc de la universitat. L'entrenament de Solsona ha estat per a ells una gran oportunitat per formar-se. Narcís Gascons creu que «el curs Alpha per a estudiants condensa els primers passos del missatge cristià d'una manera engrescadora i oberta, com a eina per

«Alpha intenta respondre les grans preguntes de la vida a la llum de l'Evangeli. És una aproximació al cristianisme com a experiència»

treure el màxim profit de la vida». Els representants lleidatans a la trobada, de la Unitat Pastoral de Cappeda, han qualificat el cap de setmana a Solsona «com una manifestació del poder convincent de l'Esperit». «Aquesta iniciativa ha estat especialment providencial —afirma Juan Luis Moya—; ens ha permès conèixer què és, com funciona i com s'organitza un curs, però el més important encara, ens ha donat l'oportunitat de descobrir com aquesta nova manera d'anunciar la Bona Nova, inserida en la línia de la nova evangelització, arrelada en la gràcia de l'Esperit i en el poder de la pregària, canvia els cors i fa que l'anunci del missatge del Crist estigui al lloc central de la nostra tasca d'Església.»

Experiència solsonina

Des de la Delegació solsonina de Nova Evangelització, la valoració de l'encontre ha estat molt positiva. La seva delegada, Teresa Valero, afirma que l'experiència a Solsona demostra que «aquest mètode dona un nou ardor i un nou sentit a la vida cristiana, tant a les persones allunyades i que busquen un sentit a la seva vida, com a les persones que treballen en algun dels equips».

Impulsats personalment per Mons. Xavier Novell, els cursos Alpha són una realitat a la diòcesi des de fa tres anys. «En aquest temps —explica Valero— han passat pel nostres cursos més de 300 persones i han format part dels equips d'evangelització unes 60 persones.» I afegeix: «En el curs Alpha s'hi ha implicat tota la comunitat eclesial, des del bisbe fins als laics, passant pels mossens i les comunitats religioses.» En el marc del nou pla pastoral de Solsona, presentat recentment per Mons. Xavier Novell, la nova evangelització ha esdevingut la gran prioritat de la diòcesi. Entre els mètodes ben concrets que ha proposat el mateix bisbe, cadascun amb el seu tarannà i objectius, hi ha els cursos Alpha, el Tornar a Creure i les Cèl·lules parroquials d'evangelització.

Un tresor que s'ha de compartir



Fra Josep Manuel Vallejo, caputxí

Després d'un viatge preciós enmig d'una simfonia bellíssima d'arbres tenyits de grocs, vermells, ocres i marrons, arribàvem al Seminari de Solsona per celebrar la trobada de formació dels monitors del Curs Alpha. Acolrida càlida, amable, simpàtica, retrobament amb rostres coneguts, coneixences noves... Un ambient fantàstic!

Al llarg de la jornada, tot escoltant els aspectes pràctics de l'acollida, del sopar Alpha, de la manera de conduir els grups i ajudar les persones, m'anava envaint l'entusiasme i l'alegria d'evangelitzar. El més notable de les persones que ens parlaven era la joia i la il·lusió per comunicar el tresor del cristianisme. Persones joves, entregades a la pastoral, dedicant temps i ganes a compartir el regal tan immens que hem rebut i a acompanyar persones que cerquen un sentit i un consol per a les seves vides. Els seus rostres i el seu capteniment ja eren Bona Notícia per a nosaltres.

La vetlla de pregària al vespre, molt profunda i emotiva. Els cants bonics, les oracions en veu alta, els silencis... em van permetre resar intensament. Quina joia poder estar més d'una hora intimant amb el Senyor! El bisbe Xavier ens va fer una xerrada molt sòlida sobre les manifestacions de l'Esperit Sant al llarg de la Bíblia i com podem experimentar-lo nosaltres ara. Que n'és d'important en els temps actuals posar l'accent en l'experiència personal, fonda, afectiva de l'Esperit del Senyor en nosaltres! L'experiència d'escoltar persones en confessió sempre és per a mi una carícia de l'Esperit que t'omple de pau.

Els vuitanta agents de pastoral aplegats a la trobada hem viscut aquests dies una experiència fraterna, d'intercanvi, celebració, pregària, reflexió..., agombolats en un ambient d'alegria i amabilitat. Que n'és de bonica, la nostra fe! Gràcies a la Delegació de Nova Evangelització per regalar-nos aquesta oportunitat.

El Papa celebra la tradicional festa de la Immaculada

Benet XVI subratlla la «plena alegria» de Maria



Mercedes De La Torre C.
Ciutat del Vaticà

Com ja és tradició, el papa Benet XVI va celebrar la festa de la Immaculada Concepció la tarda del dissabte 8 de desembre a la plaça d'Espanya, al centre de Roma, per encapçalar l'homenatge a Maria Immaculada. Allí, el Sant Pare va destacar que «sempre és un plaer especial» reunir-se amb romans, pelegrins i visitants als peus de l'estàtua de «la nostra Mare espiritual» perquè «ens fa sentir units en el signe de la fe» precisament «en aquest Any de la Fe que tota l'Església està vivint».

Durant el seu discurs davant de l'ambaixada d'Espanya a la Santa Seu, el Papa va aprofundir en la narració de l'anunciació de l'evangeli de Lluc i va indicar que si l'anunciació de l'àngel Gabriel a la Mare de Déu s'hagués esdevingut avui dia potser «no deixaria empremta als diaris ni a les revistes, perquè és un misteri que s'esdevé en el silenci». I va assegurar que «el que és realment gran sovint passa desapercebut i el silenci plàcid es revela més fructífer que la frenètica agitació que caracteritza les nostres ciutats».

El Papa va destacar, en primer lloc, que el moment de l'anunciació és sempre «sorprenent» i ajuda a reflexionar-hi «el fet que el moment decisiu per al futur de la humanitat,

el moment en què Déu es va fer home, estigui rodejat d'un gran silenci». En aquest sentit, va remarcar que «l'encontre entre el missatger diví i la Verge Immaculada passa totalment desapercebut: ningú no en sap res, ningú no en parla», i va ressaltar que «Maria, el dia que va rebre l'anunci de l'àngel, estava recollida i alhora oberta a l'escolta de Déu». I va afegir que «no hi havia cap mena d'obstacle, cap pantalla, res que la separés de Déu» perquè «el seu ésser sense pecat original» va permetre «una sintonia perfecta: el seu petit cor humà està perfectament "centrat" en el gran cor de Déu».

A més, el Sant Pare va suggerir posar especial atenció a l'«activisme que ens impedeix aturar-nos, estar tranquils, escoltar el silenci en què el Senyor fa sentir la seva veu discreta», i va destacar que «la veu de Déu no es reconeix en el soroll ni en l'agitació; el seu disseny en la nostra vida personal i social no el percebem ni ens quedem en la superfície, sinó anant a un nivell més profund, on les forces no són de tipus econòmic o polític, sinó morals i espirituals. És allí on Maria ens convida a anar i a sintonitzar amb l'acció de Déu».

Fruit de la Gràcia

D'altra banda, el Papa va assenyalar que la Immaculada ens diu que «la sal-

«Si l'anunciació de l'àngel Gabriel a la Mare de Déu s'hagués esdevingut avui dia potser no deixaria empremta als diaris ni a les revistes, perquè és un misteri que s'esdevé en el silenci»

vació del món no és obra de l'home» —de la ciència, de la tecnologia, de la ideologia—, «sinó que és fruit de la Gràcia». Segons el Pontífex, la Gràcia significa «l'Amor en la seva puresa i bellesa, és Déu tal com es revela en la història de la salvació narrada en la Bíblia i complerta en Jesucrist». Per això Maria és anomenada la «"plena de gràcia" i aquest fet "ens recorda el primat de Déu en la nostra vida i en la història del món, ens recorda que el poder de l'amor de Déu és més fort que el mal, pot omplir els buits que l'egoisme provoca en la història de les persones, de les famílies, les nacions i el món».

Sobre «aquests buits» el Papa va alertar que «poden convertir-se en inferns, on la vida humana és com si anés cap avall i cap al no-res, perdent el sentit i la llum». «Les falses solucions que ofereix el món per omplir aquests buits de fet eixamplen l'abisme», va afegir Benet XVI. «Només l'amor ens pot salvar d'aquesta caiguda», però

«no un amor qualsevol: un amor que contingui la puresa de Gràcia —de Déu que transforma i re-nova— i que pugui posar en els pulmons intoxicats nou oxigen, aire net, energia nova de vida».

Sobre això, el Sant Pare va assegurar que Maria «ens diu que, per molt que pugui caure l'home, mai no és massa avall per a Déu, que va descendir fins als inferns; per molt que el nostre cor vagi pel mal camí, Déu és sempre "més gran que el nostre cor". L'alè suau de la Gràcia pot dispersar els núvols negres, pot fer la vida més bonica i plena de significat fins i tot en les situacions més inhumanes».

A més, el Papa va subratllar que Maria Immaculada «parla de l'alegria, la veritable alegria que s'estén en el cor alliberat del pecat», ja que el pecat «porta una tristesa negativa, que ens indueix a tancar-nos en nosaltres mateixos»; en canvi, la Gràcia «porta la veritable alegria que no depèn de la possessió de les coses, sinó que té les arrels en allò més íntim i

més profund de la persona, i que res ni ningú no ens pot prendre». Així, Benet XVI va remarcar que «el cristianisme és essencialment un "evangeli", una "bona nova", mentre que alguns pensen que és un obstacle a l'alegria, ja que només hi veuen prohibicions i regles». En realitat, el Papa va recordar que «el cristianisme és l'anunci de la victòria de la Gràcia sobre el pecat, de la vida sobre la mort» i si bé «sí que implica alguns sacrificis i disciplina de la ment, del cor i del comportament, és justament perquè en l'home es troba l'arrel verinosa de l'egoisme, que ens perjudica a nosaltres mateixos i als altres». Per tant, el Papa va convidar a «aprendre a dir no a la veu de l'egoisme i a dir sí a la de l'amor autèntic». Evocant l'alegria de Maria, que és «plena, perquè al seu cor no hi ha ombra de pecat», va dir que aquesta alegria «coincideix amb la presència de Jesús en la seva vida: Jesús concebut i portat al ventre, després infant confiat a les seves cures maternes, adolescent i jove i home madur». I va concloure que «Jesús és l'alegria de Maria i l'alegria de l'Església».

Per acabar, el Sant Pare va desitjar que «en aquest temps d'Advent, Maria Immaculada ens ensenyi a escoltar la veu de Déu que parla en el silenci per rebre'n la Gràcia, que ens allibera del pecat i de l'egoisme, per gaudir així de la veritable alegria».

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Terra Santa

✓ Del 20 al 27 de maig

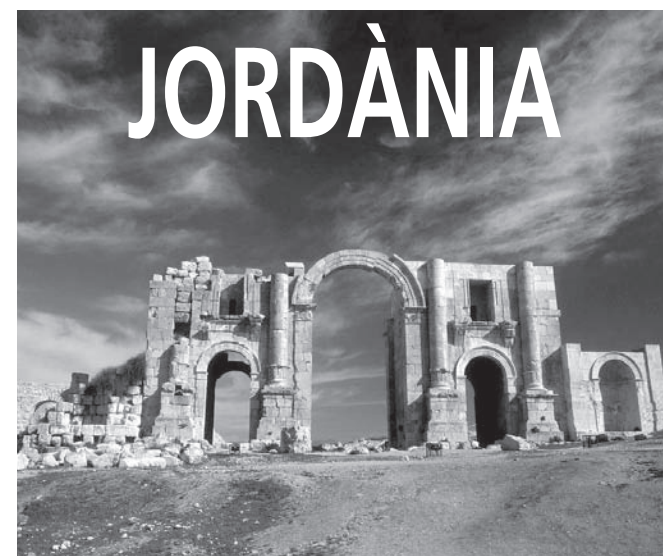
✓ Del 14 al 21 d'agost

- Seguirem les petjades i els viatges de JESÚS; contemplarem el llac de Tiberíades, la terra i els paisatges de la Galilea on ell va viure la Jerusalem de la Passió i molt més.
- Escoltarem les seves paraules en la realitat geogràfica i en el context humà on van ser dites.
- En el nostre interior, podrem captar el ressò de la seva veu... Sentir el que va dir i com ho va dir.

AMB EL SUPORT DEL
PREVERE QUE ENS
ACOMPANYARÀ DES DE
BARCELONA HO
ACTUALITZAREM,
ENS HI IMPLICAREM,
HO CELEBRAREM



Del 28 de febrer al 7 de març

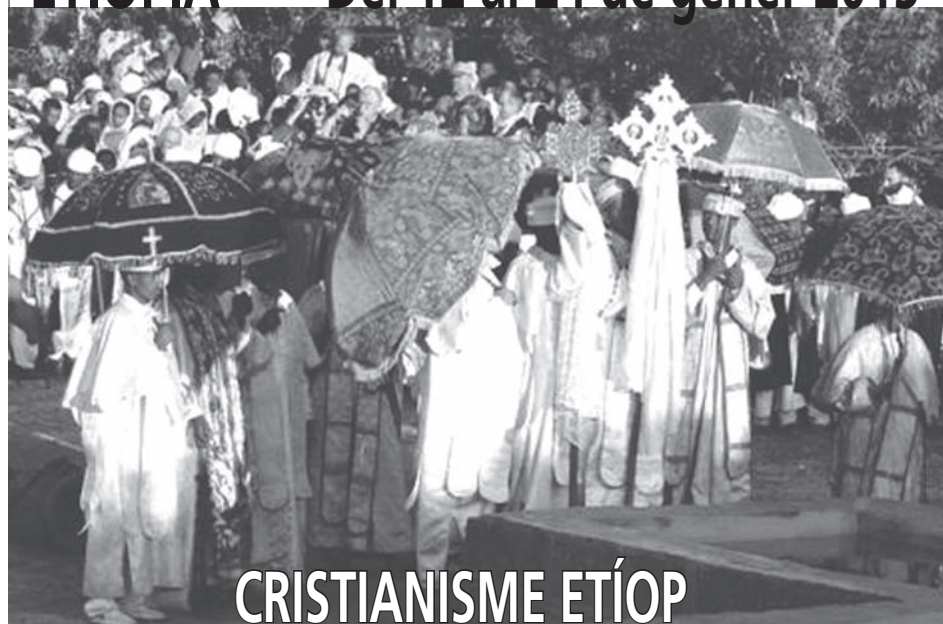


JORDÀNIA forma part del que en un sentit ampli anomenem la Terra Santa, allà on episodis de l'Antic i del Nou Testament es fan ressò en uns llocs geogràfics ben localitzats: el mont Nebo on Moisès va contemplar la Terra Promesa abans de morir o el lloc on segons la tradició Joan Baptista va batejar Jesús. Altres jaciments arqueològics com Jerash, Pella, Um Qais, ens faran entendre com era tota la regió a l'època de Jesús. Encara més, Jordània ens ofereix el tresor de les terres de la civilització nabatea amb la seva joia més preuada com és Petra, allà farem un recorregut complet per una de les Meravelles del Món, i des d'allà ens dirigirem cap a les seves reserves naturals gaudint dels banys a la mar Morta i del nostre recorregut en jeeps per Wadi Rum.

Expedicions culturals

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

ETIÒPIA Del 12 al 24 de gener 2013



Celebració de l'Epifania-TIMKAT- a la Jerusalem africana-LALIBELA

LÍBAN / La vall cristiana d'orient
Del 2 al 7 d'abril 2013



EL LÍBAN, part de Terra Santa, és un dels llocs que el Sant Pare Benet XVI ha visitat fa poc transmetent amb la seva visita un missatge de pau i de reconciliació al Pròxim Orient. Nosaltres proposem aquest viatge fent difusió del mateix missatge per descobrir i aprofundir en les comunitats cristianes del Líban, els santuaris de devoció com els que hi ha a Harissa, Zahle, recórrer la història i l'arqueologia mil·lenària del territori visitant llocs com Baalbek i Sidon, així com disfrutar de les tradicions actuals en el cosmopolita Beirut i gaudint dels paisatges naturals en els mítics cedres del Líban a Baroukh o a les grutes de Jeitah.

«La figura del Papa és genial per als mitjans»

Luigi Accattoli, vaticanista

Samuel Gutiérrez

Fa més de mitja vida que es dedica a la informació religiosa. El vaticanista Luigi Accattoli (Recanati, 1943) és gat vell a la Santa Seu, on des dels anys setanta ha exercit com a periodista a la plantilla dels diaris *La Repubblica* i *Corriere della Sera*. Actualment, ja jubilat, manté l'activitat periodística amb un blog a la xarxa i diferents col·laboracions externes puntuals. Recentment va visitar Barcelona, on va impartir una classe magistral als alumnes del postgrau de Comunicació Institucional i Religió en l'Era digital, de la URL-Blanquerna.

Més de 40 anys dedicats a la informació religiosa. Arriba el temps de fer balanç?

La meua experiència de treball en la secció de religió de diaris laics és una experiència bona. En general, el balanç és satisfactori, tot i que no plenament. He estat força lliure en l'elaboració del contingut dels articles, però no prou lliure en la proposta, en l'elecció de temes. Actualment, però, penso que la situació dels periodistes més joves empitjora. La competència és més forta, a diferents nivells, fins i tot violenta. No hi ha espai per a les opinions personals. Tot és batalla i conflicte. Això ha canviat molt pel que fa a 40 anys enrere, quan vaig començar a treballar, i no crec que millori.

Quin ha estat el canvi més substancial pel que fa a la informació religiosa?

Quan vaig començar a exercir la professió, la dificultat més gran per donar informació religiosa a la premsa quotidiana era ideològica i política. Avui la dificultat més gran no és tant ideològica com de competència comercial. No hi ha espai per a una notícia feble, com és la notícia religiosa. El conflicte de la competència comercial ofega la notícia feble.

La irrupció d'internet hauria de permetre trencar aquest cercle viciós?

La perspectiva a la web és més bona. Hi ha més espai, tot i que també hi ha més dispersió i fragmentació. L'efecte és més dispers. Hi ha menys possibilitat de veure la influència que pugui tenir.

La seva presència als nous areòpags s'ha incrementat després de la seva jubilació com a periodista en plantilla del *Corriere della Sera*.

Escriu un blog diàriament, el *blog de Luigi Accattoli*, alguns dels articles del qual també es publiquen al portal Catalunya Religió. Ho veig com l'atri dels gentils. Proposo la informació de l'Església a un públic que no conec i de la manera més secular, laica i realista possible. No obstant això ara, després de la meua jubilació, més que dedicar-me a la informació pròpiament religiosa, em dedico sobretot a recollir «fets d'Evangeli», és a dir, cerco gent que m'expliqui històries de com l'Evangeli ha transformat les seves vides. Això és el que m'interessa ara. Solen ser històries de gent ordinària, en la vida de família,

en les proves de la vida, en el treball, en totes les condicions de la vida... Es tracta de donar resposta a com es pot ser plenament cristià en el món d'avui.

«Fets d'Evangeli.» Curiosa formulació del centre d'interès per a una notícia.

Doncs penso sincerament que és la direcció justa per donar a conèixer l'Església. A l'home d'avui li arriben més les històries de reconciliació, de perdó i de pau que el cristianisme pot suscitar, que la polèmica o els discursos abstractes. El repte del periodista catòlic hauria de ser narrar el fet cristià encarnat. No només en la dimensió de la caritat, perquè això és fàcil, sinó també des d'altres vessants. El propi de la fe cristiana, per exemple, és l'esperança en la vida eterna, i això es pot comunicar amb les històries de vida. Hi ha persones que moren donant testimoni de fe, que parlen de la pròpia acceptació del patiment, de la mort, o que perdonen els assassins... Són històries que tenen molta força. La comunicació més satisfactòria de la paraula cristiana ve avui a través dels testimonis. I no només el de Mare Teresa de Calcuta!

Als mitjans convencionals, però, sembla que l'únic que es prioritza és la figura del Papa, per a bé i sobretot per a mal.

És cert que contra tota expectativa ha augmentat l'interès per la figura del Papa. Quan vaig començar a treballar en aquests temes, mai no hauria imaginat que la figura del Papa creixeria tant, sinó més aviat em decantava pel moviment ecumènic. Ha passat el contrari. I penso que això continuarà com a tendència...

Hi ha tingut alguna cosa a veure el mediàtic Joan Pau II, en aquesta



tendència?

La figura de Wojtyła, i juntament amb ell el treball molt eficaç de Joaquín Navarro-Valls, ha ajudat a afavorir l'interès per la figura del Papa, però penso que això hauria passat igualment. Joan Pau II ha estat un gran personatge, un màrtir, com els apòstols dels primers temps, però l'interès més gran per la figura del Papa ha estat deguda a la dinàmica mediàtica cap la simplificació. La figura del Papa encaixa bé en aquesta simplificació. L'entorn mediàtic afavoreix que la figura del Papa emergeixi amb més força. Quina persona, avui al món, no coneix la cara del Papa? El Papa és un gran recurs per als mitjans. Cap altra religió té una figura així. Per això penso que des del punt de vista de la comunicació, la figura papal serà sempre important. La figura del Papa és genial per als mitjans!

N'és un bon exemple l'interès mediàtic que també desperta Benet XVI.

Exactament. La cultura mediàtica actual afavoreix la figura personal, mentre que és enemiga de les institucions. Per als mitjans les institucions són grises, avorrides... En el cas de l'Església, aquesta tendència es percep clarament: mentre la figura papal creix en els mitjans, la del Vaticà disminueix. Aquesta és una tendència general dels mitjans. I jo ho considero fins i tot una «astúcia de la providència»: és bo que l'home valgui més que el sistema, que les institucions. Té un sentit, no és aberrant. És constructiu.

Pensa que l'atracció dels mitjans per la figura papal pot ser una oportunitat avui per a l'Església?

És una invitació perquè el Papa torni

a ser apòstol, no tant governador de l'Església. Cal alliberar el Papa de la gàbia de la Cúria. Que torni a ser apòstol, conegut per tothom, perquè avui la força mediàtica permet al Papa ser conegut arreu del món. Això mai no ha estat possible! És una gran ocasió! Jo veig amb molt d'optimisme el futur. Ens trobem als inicis de la vida cristiana.

Els cardenals electors tenen en compte tot això a l'hora d'escollir el Papa?

Fins ara ha prevalgut la idea que és importat escollir l'home, i que després, la comunicació ve en un segon moment. La figura humana de l'apòstol Pau, per exemple, va ser molt important en l'àmbit comunicatiu. Va ser un dels grans comunicadors de la història de la humanitat. Pere i Joan, en canvi, eren menys mediàtics. Jo penso que sempre serà prioritari el repte de l'home, més que el de la comunicació, tot i que també penso que el tema comunicatiu serà cada vegada més important. Espero, però, que l'Església no segueixi mai del tot els criteris convencionals de la comunicació. El Papa ha de ser un home savi, sant. Una altra cosa és el portaveu, que ha de ser un bon comunicador.

Parlant de portaveus: de Joaquín Navarro-Valls al P. Lombardi. Hi ha hagut un gran canvi en la comunicació vaticana?

El P. Lombardi és per a Benet XVI el que Navarro-Valls era per a Joan Pau II. El papa Wojtyła era extrovertit i mediàtic, com també ho era Navarro-Valls com a portaveu, un home creatiu i molt hàbil. Un dels seus grans èxits va ser que va portar els mitjans a la trobada amb el Papa. A cada viatge papal, per exemple, donava l'oportunitat a un periodista de passar tot el dia amb el Papa. Va ser una estratègia atractiva, valenta. I penso que va donar un bon resultat. Malgrat tot, no crec que aquesta estratègia funcionés amb Benet XVI. El Papa teòleg necessita un portaveu teòleg, culte, seriós, no excessivament creatiu, com ho és Federico Lombardi. Hi ha correspondència. Hi ha una combinació feliç dels elements. Novament, l'«astúcia de la providència».

Una astúcia, però, que al Vaticà no sempre ha resolt bé els temes de transparència...

La transparència i el Vaticà són el dia i la nit. Però s'han anat fent passes importants des del Concili fins ara. La figura de Joan Pau II i la presència de Navarro-Valls, ha estat providencial en aquest sentit. El seu caràcter no curial, no romà, extrovertit, ha trencat la dinàmica de la reserva vaticana que hi ha hagut durant tant de temps. Navarro-Valls va activar aquesta manera nova de relacionar-se amb els mitjans. També la intervenció de Benet XVI sobre l'escàndol del clergat i les finances vaticanes van en aquesta direcció. És un procés molt lent, però real. No s'ha perdut el programa conciliar, s'aplica lentament, però s'aplica. I el nomenament d'un assessor per a la comunicació és també una gran notícia. Cada vegada és més clara la necessitat d'una estratègia comunicativa.

«La transparència i el Vaticà són el dia i la nit, però s'han anat fent passes importants des del Concili fins ara»

Carta des de... / Togo

Odile (II)

L'abbé Pascal arriba a la parròquia, tot esperant trobar l'Odile. Per sorpresa seva, ella ja no hi és, però sí el seminarista, amb cara d'espant: «Se l'acaben d'emportar!» «Cap a on?» «Han agafat la direcció dels pobles.» Dubten. Què han de fer? Agafen el cotxe i es posen a seguir la mateixa direcció, però la gent que els han vist passar donen informacions contradictòries. Els uns diuen que han passat per un camí. Els altres per l'altre. Alguns parlen en veritat. Els altres són còmplices d'una trama que pren una dimensió que depassa el que ens podríem imaginar. Reculen i tornen a la ciutat. Em vénen a veure: què cal fer? I ens posem en contacte amb la policia, que ens diu que tot i que el segrest ha estat produït a la ciutat, com que han fugit als pobles, està fora de la seva jurisdicció. Cal que ens posem en contacte amb la Gendarmeria de Naki-Ouest. I en nosaltres comença el dubte. El dubte perquè coneixem el cap de brigada de Naki: còmplice de molts dels robatoris de la seva zona; còmplice del contraban; responsable de maltractaments... Però no ens queda cap altre camí. L'abbé Pascal i el seminarista se'n van cap a Naki-Ouest, un dels pobles de la nostra parròquia, on hi ha els gen-



darmes. Els reben. Tothom és amable i els diuen: «Ah, els joves que la noia ha denunciat? I tant que els coneixem! Són dels nostres.» I aquest «són dels nostres» té en nosaltres el pes d'una llosa que ens oprimeix el cor. Els acompanyen a la casa dels «presumptes» culpables que neguen les acusacions. On és la noia? Cap notícia. Se saluden,

somriuen, es parlen... Tot anirà bé... Bé per a ells, per als culpables. I el cap de brigada diu: «No patiu, ara està en les nostres mans. Demà l'Odile estarà entre vosaltres.»

I l'abbé i el seminarista tornen a la parròquia. Els ulls tristos, sense massa esperança. I rebem la trucada del catequista d'un dels pobles veïns. El poble

Joan Soler
i Ribas

de la família de la noia. La comunitat està reunida i té por de les conseqüències perquè no estem parlant d'un petit grup o d'un fet aïllat, sinó d'una banda. Una banda dedicada al segrest i tràfic de noies. I ens demanen que no els hi impliquem, però alhora ens fan arribar un crit unànim: «Ajudeu-nos. Demà pot ser la nostra filla.» Com podem ajudar-los si no s'hi impliquen? Com podem demanar-los que s'hi impliquin si ningú no els protegeix? Qui ens ajudarà?

I passa un dia, i un altre. Al tercer dia demanem al cap de la brigada què passa. Ens diu que estan sobre la pista. Però la pista ja no hi és. El que estan fent, justament, és fer desaparèixer les pistes. Una trucada anònima ens avisa que l'Odile ja no és al Togo. I en nosaltres encara una vegada més la desesperació. I ens posem en contacte amb el bisbe, que pren cartes en l'assumpte. I comença un seguit de trucades als diputats i persones influents de la regió. I el seu efecte es fa sentir ben aviat. Ara és el capità qui ens truca. Vol que l'anem a veure i per descomptat que no hi faltarem pas. És una espurna d'esperança que ens fa suposar que Déu ens ajudarà perquè l'Odile s'ho mereixi.

CatalunyaCristiana

Aquest Nadal regala una subscripció a CatalunyaCristiana. El millor regal!

Pots enviar-nos les dades per:

Correu postal:

Catalunya Cristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Telèfon:

93 409 28 10

Correu electrònic:

administracio@catalunyacristiana.cat

CatalunyaCristiana **124,80€ l'any**

Aquest Nadal desitjo regalar una subscripció a CatalunyaCristiana durant un any a:

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Població _____

DP _____ Tel. _____

Persona que realitza l'obsequi:

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Població _____

DP _____ Tel. _____ NIF _____

Forma de pagament

☐ Únic pagament de 124,80€ per any

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Edició en català
☐ Edició en castellà

☐ Dos pagaments semestral de 62,40€

☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la subscripció-regal.

Titular

Entitat _____ Oficina _____ DC _____

Compte _____ Data (dd/mm/aa) _____

Signatura del titular

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Madrid

La fe s'educa en la família

Missatge dels bisbes per a la Jornada de la Sagrada Família

Redacció
Madrid

El 30 de desembre se celebra la festivitat de la Sagrada Família. Amb motiu d'aquesta jornada, els bisbes de la Subcomissió Episcopal per a la Família i Defensa de la Vida han publicat un missatge titulat *Educar la fe en família*.

Els prelatos recorden «l'exigència de conèixer i transmetre millor a les generacions futures la fe de sempre», especialment en aquest Any de la Fe. «Des de la primera evangelització la transmissió de la fe ha trobat un lloc natural en la família», llegim en el text, «avui assistim a una desvalorització del paper de la família en aquest camp (...) No podem donar per suposada la vivència de la fe cristiana en moltes llars cristianes (...). Per això volem animar les famílies a ocupar el seu lloc en la transmissió de la fe, malgrat les dificultats i crisi que vivim actualment».

La Subcomissió Episcopal sosté que la nova evangelització «ha d'adreçar-se de manera primera i prioritària a la família, com la realitat a la qual més han afectat els canvis socials i la poca valoració de la fe».

La iniciació cristiana, asseguren els bisbes, adquireix una gran importància en la família, com a «Església domèstica, comunitat de vida i amor, pel fet de ser el lloc d'on brolla la vida de la persona i aquesta és estimada per ella mateixa. La família viu aquesta fe i participa també en la fe dels seus fills en les diverses etapes de formació i desenvolupament de la vida cristiana. Així, el primer fonament d'una pasto-

ral familiar renovada és la vivència intensa de la iniciació cristiana». Segons el missatge episcopal, «els pares donen suport als fills i caminen amb ells mentre realitzen l'aprenentatge de la vida cristiana i entren amb joia en la comunió de l'Església (...). La família esdevé el primer transmissor de la fe, i aquesta creix quan es viu com a conseqüència d'un amor que es rep i es comunica com a experiència de gràcia i de goig».

La família és qualificada com «l'àmbit natural» on s'acull la fe i es contribueix d'una manera molt especial al seu creixement i desenvolupament. El lloc on es fan les primeres passes en l'educació de la fe. Els bisbes subratllen també el testimoni dels pares. Per això, afirmen que «la família és el "lloc" privilegiat on es realitza la unió de "la fe que es pensa" amb "la vida que es viu" a partir del despertar religiós».

«Com la família, la fe es fa present en les diverses etapes de la nostra existència, així com en els moments difícils i en els alegres. D'aquesta manera la fe ens acompanya sempre en totes les circumstàncies de la vida familiar», apunta el missatge. I encara més: «Quan la vivència i experiència cristiana s'ha tingut en el si de la família es poden viure moments de crisi, però el que ha estat viscut d'infant torna a renèixer i a tenir un pes específic en la fe adulta.»

Per als prelatos, «no es pot pensar en una nova evangelització sense sentir-nos responsables de l'anunci de l'Evangeli a les famílies i sense ajudar-les en la tasca educativa. La família es troba immersa en un procés gradual d'educació humana i cristiana que permet tenir com a centre la vocació a l'amor. A la família li correspon educar i vetllar per aquest moment inicial de la vocació a l'amor dels fills». En aquest sentit, afegixen que la família ha d'ajudar els seus fills perquè «descobreixin les seves respectives vocacions. La família protegeix i anima la vocació a la vida sacerdotal i consagrada».

Finalment, el missatge reitera que el món necessita «de manera urgent el testimoni creïble de famílies que, il·luminades per la fe, siguin capaces d'obrir el cor i la ment de molts al desig de Déu», i puguin esdevenir ferment de la nostra societat».

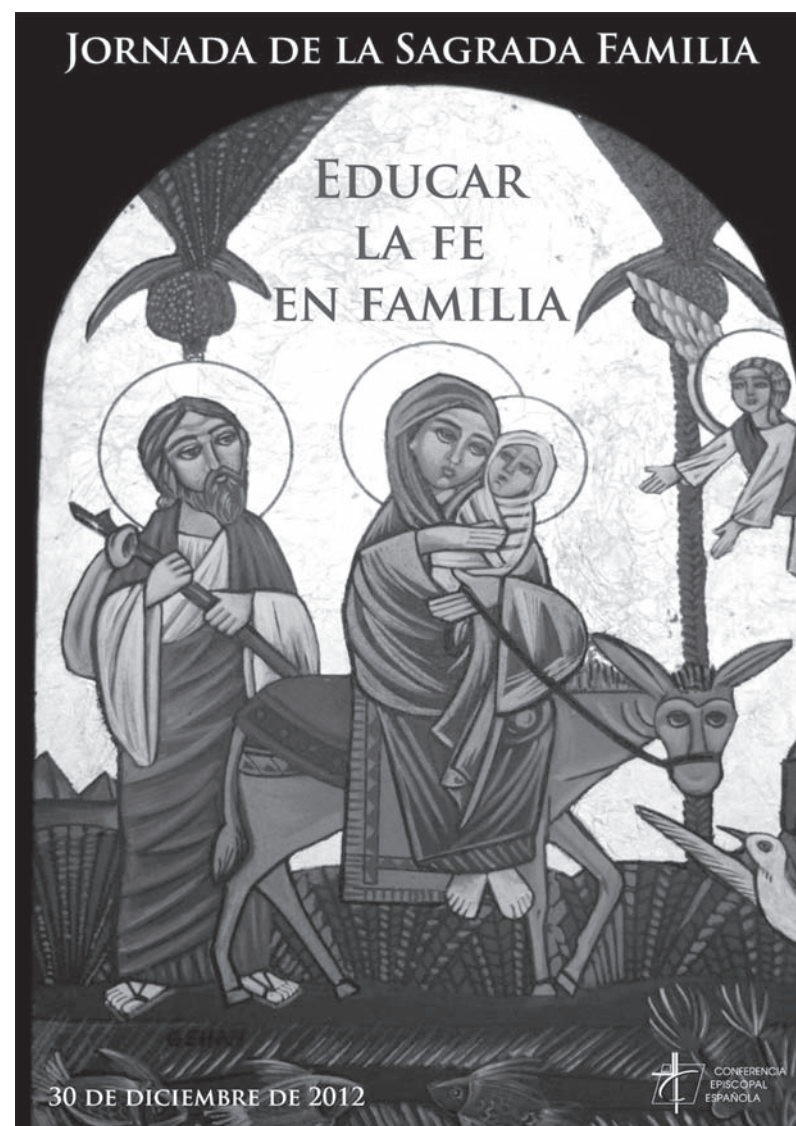
«El món necessita el testimoni creïble de famílies que, il·luminades per la fe, siguin capaces d'obrir el cor i la ment de molts al desig de Déu»

Campanya nadalenca de Telefónica

OMP / Madrid

La Fundació Telefónica ha posat en marxa la XVII Campanya de Nadal per afavorir les trucades gratuïtes dels familiars dels missioners als seus éssers estimats estesos pel món. La campanya s'allargarà fins al 7 de gener. S'ha habilitat el número 900 123 500, en horari de 9 del matí a 7 de la tarda, de dilluns a diumenge.

El familiar directe haurà de concertar la trucada amb almenys 24 hores d'antelació, indicant el dia i l'hora en què desitja fer la comunicació, i facilitant el nom del missioner, institució a la qual pertany, telèfon, país i localitat on es troba. Es podrà realitzar una trucada per família, amb una durada estimada de 12 minuts. Aquest servei funcionarà les 24 hores del dia.



NADAL A LA CATEDRAL DE BARCELONA

NIT DE NADAL

Dilluns, dia 24, a les 10.45 de la nit - Ofici de Vigília

11.30, cant de la Sibil·la.

12 mitjanit, missa del Gall.

S'avisarà que aquesta nit el temple s'obre a un quart d'onze.

DIA DE NADAL

Dimarts, dia 25

A les 10.45 del matí, Cant de Laudes a l'església de Sant Sever.

A les 11.15, benedicció del pessebre del claustre.

A les 11.30, eucaristia presidida pel Sr. cardenal arquebisbe.

Benedicció papal

Serà emesa per Ràdio Estel.

Canta en totes dues celebracions el cor de cambra Francesc Valls.



Punt de vista

Carles Armengol

Secretari general adjunt de la FECC

LOMCE: més ombres que llums

El ministre Wert ha presentat un segon esborrany d'avantprojecte de *Ley Orgánica para la Mejora de la Calidad Educativa* (LOMCE), que és la reforma educativa que vol impulsar el govern espanyol.

D'entrada cal insistir que, en els aspectes pedagògics, és una reforma tan innecessària com inútil. Les reformes pedagògiques del segle XXI s'han de fer des dels centres educatius i en una dinàmica de millora contínua, i no amb aparatoses reformes legals que semblen canviar-ho tot però que no canvien en res les pràctiques escolars.

Aquest nou esborrany presenta alguns canvis en relació amb el primer, però en la mateixa direcció. Aspectes que preocupen són:

Redueix dràsticament l'autonomia

Tot l'avantprojecte es mou en clau de recentralització i recuperació de competències per part de l'Estat, en detriment de les autonomies i dels centres. Allà on resulta aclaparador és en l'àmbit del currículum i de l'avaluació. Per una doble via: incrementant el percentatge de currículum que fixa el mateix Estat i multiplicant les avaluacions externes homogenies a càrrec de l'Estat.

Arracona les llengües cooficials

En aquest segon text emergeix de manera molt més punyent, que el català, com totes les llengües cooficials, queda relegat en el currículum i en l'avaluació.



També en limita l'ús com a llengua vehicular de l'ensenyament, fent inviable el model d'immersió lingüística.

No dona garanties als centres concertats

Tot i que s'esmenten els concerts educatius i s'hi introdueixen alguns canvis menors, cosa que pràcticament no es feia en el primer esborrany, no hi ha cap millora substancial. És greu perdre aquesta oportunitat per revisar un model que, si ja va néixer amb fortes dificultats, la crisi ha posat del tot en entredit.

Posa fi al model comprensiu fins als 16 anys

Els canvis en profunditat d'aquesta reforma es concentren a l'ESO. Es dona un tomb al model de secundària obligatòria

comuna per a tot l'alumnat, vigent des de la LOGSE, introduint-hi 3 itineraris diferents, als quals els alumnes seran encaminats a l'inici o al final del 3r curs.

El fracàs i l'abandonament en aquesta etapa no avalen el model actual, però la reforma pot resultar profundament segregadora si no hi ha prou mecanismes de mobilitat entre els itineraris ni segones oportunitats.

No genera consens

Si s'acabés aprovant només amb el suport del PP, podria ser una llei inestable i a l'espera d'un enèsim canvi, en la més pura i nefasta tradició espanyola. Encara s'és a temps perquè no sigui així, però al ministre no se li veu gaire predisposició.

aconseguir-la. Necessitem silenci per escoltar la natura, per estar a classe, per estudiar, per meditar, per parlar amb Déu... Qui té la virtut del silenci sent moltes coses noves. El silenci conté grans riqueses espirituals. És forja de la personalitat. Requereix domini personal. Assolir-lo és com guanyar una forta guerra. Els xerraires diuen moltes banalitats. Parlar massa no és bo. La societat refusa els xerraires. La veritat és que, qui xerra sense parar posa a prova la paciència dels que es veuen obligats a escoltar-lo. Les persones sensates defugen aquells que no paren de xerrar. Els eternals parladors són molt difícils d'escoltar, són uns pesats. Sembla que només ells són importants. Tots, en determinats moments, necessitem ser escoltats. Tots passem els drames i les alegries de la vida. Per tant, hem de saber-nos escoltar els uns als altres.

Un dia escriuré sobre el valor del silenci en les celebracions litúrgiques. Els llibres litúrgics parlen de la importància del silenci sagrat. Una de les maneres de participar en les celebracions de la litúrgia és el silenci. Tenim el perill de pensar que la participació en els ritus es basa a fer, dir i cantar. Aquestes actituds requereixen la valoració del silenci. El culte sagrat ens ha de portar a la pregària. I només prega aquell que, amb el silenci, sap gustar la Paraula de Déu i interioritzar-la en el seu cor. La participació dels fidels, en la major part de les nostres esglésies, és exemplar. Venim d'una rica educació litúrgica. No obstant això, tenim el perill d'obviar el silenci. Com si fos una cosa buida i inútil. El veritable silenci permet escoltar moltes coses. En el silenci és troba Déu. I d'aquesta manera hi ha l'obertura al Salvador. Aquell a qui les multituds i els apòstols escoltaven per no perdre'n ni una paraula. El silenci obre a la vida espiritual. Refina l'esperit.



Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

El miracle del silenci

El professor del Nou Testament era força irònic. Una manera de retenir certs conceptes i afirmacions de la revelació. Recordo que, en explicar el llibre de l'Apocalipsi, deia que, al capítol 8 i en el verset 1, s'hi trobava un gran miracle. «Quan va obrir el setè segell, es féu silenci al cel, cosa de mitja hora.» El gran prodigi era que el silenci havia durat trenta minuts. Silenci de mitja hora!

És important educar en el silenci. És una de les actituds que els educadors han de fer brollar del cor dels alumnes. Que els nois i les noies callin és, moltes vegades, una lluita titànica. Els mestres procuren infondre l'actitud del silenci. Es troben, sovint, fent dues feines a la vegada: aconseguir el silenci i explicar la lliçó.

L'absència del silenci impedeix escoltar. Escoltar costa. Però les coses s'aprenen en el silenci. Escoltar hauria de seduir-nos. Quin gran privilegi! Els sords prou que voldrien escoltar! Ensenyar a escoltar és fonamental per a la vida. Hi ha qui no escolta quasi mai. Els menuts i els grans solen ser massa xerraires. Qui no sap escoltar no aprèn res. La capacitat d'escoltar és sagrada! Ens hem d'esforçar per

A propòsit de...



P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Mel (2)

Els autors, Talmud inclòs, entenen per mel el suc dels dàtils. Potser ens resultarà fàcil admetre-ho, si en comptes de mel diem melassa. Si serà terra de mel ho interpretem com a país de datileres, ens costarà menys entendre-ho.

El dàtil és una fruita molt preuada al Pròxim Orient. M'ha explicat gent d'allà que el beduí és capaç de viure amb cinc dàtils diaris. Ho trobo exagerat per l'escassetat de proteïnes que contenen. Són rics, això sí, en sucre, un 70%, vitamines i oligoelements. És el fruit de la palmera *Phoenix dactylifera*, que ha de tenir els peus a l'aigua i el cap al foc, segons això. Per això, quan al desert veig una d'aquestes palmeres, sento el goig que aviat degustaré dàtils i també la terra o l'arena d'entre les arrels, saturada d'humitat, és a dir, que allà hi deu haver un oasi. Ara bé, el líquid element potser no li pot resultar del tot complaent, a causa de la quantitat de sal que admet i que altres vegetals no suporten. Però no em vull referir a l'arbre, ja ho faré explícitament un altre dia.

Vaig passar molts anys sense voler menjar dàtils perquè la dolçor excessiva m'embafeia. Algú un dia me'n va donar un carràs de fruits frescos. Per educació els havia de tastar i, quina va ser la meua sorpresa quan vaig comprovar que m'agradaven molt. Per a nosaltres és un fruit esporàdic, però per als habitants d'altres països és gairebé imprescindible.

Una de les característiques del dàtil és la seva capacitat de conservar el poder de germinació durant molt de temps. Vaig llegir que se'n va trobar un a Masada, on s'havia conservat des de fa 2.000 anys, per tant, època bíblica. Un cop plantat, es va comprovar que brotava. La incògnita estava en si en sortiria un exemplar masculí o femení, en el segon cas es podria fecundar amb pol·len actual. D'això fa cinc anys i, crec, que encara no n'ha manifestat la sexualitat. El més curiós del cas és que, fins i tot el mateix Alcorà, en el bonic passatge en què es refereix a Santa Maria, diu que Déu (Al·là, en àrab) li aconsella que mengi dàtils quan s'apropa el naixement del profeta Jesús. Seria una mesura per fer el part fàcil i còmode.

Dono per acabades aquestes referències breus a «les 7 espècies» que se li prometen a l'Israel pelegrí. Un país de blat i ordi, de vinyes, figueres i magraners; un país d'oliveres i de mel (Dt 8,7-9). Com suggeria al principi es podria fer un bonic àlbum de regal nadalenc, elegant i gens convencional, i per acompanyar els textos unes fotografies que embellissin la presentació.



Signes d'avui

Lluís Serra Llansana

lserrall@gmail.com

Una noia a Saint-Eustache

Encara tinc unes quantes hores a París abans de tornar a Barcelona. Deci-deixo fer un passeig pel centre. Baixo a l'estació de metro de Châtelet-Les Halles. Camino per les galeries del Forum, esplèndides i atractives. Surto a la superfície i els carrers parisencs creen la màgia d'un escenari sempre suggeridor. Conec la zona i no em puc resistir d'entrar a l'església de Saint-Eustache. La seva arquitectura gòtica i renaixentista desperta admiració. Els murs han acollit personatges de gran rellevància històrica. Em submergeixo en l'ambient de silenci i faig una volta per les capelles laterals. Em criden l'atenció les ofertes i la seva manera de convertir la parròquia en un centre de vida cristiana. Observo escultures, làpides...

En una capella lateral, asseguda sobre la vorada que hi dóna accés, veig una dona jove que mira cap a la paret superior del temple. Em captiva la seva forma atenta i concentrada de mirar. La seva expressió reflecteix admiració i sensibilitat. I acabo mirant on ella mira. Unes vidrieres i uns arcs sembla que són l'objectiu de la seva contemplació.

Continuo passejant i surto al carrer per imbuir-me dels aires de la capital. Més tard, entro a Notre Dame, passo per una llibreria del Barri Llatí per conèixer les darreres novetats i agafo el metro Saint Michel per recollir a la rue Dareau la maleta i emprendre així el viatge de tornada.

«N'hi ha prou de viure des de dins per despertar en els altres el misteri de l'existència»

Repaso tot el que acabo de viure a l'església de Saint-Eustache. La dinàmica que desperta en mi aquesta noia s'assembla als processos que posen en marxa els testimonis de la fe. La seva manera de viure és tal que, quan els veus, t'atrauen i els mires. Però no tot acaba aquí. Un bon testimoni no és l'objectiu del viatge, sinó que et porta cap on ell troba la font de la seva contemplació. Primer, veig la noia. Després,

la deixo de mirar per dirigir els meus ulls a la font de la seva inspiració. La seva capacitat de generar interrogants i de transmetre la seva experiència personal em conviden a un procés de descobriment de nous valors. Els testimonis de la fe actuen d'aquesta manera, sense pretendre-ho. N'hi ha prou de viure des de dins per despertar en els altres el misteri de l'existència. L'anècdota és senzilla, però els mecanismes de fons són profunds. Com podrà molta gent mirar Déu si no veu en el nostre rostre una irradiació especial, si la fe no dóna una brillantor d'amor als nostres ulls, si la nostra vida no desperta cap interrogant? No es tracta de fer teatre, de quedar-se en unes ganyotes estudiades, sinó de transmetre amb senzillesa i transparència el foc del nostre interior. Un error seria desitjar que es quedin contemplant-nos, com si fóssim el centre. Només som una indicació. Els testimonis de la fe ho saben.



Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.

viqui70@yahoo.es

Petites dosis de bondat

Un remei contra la impotència en temps de crisi és la petitesa dels detalls.

Recordo com omplia la guardiola en la meva infantesa amb les petites monedes que em donaven de tant en tant.

Ara m'he tornat col·leccionista de petits detalls que fan créixer l'esperança quan no ens arriba la nostra capacitat per a les grans solucions.

Avui us faré cinc cèntims d'alguns d'aquests detalls que he vist o que m'han explicat.

A la cua de la caixa del supermercat espero buidar el meu carretó ple, gràcies a la bona voluntat d'algú que ens ha donat els tiquets de Condis que donava *La Vanguardia*, i que aprofitem per al pis d'acollida. La caixa-

«Els petits detalls fan créixer l'esperança»

ra fa el recompte de tots els productes amb el seu número corresponent. Un senyor que està al meu costat em sent comentar sobre el destí del carretó gràcies a la bona gent... Mentre jo el torno a omplir, una vegada ha passat pel control, el senyor en qüestió arriba al seu torn. Aleshores agafa unes quantes

coses del seu carretó, quan també han passat per la caixa, i me les posa al meu: «Jo també hi vull contribuir», diu senzillament amb un somriure que vol treure importància al fet.

El meu barri ha acabat per acostumar-se a veure aquell grup d'homes amb la «casa» a sobre en una plaça per on passa molta gent. No sempre són els mateixos, però han fet d'aquell indret el seu habitatge obligat.

Els ja típics carretons de supermercats plens d'andròmines o de les seves pertinences, segons l'hora del dia o de la nit.

Diàriament, cap al vespre, es reuneixen per dormir.

Del supermercat més proper surt un empleat amb unes bosses de deixalles plenes de queviures que l'han obligat a llançar perquè estan caducades. Però ell sap que encara es poden aprofitar algunes coses. Fa un xiulet amb la boca, senyal que aquells homes de la plaça ja coneixen.

Quan ell ja ha marxat amb el deure complert, s'acosten al contenidor i van directes a la bossa que l'empleat ha llançat amb un senyal.

És una dona gran i està operada de les cames, la qual cosa fa que camini amb certa dificultat. Quan sortim de missa són les nou de la nit tocades.

A prop de l'església veu estirat un home sobre un esglaó. Fa fred i ella pateix de veure'l així sense cap flassada a sobre o un sac de dormir. Viu a prop però en un cinquè pis. No ho dubta ni un moment, i va a buscar una flassada perquè diu que a ella n'hi sobren. No pensa ni en les seves cames ni en les escales, només en aquell home desconegut.

Quantes coses ens ensenya el carrer! Ah!, però cal mirar per veure-hi.

Zoom

Amb motiu del Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat, el 3 de desembre, milers d'afectats, familiars i diverses entitats es van manifestar a Barcelona. El motiu era protestar per la modificació que el Govern espanyol ha fet de la Llei de la Discapacitat, que deixa sense sou i fora de la Seguretat Social uns 85.000 cuidadors que tenen cura dels seus familiars malalts. A la imatge, Carme Olivet i la seva filla Gemma manifestant-se a la plaça de Sant Jaume.



Eduard Brufau

Agustí Codinach

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H. AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: 934 092 810

Fax: 934 092 775 -

c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

e-mail: publicitat@catcrist.cat

Des del monestir

Un temps de vetlla

Ens trobem al bell mig del temps d'Advent. Un temps breu i, tanmateix, profund i intens; un temps que no és només una preparació per al proper Nadal sinó que, al llarg d'aquestes quatre setmanes, l'Església ens convida a apropar-nos una mica més a la persona de Jesucrist tot fent nostres una colla d'actituds.

Els qui tenim el do de poder viure dia a dia la litúrgia —un privilegi per als qui vivim en els monestirs— ens podem adonar de la gran riquesa i de la bellesa que aquesta conté durant el temps d'Advent. Cada dia, la Paraula ens invita a endinsar-nos, amb una mirada encara més contemplativa, en el gran Misteri de la proximitat de Déu a cadascun de nosaltres.

L'Advent sempre m'ha colpit d'una forma espe-

cial, sobretot per la insistència en una actitud que em sembla molt important en la nostra vida: vetllar. Els textos de l'evangeli que escoltarem aquests dies ens ho remarquen amb insistència. L'Advent és un temps de vetlla, de vigilància, d'estar alerta, no per temor o per desconfiança davant el desconegut, sinó perquè la postura del qui vetlla és la d'estar atent, expectant, esperançat, obert, joiós, compromès... amb un mateix, amb els altres, amb Déu.

Aviat, al Nadal, celebrarem la vinguda de Déu fet com un de nosaltres en Jesucrist, però ja des d'ara cal que ens apropem a Ell tot «vetllant», atents a la seva acció en nosaltres, al seu amor, a la seva tendresa, a la seva entrega incondicional. Per això és important vetllar, vigilar, estar alerta

per tal de poder-lo captar en el nostre dia a dia, en una mà que se'ns allarga, en el germà o germana que necessita de nosaltres, en les coses positives de la vida quotidiana, en tot allò que ens fa veure que realment Déu s'ha fet molt proper i que comparteix la nostra mateixa existència.

Tant de bo que aquests dies que falten per acabar l'Advent sapiguem viure amb expectació i amb esperança, malgrat les presses i el ritme accelerat que de vegades ens ve imposat. Maria, la mare de Jesús, ha de ser per a nosaltres model i mirall d'aquestes actituds.

Que sapiguem trobar una estona per aturar-nos, per reflexionar, per pregar, perquè aquest temps de vetlla es faci realitat, no només ara sinó com una constant en la nostra vida.



Teresa Pujal
Clarissa de Reus

La sal de la terra

Signes d'esperança en el nostre temps

En els temps actuals cal insistir en l'esperança. Els cristians som persones esperançades per definició. Jesús no ens deixa mai sols: sempre estaré amb vosaltres, ens diu. Ens ofereix la salvació. Els cristians no hem de ser persones deprimides, desesperades, això no és ser seguidor de Jesús. Creiem que Jesús va venir i ens va salvar, ens va obrir la porta del cel, va anar a preparar-nos l'estança i ens hi espera a tots nosaltres. Necessitem més coses per ser feliços? Sabem que som instruments, necessaris per fer present Déu al món d'avui; Jesús ja ens diu que de pobres i persones que ens necessiten en tindrem sempre. Déu actua a través nostre, l'hem de deixar fer amb els Seus temps. No pensar que és el nostre esforç el que ho aconsegueix, entre altres coses perquè si

no ho assolim ens podem sentir fracassats. Avui dia hi ha molt desencís en les persones, molta decepció, havien cregut en el que nosaltres sabem que són ídols i ara han caigut: consumisme, poder, diners, plaers, facilitats, donar gust als instints, etc. S'han deixat enredar sota ofertes idolàtriques mundanes de falses felicitats i ara molta gent pateix problemes econòmics i socials; evidentment que hi ha poderosos culpables que oprimeixen el poble sense compassió. El camp, doncs, és adobat per sembrar el missatge de Jesús, ens necessiten. Tenim un tresor per oferir. Posem el llum sobre la taula, perquè il·lumini tota l'estança. La societat està a les fosques d'espiritualitat, de sentit, de rumb, necessita aquesta llum veritable.

A Catalunya hi ha molts signes d'esperança, iniciatives innovadores en aquest canvi de cicle. Molta gent entregada a ajudar els més desfavorits en comunitats cristianes i de vida religiosa. Compromís polític, voluntariats. També molts religiosos i capellans grans sou testimonis de fidelitat d'una vida que cal posar en valor, com els matrimonis que porten molts anys de fidelitat. Cal fomentar petites comunitats, espais de silenci, reflexió, oració, cercar Déu al nostre interior. Educar en el creixement de la vida interior. Fer comunitat —la nostra religió és comunitària per excel·lència—, llocs de pau on tots, de nens a vells, s'hi trobin bé, acollits per ser ells. El temps d'Advent és un temps d'esperança. Bon Nadal i feliç any 2012!



Joan Viñas
Membre numerari de la
Reial Acadèmia de
Medicina de Catalunya

Mirada al món

Palestina i Israel

Justament han passat 65 anys de la fundació de l'estat d'Israel, que tingué lloc el 29 de novembre del 1947 a les Nacions Unides. I en la mateixa data històrica, el 29 de novembre del 2012, les Nacions Unides han sancionat l'existència de l'estat de Palestina com a observador, no membre, de l'ONU. Coincidència en la data i en la realitat d'un estat, encara no completament format, però que s'encamina decididament vers l'assoliment d'una plena sobirania i independència. Festa, alegria, entusiasme delirant per carrers i places de tot Cisjordània. Abu Mazen, president de Palestina, era aclamat arreu com a vencedor, heroi, polític coratjós que estima el poble i desafia grans potències que volien frenar un altre cop la decisió i el dret dels palestins vers la realització del seu estat propi. Les votacions són ben conegudes: 138 estats s'hi van declarar a favor, 41 abstencions i 9 en contra. D'Europa només un país va votar en contra: la República Txeca. El triomf ha estat gran, encoratjador, ple d'esperances i promeses. Els Estats Units semblen haver perdut pes específic en el món polític i econòmic. S'han vist isolats, com Israel, davant la

gran majoria de vots a favor de Palestina. Una cosa, però, ha sorprès negativament tot el món polític, començant pels Estats Units i Europa. La secretària d'Estat americana, Hillary Clinton, havia advertit Netanyahu que, en cas de la victòria de la Palestina, no castigues els palestins. I Netanyahu els ha castigat, i molt durament. Defraudat per la majoria de vots a favor de l'estat palestí, i com a protesta i repicada, Netanyahu va anunciar, ja l'endemà de la votació, una retallada de 100 milions de dòlars que corresponen a les taxes de Palestina, i per tant pertanyen als palestins, i la construcció de 3.000 nous habitatges en una zona estratègica dels territoris ocupats, entre Jerusalem i una gran colònia jueva, Ma'aleh Adumim, la colònia més gran d'Israel amb més de 30.000 habitants, a l'est de Jerusalem. Aquesta part dels territoris ocupats per Israel, anomenada E1, és especialment sensible perquè és el corredor natural de Palestina que lligarà un dia a la pàtria palestinenca la seva futura capital Jerusalem-Est. I és precisament això el que el govern d'Israel ha volgut evitar.

Diversos països han convocat a casa els seus ambaixadors a Israel, mesura molt seriosa, que el govern israelià sembla desestimar. Molts articulistes han criticat severament el govern d'Israel, dins i fora del país, per aquestes mesures restrictives i injustes. Al contrari —ells diuen— aquesta era una ocasió única per fer un gest obert i magnànim d'Israel vers la Palestina. No va parlar ja Netanyahu, el 2009, de dos estats separats? En canvi el govern israelià ha preferit quedar-se amb una posició mesquina, anquilosada, com del noi enrabiat perquè el seu rival l'ha guanyat, i així es fa mal i es perjudica a si mateix, quedant-se aïllat respecte de la resta del món. Ygael Dayan, filla del general Moshè Dayan, va dir de seguida: «És una llàstima que Israel no sigui prou sagaç per fer d'aquesta situació una gran oportunitat. Israel hauria d'haver estat el primer a votar a favor d'aquesta resolució.» Algun periodista polític israelià ha definit l'actitud del govern d'Israel com d'un *hara-kiri*. I algun altre ha escrit: «Netanyahu és massa Netanyahu; ara, a més, té al davant les eleccions.» I es vol mostrar fort i prepotent davant dels seus possible votants.



Joan Maria Vernet
Salesià des de
Jerusalem

Cromos grollers

Diferents productes de brioxeria Panrico, molt populars entre els nens, han inclòs uns cromos col·leccionables amb textos i imatges «grotesques, grolleres i de mal gust», segons ha informat el Fòrum de la Família. El president del Fòrum ha assegurat que «les famílies no podem admetre que una empresa com Panrico deformi els nostres fills en la seva percepció de les dones per guanyar diners fàcils. Una campanya com la que estan fent aquests productes frivolitza la sexualitat i cosifica "les ties" [com les esmenten als cromos] amb missatges de mal gust i absolutament mancats de respecte a la dona i a l'home».

Tot i que la situació no deixa de ser anecdòtica, sí que representa un reflex de la tendència general de la societat que, immersa en un procés perillós d'«enginyeria social» que comença amb la ideologia de gènere, desarticula la visió cristiana de la família i el rol de la dona en la societat. El problema és que ho envaeix tot, fins i tots els pastissos del berenar dels nens.

LLUÍS ESQUENA ROMAGUERA
Torroella de Montgrí

Visat de franc

Recentment vaig llegir que «el Brasil concedirà visat de franc tant als pelegrins com als voluntaris que viatgin per assistir a la Jornada Mundial de la Joventut que se celebrarà a Rio de Janeiro i en la qual participarà el papa Benet XVI».

La mesura ha estat introduïda en un decret que pretén eliminar les despeses que es generen en el visat dels estrangers que vagin a la Copa Confederació 2013 i Copa del Món 2014. Els pelegrins que assisteixin a la trobada amb el Papa només hau-

Banc d'Aliments

Només a Barcelona, el Banc d'Aliments ha recollit en pocs dies mil set-cents tones de productes alimentaris. Hi ha hagut xifres similars en altres ciutats. Hi he col·laborat amb alguns quilos, però la suma de tots ha estat important. M'impresiona que sigui el projecte privat, amb més de 10.000 voluntaris, el que proporcionarà quantitat de somriures, una mica d'alegria als més necessitats, però sobretot una oportunitat per a molts de donar el que més ens costa: temps i diners.

La iniciativa de persones jubilades per la societat, però molt actives per dins, està fent possible que sortim de la rutina, de l'ensoïmament de vida i deixem de queixar-nos, per posar-nos a la feina. És una acció desinteressada. No busquen protagonisme, molts no sabrem qui són, no els donaran medalles però ho fan perquè són generosos, perquè saben que la satisfacció de donar és més gran que la de rebre.

PILAR CRESPO ÁLVAREZ
Tarragona

ran d'acreditar-se per, d'aquesta forma, alliberar-se de les despeses del visat fins a la data que estanquin els actes amb Benet XVI. Una bona notícia, avui que, malauradament, n'hi ha tan poques.

ENRIC BARRULL CASALS
Girona

Fam al món

Quan llegeixo l'estadística que més de 840 milions de persones passen gana a la terra, m'horroritza. No comprenc com podem ser tan poc solidaris i no preocupar-nos per posar remei a aquests esdeveniments tan terribles. Tots els diners que els països desenvolupats i rics es gasten en la fabricació d'armes haurien d'invertir-los en la humanització de la societat i a ajudar aquests pobles que passen gana, i així poder-los sadollar de menjar i cultura. Si volguessin, els membres de l'ONU podrien fer-ho realitat, cosa que seria un exemple d'amor i solidaritat al nostre món. Hem de demostrar que som humans, portant pau i

benestar. Així aconseguiríem una societat més solidària.

SALVADOR PAÑELLA LONGAN
Barcelona

Gràcies, senyor alcalde!

La nostra ciutat ja anuncia la proximitat del Nadal: carrers il·luminats i comerços amb els guarniments tradicionals. Un any més, a la plaça de Sant Jaume de Barcelona l'Ajuntament ha instal·lat el clàssic pessebre, símbol del que se celebra en aquests dies de festa. Gràcies, senyor alcalde, perquè amb això recordem als ciutadans i als que ens visiten el veritable rostre del Nadal. És senzill i auster com pertoca als temps que vivim, perquè el missatge que transmet de Déu fet home per amor a l'home és prou eloqüent. Tot i que sense cava ni torrons ni malbaratament en regals... continuarà sent Nadal!

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

El Consultori



PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

El judici

Voldria saber si quan em mori tindrè un judici personal i, si es així, quin sentit té el judici universal a la fi dels temps. També em preocupa on serà mentrestant la meua ànima.

Vegem què ens diu el Catecisme de l'Església catòlica: «La mort posa fi a la vida de l'home com a temps obert a l'acolliment o al refús de la gràcia divina manifestada en el Crist. El Nou Testament parla del judici principalment en la perspectiva de l'encontre final amb el Crist en el seu segon adveniment, però afirma també en diversos llocs la retribució immediata després de la mort de cadascú segons les seves obres i la seva fe. Des de la seva mort, cada home rep en la seva ànima immortal la retribució eterna en un judici particular que refereix la seva vida al Crist, sia a través d'una purificació, sia per entrar immediatament a la felicitat dels cels, sia per condemnar-se immediatament per sempre» (CEC, 1021-1022). Per tant, hi ha un judici particular per a cadascú i una resolució immediata. Podríem entendre aquest judici com el resultat del que ha estat la vida de l'home en aquest món. Allò que sembla és el que es recull, i jo penso que en aquesta presentació de la vida a Déu, el Senyor fa més de «notari» que de «jutge».

Pel que fa al Judici final, ens ensenya el Catecisme: «Davant el Crist, que és la Veritat, serà posada al descobert, definitivament, la veritat sobre la relació de cada home amb Déu. El Judici final revelarà, fins a les últimes conseqüències, allò que cadascú haurà fet de bé o haurà deixat de fer durant la seva vida terrenal. El Judici final tindrà lloc a l'hora del retorn gloriós del Crist. Pel seu Fill Jesucrist, pronunciarà aleshores la paraula definitiva sobre la història. Llavors coneixerem el sentit últim de tota l'obra de la creació i de tota l'economia de la salvació, i comprendrem els camins admirables pels quals la seva Providència haurà conduït totes les coses cap al seu últim fi. El Judici final revelarà que la justícia de Déu triomfa de totes les injustícies comeses per les seves criatures i que el seu amor és més fort que la mort» (CEC 1039-1040).

Podem interpretar aquest judici com un judici sobre la història vista en la seva totalitat i com a fruit de les decisions dels homes. La doctrina del Judici final és una conseqüència d'una antropologia completa que no considera la persona únicament com a individu sinó en el cos social. En la seva interpersonalitat amb totes les conseqüències. Hem de defugir imaginar-nos aquests esdeveniments amb una teatralitat forense i els hem de pensar en categories d'encontre de l'home i el món amb Déu. No ens hem d'angoixar, ja que són una crida a la responsabilitat. El llenguatge d'Advent. Vigilar i pregar. Res més joïós que el retorn del Senyor.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 -
25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

Amb bon humor...



Maria Troncatti, «la mare dels indis "shuars"», acaba de ser beatificada

Carme Canadell, f.m.a.

Sor Maria Troncatti, missionera salesiana a l'Equador, fou beatificada el 24 de novembre passat a Macas, població d'aquest mateix país. La família salesiana ha viscut amb gran goig i agraïment aquesta celebració. La nova beata brilla en el firmament de les Filles de Maria Auxiliadora com a dona enamorada de Jesús, evangelitzadora per vocació, confiada en la Verge i lliurada plenament als pobres.

Nascuda a Cortegno Golgi (Brescia, Itàlia) el 1883, filla d'una família cristiana de l'antiga noblesa camperola, va morir en un accident d'avió a Sucúa, el 25 d'agost del 1969. La ràdio local donava així la notícia: «La nostra mare Maria Troncatti ha mort.»

Maria va demostrar una capacitat extraordinària de penetrar en la cultura del poble *shuar*, a la selva amazònica, per comprendre-la des de dins i difondre el missatge evangèlic, tant en el primer anunci com en situacions on la fe cristiana es vivia amb una coherència més gran. Desvetllant la fraternitat entre indígenes i colons, va aconseguir que els indis *shuar* es relacionessin amb els seus amos, fins al punt d'escolaritzar els fills i filles d'uns i altres a la mateixa escola. Promovia allò que, avui, en diríem «interculturalitat». Trencant les barreres que convertien els més febles en esclaus, així com



«Per a ella, evangelitzar volia dir posar-se de part dels més pobres, servir-los amb amor gratuït, veure les seves necessitats amb els ulls del cor»

les que creaven les divisions i la rancúnia. La seva forma d'evangelitzar respectava i integrava sàviament diferents valors culturals.

Infermera, cirurgiana, dentista

Es va lliurar a la catequesi, la caritat, la cura dels malalts. Va evangelitzar més amb la vida que amb les paraules. La seva intel·ligència pràctica i el seu cor generós li permetien afrontar la realitat sense que li dolguessin els sacrificis i el cansament.

Després d'alguns anys de fer d'infermera a Nizza Monferrato (Itàlia), sor Maria és enviada a l'Equador el 1922. Macas, Sevilla Don Bosco i Sucúa són els llocs de la seva sol·lícita missió entre els *shuar*, una de les ètnies de la selva amazònica.

Si va poder entrar a Sucúa, a la selva equatoriana tancada a tota persona aliena als indígenes, va ser precisament per un acte de caritat: la intervenció quirúrgica que Maria va practicar a la filla del més alt mandatari del poble, que havia estat ferida per un projectil, la va curar. Això va guanyar el cor d'aquell gran amo del poblat, que hi va deixar entrar Maria i tots els que treballaven amb ella. Es pot dir que sempre anava arreu amb el maletí d'urgències i el rosari a la mà. En tots aquells territoris, la missionera es va preocupar de la

promoció de la dona, de la dignitat de les parelles a les quals formava per al matrimoni cristià, en aquell lloc on això era difícil i no s'apreciava com a valor. Per a ella, evangelitzar volia dir posar-se de part dels més pobres, servir-los amb amor gratuït, veure les seves necessitats amb els ulls del cor.

Amor i dolcesa

Es va desprendre fins i tot del desig d'anar a Itàlia a veure la seva família, tot renunciant al donatiu dels joves de l'Operació Matto Grosso, que li pagaven el viatge. Des de la seva marxa de casa cap a l'Equador el 1922, mai més no va tornar a la seva pàtria, per més que no amagava la nostàlgia present al seu cor.

No li dolien sacrificis ni despreciments, si es tractava de no deixar sense la seva companyia les persones més necessitades. Sembrava dolcesa i afecte. Un col·laborador seu va dir d'ella: «Com més verge, més mare.»

Aquesta maternitat s'expressava primer en la seva comunitat de salesianes, sobretot entre les germanes més joves, amb les quals compartia penes, treballs i alegries. També atenia amb gran preocupació els Salesians, que, sovint, emmalaltien a causa de l'excés de treball.

La mare general de les Filles de Maria Auxiliadora, sor Yvonne Reungoat, encoratja la família salesiana i els joves, evangelitzadors dels joves, a aprofundir la vida i espiritualitat d'aquesta missionera, que tant ens pot ensenyar i que acaba de tenir el reconeixement oficial de l'Església.

Esperem en el Senyor

P. Andreu M. Guim, ord. carm.

Tota la nostra vida és un compàs d'espera de les interaccions del Senyor en la nostra vida personal, en la marxa del món i en la marxa de la societat humana.

El Senyor intervé en tots els esdeveniments de la nostra existència humana, encara que sempre respecta la nostra llibertat personal.

Diu sant Pau en una de les seves cartes: «En Déu existim, ens movem i som.» Tota la nostra raó d'éssers creats resta submergida en Déu. D'Ell esperem la plena realització de la nostra condició humana. Tota la nostra vida és un compàs d'espera de la seva actuació en nosaltres. D'Ell hem rebut la vida; i una vida plena i feliç que va ser desmuntada per la desobediència d'Adam i Eva.

Les promeses del Senyor fetes als nostres primers pares i profetes de l'Antic Testament s'han acomplert totes, fins les que anunciaven el naixement del Redemptor en un portal

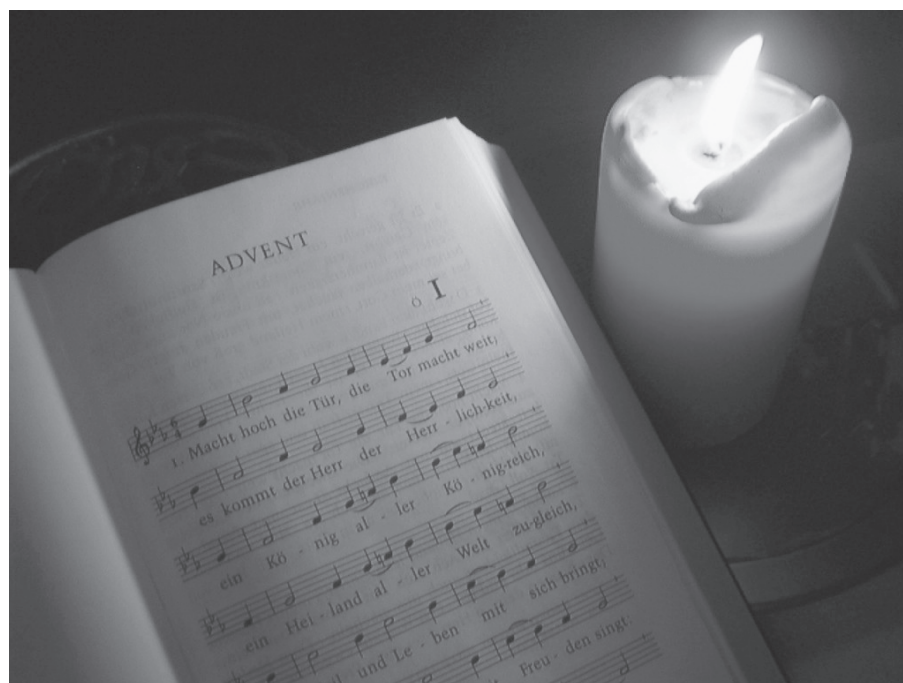
de Bet-L'ehem a Judea, a la ciutat de David.

Per això cada any esperem amb ansietat les celebracions de l'Any Litúrgic que ens fan reviure la història de la nostra salvació fins que arribem a la plena possessió en el més enllà de la vida present, de les veritats de fe que hem viscut com a pelegrins en aquest món i mentre fem camí cap a la vida eterna.

Temps d'intensa preparació

L'Advent ens recorda els quatre mil anys d'espera que el poble hebreu i el món sencer va tardar en veure acomplertes les promeses de Jahvé, el Déu d'Israel, sobre el naixement del Senyor fet Home.

Per això el temps litúrgic de l'Advent és temps d'intensa preparació per poder celebrar les festes de Nadal. Ens hi preparem amb un esperit de joiosa austeritat per prendre consciència de la màxima importància que té, per a la humanitat



sencera, l'Encarnació del Fill de Déu fet Home.

Preparar-se és prendre consciència de la nostra condició de pecadors, d'homes que han de ser salvats per

la misericòrdia del Senyor. Preparem-nos, doncs, en aquest Advent amb un cor ben disposat i sempre amb la màxima rectitud d'intenció per poder complaure el Senyor.

Paraula i vida

La família en temps de crisi

Entorn al Nadal i a la festa de la Sagrada Família, l'Església celebra la Jornada de la Família i la Vida, per posar en relleu els valors de la institució familiar, entre els quals destaca que la família és el lloc on la vida humana és acollida i protegida. A la nostra diòcesi de Barcelona, enguany celebrem aquesta jornada aquest diumenge tercer d'Advent, ja proper al Nadal, amb una missa avui a la tarda a la basílica de la Sagrada Família. En sintonia amb l'Any de la Fe, hem escollit com a lema aquestes paraules: «Família, creix en la fe.» En aquesta missa acollim també amb goig els matrimonis que celebren els 25 o els 50 anys de vida matrimonial per felicitar i donar gràcies a Déu amb ells. Una de les raons per les quals la família mereix ser protegida pels ciutadans i per les administracions és el paper que desenvolupa en una situació de crisi econòmica com la que estem vivint actualment. Són molt diverses les funcions de la família, unes són de sempre i altres les està assumint a causa de la crisi.

La crisi malauradament es perllonga. Els joves tenen moltes dificultats per trobar feina. Les famílies han de fer els comptes amb sous més petits i amb costos creixents. Per a molts aquest és un temps de retallades i de sacrificis, uns sacrificis per als quals la situació dels darrers anys no ens havia preparat gens. Tot al contrari. Per això s'ha dit que cada vegada és més difícil constituir i portar endavant una família.

Les famílies paguen un preu molt elevat a causa de la crisi. En l'actual situació, la família es converteix en un gran recurs per la seva capacitat d'ajuda i de solidaritat efectiva, sobretot amb els joves que no troben feina.

En el nostre país s'ha invertit molt poc en la família des de les instàncies polítiques, considerant que ja tenia vida pròpia, quan en realitat se l'ha deixat sovint desprotegida, i en altres ocasions ha estat fins i tot atacada.

Els vincles familiars són prioritaris per a molts dels

nostres conciutadans i la família és molt valorada. Efectivament, la família és una riquesa social en molts aspectes i un gran factor constructiu del bé comú social. En una societat en què tot es compra i es ven, en què tot té un preu, la família és l'àmbit més expressiu de la gratuïtat dels afectes, dels vincles, del do, de la certesa d'una solidaritat efectiva quan les persones passen per situacions penoses que les enfronten a una veritable exclusió social. Però aquesta riquesa —és sabut que la gratuïtat és una gran reserva d'humanitat— no creix o es reproduïx per si mateixa, sinó que té necessitat d'unes polítiques que la sostinguin i li facilitin el compliment de les seves funcions.

En resum, la família, un factor decisiu del bé comú d'una societat, és encara una assignatura pendent en el camp de les mesures polítiques. En un temps en el qual manquen els recursos monetaris i s'han de retallar les inversions en polítiques socials, la política en favor de la família hauria de ser una prioritat.

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona



Als quatre vents

El treball dels laics

En una audiència general de finals d'octubre, Benet XVI es va preguntar: «Té la fe només un caràcter personal, individual? Visc sol la fe?» «Certament», va dir el Papa «l'acte de fe és eminentment personal, és una experiència íntima que marca un canvi de direcció, una conversió personal [...]. Però aquest creure no és el resultat d'una reflexió solitària [...]. És com un renèixer en què em descobreixo unit no sols a Jesús, sinó també a tots els que recorren el mateix camí, i aquest nou naixement, que comença amb el baptisme, prossegueix al llarg de tota l'existència.»

Així és. Els cristians, menys que ningú, no som éssers solitaris. Observem qualsevol carrer de les nostres ciutats o qualsevol camí dels nostres pobles. Moltes persones van i vénen, a casa, a la feina, a trobar-se amb els amics, als seus llocs de distracció... Com podem reconèixer els cristians entre ells? Per descomptat cap signe extern no els anuncia, vesteixen de manera semblant, tenen inquietuds per les seves

famílies semblants, els seus treballs i els seus problemes. Els distingeix una cosa tan interior com la fe que, això no obstant, ha de tenir una manifestació externa en el seu somriure freqüent, en el seu tracte amable, en què són persones de pau, exigents amb ells mateixos, comprensius amb els altres.

La gran majoria són laics que viuen d'acord amb el baptisme que van rebre i amb la fe de l'Església que els acull. No es passen el dia al temple, tot i que el valoren, sinó a casa seva, al carrer, a les oficines, al lloc on coincideixen amb els seus col·legues, però això no és un obstacle per a la seva missió evangelitzadora, tot el contrari, Déu els ha posat allí.

El Concili Vaticà II, en la seva constitució *Lumen gentium*, cita els tres vincles que defineixen un catòlic segons sant Roberto Belarmino: la professió de fe, els sagraments i l'obediència al Papa i als bisbes. A aquests vincles la constitució conciliar hi afegeix, d'acord amb sant Agustí, el de la caritat. Així han de ser els laics per fer la seva tasca: persones amb

arrels espirituals profundes (que estimin l'eucaristia, la penitència, que siguin fidels al Papa, que se sentin membres vius de les seves parròquies), i alhora, persones solidàries, conscients que han d'imitar Jesucrist en l'atenció als pobres i malalts.

L'escriptor C. S. Lewis va somiar en un futur en el qual emergirien aquests cristians de la nostra època, persones sense complexos però senzilles. Meditava que fa molts segles es van desenvolupar criatures amb armadures que dominaven el món; s'hauria pogut pensar que l'evolució portaria altres homes amb armadures més dures encara, inexpugnables, en canvi el que va venir va ser que es va acabar la llei del més fort per donar pas a la intel·ligència, a un món dominat per les persones més preparades. El futur —deia Lewis— no pertany als més savis, com no va ser dels més forts, sinó que el canvi va en una direcció molt diferent: passar de ser criatures de Déu a ser fills de Déu, amb la consciència d'aquesta filiació. No és això la santedat?

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat



La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

L'ABAT DE MONTSERRAT PRESIDIRÀ EL PRIMER REPIC INAUGURAL

Tornem la veu a les campanes de Santa Maria del Mar

Ignasi Mora i Terrats

Rector de Santa Maria del Mar

La basílica parroquial de Santa Maria del Mar, ubicada al barri de La Ribera de Ciutat Vella a Barcelona, amb una població de 7.500 habitants, cada dia obre les portes a molts visitants i fidels que vénen a contemplar el monument, a pregar des del silenci i el recolliment, a cercar la quietud a la gran ciutat i a oferir una llàntia al seu sant devot, exponent de les súplices que tantes persones porten al cor. Els aires de secularisme són forts, però l'esperit religiós de moltes persones fa possible la porta oberta de la fe. Cal cercar mitjans per acostar-nos a tota aquesta gent.

La contemplació del monument basilical és molt impactant, amb la seva simplicitat i elegància i la bellesa del gòtic català. La presència del Crist ressuscitat assegut enmig del timpà de l'entrada impacta els visitants i els és un gran marc de catequesi enmig de l'Atri dels gentils.

Aquests darrers anys un seguit d'obres de manteniment fan retornar a poc a poc la bellesa d'un dels temples més encisadors de la ciutat. La coneguda novel·la *L'església del mar* ha estat un referent positiu per a molts que, després d'haver-la llegit, s'han apropiat a «la catedral del poble».

Aquestes obres de manteniment i restauració que es porten a terme, gràcies a l'arquebisbat, la Generalitat i la parròquia, són la conseqüència d'un deure en bé d'un patrimoni que és herència d'un passat de molta gent senzilla que va deixar suors i treball per edificar un temple singular dedicat a Déu i sota l'advocació de la Santa Maria del Mar. A la tercera fase de les obres de manteniment (absis i cantories i terrats), s'afegeix també una restauració de molta urgència i necessitat: l'assentament de l'espadanya i la restauració de les cinc campanes que estan en un lateral del terrat i que fa temps que han deixat de sonar, a causa del mal estat de l'espadanya.

La Junta de restauració va creure convenient afrontar la restauració. El projecte ha estat obra de la parròquia de Santa Maria del Mar, amb el vistiplau de l'arquebisbat. Després d'un temps d'aconseguir mitjans econòmics de treball, ara ja arribem al final del nostre projecte, amb la il·lusió de poder fer-ne la inauguració a finals del 2012 i inicis del 2013.

Antigament, les campanes van ser un gran mitjà de comunicació de les comunitats locals i veïnes per anunciar els esdeveniments de cada poble o vila. Des del campanar, el poble seguia el curs dels esdeveniments religiosos i socials. Els tocs de les campanes, diferents segons els esdeveniments, eren lectura d'escolta del que succeïa en la

Agustí Codinach



Les campanes han estat restaurades per l'empresa Campanes ERMEC.

AGENDA DE CELEBRACIONS

DIVENDRES 29 DE DESEMBRE, a les 19.30 h: *Celebració litúrgica d'acció de gràcies*, presidida pel pare abat de Montserrat, Josep M. Soler, i amb la participació de la coral Contrapunto Vocale. En acabar, breu concert d'orgue a càrrec del P. Ramon Oranias.

DIVENDRES 25 DE GENER

a les 20.30 h: conferència *Elements històrics i culturals de les campanes de Santa Maria del Mar i de Ciutat Vella*, a càrrec del Dr. Josep M. Martí i Bonet, delegat episcopal de Patrimoni.

a les 21 h: concert inaugural i benèfic a càrrec de la cantant Marina Rossell i de la Coral Sant Jordi (abonament per a l'obra de restauració).

DIUMENGE 27 DE GENER, a les 12 h: Eucaristia dominical presidida pel rector de la parròquia i arxiprest, amb la participació de la Colla i Gegants de Santa Maria del Mar, i de la Colla Castellers de Vilafranca. En acabar, repic inaugural de campanes.

vida social. Les campanes han tingut una gran importància en la història de la nostra societat d'arrels cristianes. Les campanes també assenyalaven l'horari, el ritme de les pregàries i les activitats diàries. Les campanes han acompanyat el dia i nit de moltes generacions i de molts dels nostres pobles. I avui també, les campanes ens ajuden a viure acompanyats i sentir-nos identificats.

La basílica disposa d'un respectable conjunt de set campanes, dues d'elles connectades a un rellotge (actualment elèctric) i situades en una de les torres de la façana. Les altres cinc ocupen els espais en una espadanya situada en un lateral de la nau i al costat del carrer de Sombrerers.

Les cinc campanes de l'espadanya són

d'inicis del segle XIII i mitjans del segle XVII. Una meravella de treball, de volum i d'inscripcions.

Aquestes campanes han estat durant molts anys «agents històrics» de molts esdeveniments a la ciutat: des de la caiguda de Barcelona el setembre de 1714 fins a la construcció del Parc de la Ciutadella i d'altres esdeveniments importants, el darrer dels quals fou el gran incendi de la mateixa església l'any 1936. Són campanes amb història que ara no volen quedar en l'oblit en un barri que les va veure néixer i que ha de sentir-se amb el deure de mantenir-les actives.

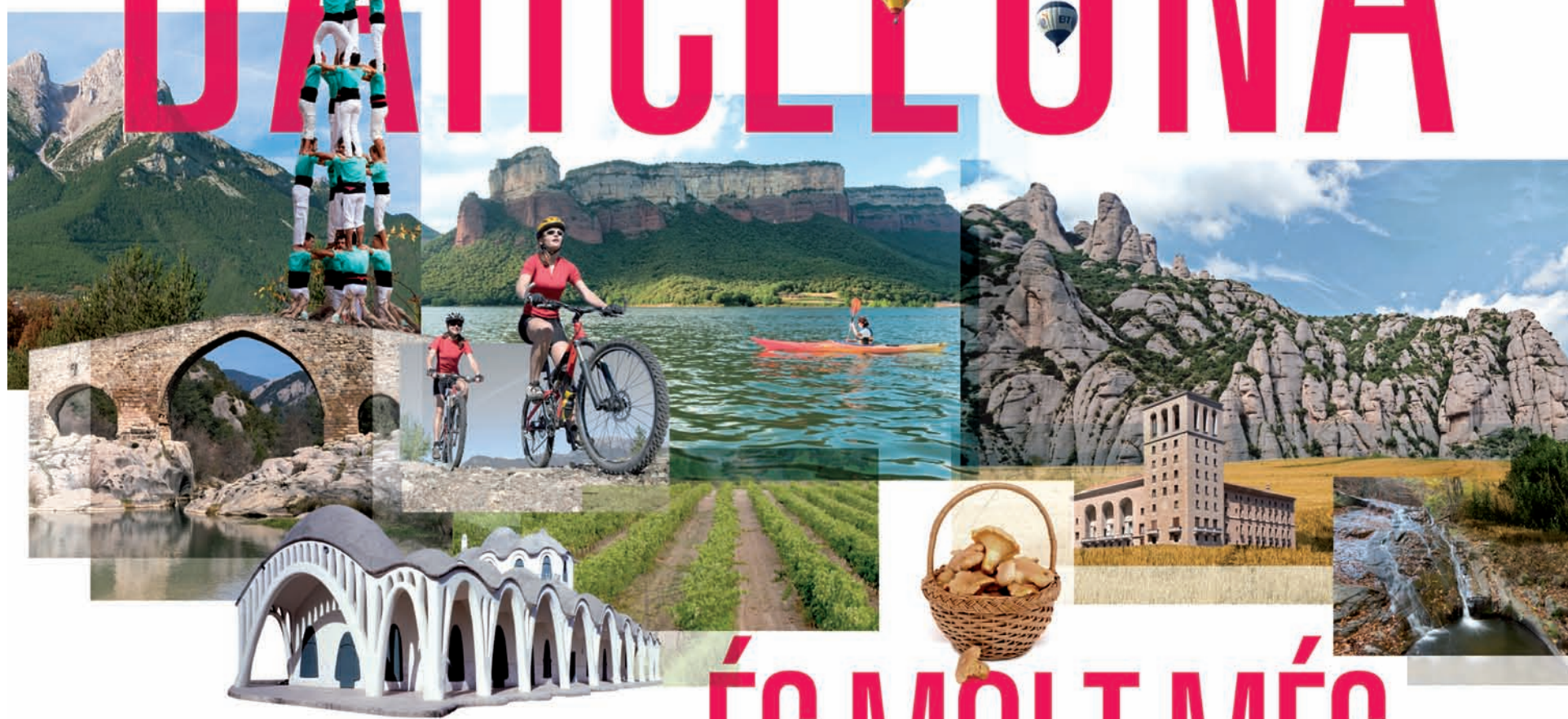
Actualment, i des de fa deu anys, aquestes campanes estan emmudides per la descomposició dels antics siste-

mes elèctrics que les van fer funcionar. Ha arribat el moment de recuperar aquest patrimoni sonor del barri de La Ribera. La parròquia ha entomat la iniciativa i des de la creació d'una Junta ha anat fent els passos necessaris, concerts benèfics i ajudes de patrocinadors. Hom està ja iniciant en aquests dies la restauració de l'espadanya per, amb els permisos necessaris, tenir enllestit el projecte a inicis de l'any 2013.

Les cinc campanes, ja restaurades, estan exposades des de fa uns dies al temple parroquial, a fi que els fidels i visitants les puguin contemplar de prop, i gaudir de la seva bellesa i disseny. Restaran al peu del presbiteri fins passades les festes de Nadal. Les campanes faran la seva missió en una ciutat com Barcelona, la qual viu sovint la vida d'anomiat, i alhora necessita l'escalf i la presència d'aquests sons de companyia, de festa i d'esdeveniments. Ens han de recordar la vida social i religiosa, i sentir-nos ciutadans i habitants de la nostra terra.

La diada litúrgica d'acció de gràcies serà, si Déu vol, el 29 de desembre, a les 19.30 h, a la basílica de Santa Maria del Mar. El pare abat de Montserrat presidirà la celebració d'acció de gràcies amb l'Eucaristia i el primer repic inaugural. Les campanes porten un nom: Assumpta, Conventual, Maria Salvatella, Andrea i Vedada. I el seu nom i la seva nota podran tornar a sonar als inicis del nou any 2013. Vull agrair a tots els membres de la Junta parroquial que des del primer dia han fet tot el possible per fer realitat aquest projecte i amb el qual en donem junts gràcies a Déu.

DESCOBREIX QUE BARCELONA



ÉS MOLT MÉS

Tradició i modernitat. Arquitectura i paisatge.
Oci i gastronomia. Festes i costums...
Pobles i ciutats sorprenents, molt a prop de Barcelona.
Tot un món per descobrir que no t'imagines!

barcelonaesmoltmes.cat



Pedraforca • Pantà de Sau-Collscabra • Igualada • Montserrat • Cercs
Parc Natural del Cadí-Moixeró • Masia Freixa-Terrassa • Sant Sadurní d'Anoia • Cardona • Montseny



Diputació
Barcelona

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI I)

TEMPS D'ADVENT

(SALTERI: SETMANA 3)

DESEMBRE

16. DIUMENGE
Diumenge III d'Advent, Morat o rosa.
Lectures: Sofonies 3,14-18a / Salm Isaïes 12,2-6 / Filèmon 4,4-7 / Lluc 3,10-18
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Josep Manyanet, prev. i fund.; Ananies, Azaries i Misael; Santes, Albina, vg. i mr.; Adelaida de Borgonya; beata Maria dels Àngels, rel.

17. DILLUNS
Fèria, *Morat*. Lectures: Gènesi 49,2.8-10 / Salm 71 / Mateu 1,1-17
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan de Mata, prev. i cofund.; Esturmí, ab.; Franc de Siena, erm.

18. DIMARTS
Fèria, *Morat*. Lectures: Jeremies 23,5-8 / Salm 71 / Mateu 1,18-24
ALTRES CELEBRACIONS: *Mare de Déu de l'Esperança*. Sants, Gracià, b.; Adju-tori, mr.

19. DIMECRES
Fèria, *Morat*. Lectures: Judit 13,2-7.24-25a / Salm 70 / Lluc 1,5-25
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Nemesi, mr.; Anastasi I, p. i mr.; beat Urbà V, p.; Santes, Fausta, mr.; Eva.

20. DIJOUS
Fèria, *Morat*. Lectures: Isaïes 7,10-14 / Salm 23 / Lluc 1,26-38
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Benja-mí, patriarca; Domènec de Silos, ab.; Macari, prev. i mr.

21. DIVENDRES
Fèria, *Morat*. Lectures: Càntic 2,8-14 / Salm 32 / Lluc 1,39-45
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pere Canisi, prev. i doctor; Severí, b. i mr.; Glicerí, prev. i mr.; Temístocles, mr.; Miquees, prof.

22. DISSABTE
Fèria, *Morat*. Lectures: 1 Samuel 1,24-28 / Salm 1 Samuel 2,1-7 / Lluc 1,46-56
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Zenó, mr.; Santes, Helena, rel.; Francesca-Xaviera Cabrini, rel. i fund.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista



Cal un canvi radical d'actitud en la societat

En la proclama de Joan Baptista es repeteix tres vegades, només segons el còdex Beza (en cursiva), la mateixa pregunta en boca de «les multituds», «els recaptadors» de tributs i «uns soldats»: «¿Què hem de fer *per salvar-nos?*» Lluc descriu la totalitat dels qui sentiren la veu de Joan que clamava des del desert i acudiren al Jordà per fer-se batejar a base de tres exemples. Hi acudeixen plenament conscients que han fet aquest pas per tal d'alliberar-se personalment («*per salvar-nos*») de les experiències negatives que han viscut a la terra promesa i han decidit d'anar-se'n al desert, encara que només sigui testimonialment. Jesús formarà part de «les multituds» anònimes que, després de repensar-s'ho, prengueren aquesta decisió, si bé ell s'hi quedarà per un temps considerable. Joan fa una crida a la gent perquè comparteixin el que tenen amb els més necessitats, als qui ostenten una posició privilegiada en el món de les finances perquè no exigeixin res més del que tenen establert i als qui estan al servei de l'exèrcit d'ocupació perquè no extorqueixin ningú i s'acontentin amb el seu salari. No proposa encara un canvi radical, conscient que l'ha de fer el Messies, a qui ell està preparant «els camins». Joan llegeix en l'interior de les persones («*adonant-se dels seus rao-naments*», detall que no conserva el text ordinari) que corren veus de si ell és el Messies. Amb la seva clarividència, intenta deixar ben clar quina és la seva missió: «*Jo us batejo en aigua en senyal de penediment.*» No es limita a parlar d'un baptisme en aigua per segellar un canvi interior, sinó que explicita (segons Beza tan sols) que els bateja «en senyal de penediment», cosa que ha de comportar un propòsit seriós d'esmena a nivell ètic i social. El canvi radical el farà el Messies, que els batejarà «en Esperit Sant i foc». Tanmateix, Jesús no assumirà el rol de jutge (bateig «en foc») que tothom esperava, seguint el paradigma d'Elies i de Joan.

Lectures bíbliques

Diumenge III d'Advent «Gaudete»

Lectura primera So 3,14-18a
Per tu el Senyor s'ha transportat d'alegria

Lectura de la profecia de Sofonies:

Crida de goig, ciutat de Sió. Aclama, Israel. Alegra't i celebra-ho de tot cor, ciutat de Jerusalem. El Senyor ha tret fora els qui et condemnaven, ha fet fugir els teus enemics. Tens dintre teu el Senyor, rei d'Israel, no veuràs mai més cap desastre. Aquell dia diran a Jerusalem: «No tinguis por, Sió, no deixis caure les mans; el Senyor, el teu Déu, el tens a dintre, com a Salvador poderós; per tu s'ha transportat d'alegria, et renova el seu amor, està de festa i crida de goig com en dies d'aplec.»

Salm responsorial Is 12,2-6

El Senyor és el Déu que em salva, confio, no m'espanto. d'ell em ve la força i el triomf, és ell qui m'ha salvat.

R. Aclama'l ple de goig perquè el Sant d'Israel és gran a la teva ciutat.

Cantant de goig sortirem a buscar l'aigua de les fonts de salvació. «Enaltiu el Senyor, proclameu el seu nom, feu conèixer entre els pobles les seves gestes. Recordeu que el seu nom és excels.» **R.**

Canteu al Senyor, que ha fet coses glorioses. Que ho publiquin per tota la terra.

Poble de Sió, aclama'l ple de goig perquè el Sant d'Israel és gran a la teva ciutat. **R.**

Lectura segona Fl 4,4-7
El Senyor és a prop

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filips:

Germans, viviu sempre contents en el Senyor; ho repeteixo, viviu contents. Que tothom us conegui com a gent de bon tracte. El Senyor és a prop. No us inquieteu per res. A cada ocasió acudiu a la pregària i a la súplica, i presenteu a Déu les vostres peticions amb acció de gràcies. Així, la pau de Déu, que sobrepassa el que podem entendre, guardará els vostres cors i els vostres pensaments en Jesucrist.

Al·leluia Is 61,1

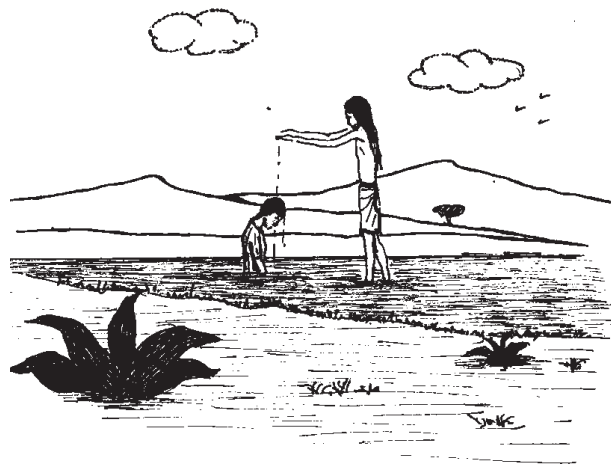
L'Esperit del Senyor reposa sobre meu, m'ha enviat a portar la Bona Nova als desvalguts.

Evangeli Lc 3,10-18

Què hem de fer també nosaltres?

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc:

En aquell temps, la gent preguntava a Joan: «Així, doncs, què hem de fer?» Ell els responia: «Qui tingui dos vestits, que en doni al qui no en té, i qui tingui menjar, que el comparteixi també amb els altres.» Entre els qui anaven a fer-se batejar hi havia també



Glòria Monés

uns cobradors d'impostos que li deien: «I nosaltres, mestre, què hem de fer?» Ell els contestà: «No exigiu més del que està establert.» Igualment uns guardes li preguntaven: «Què hem de fer també nosaltres?» Ell els deia: «No forceu ningú amenaçant de maltractar-lo o de denunciar-lo; acontenteu-vos de la vostra soldada.»

La gent, que vivia en l'expectació, sospitava si Joan no fóra potser el Messies. Ell respongué dient a tothom «Jo us batejo només amb aigua, però ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no sóc digne ni de deslligar-li el calçat. Ell us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc. Ja té la pala a les mans per ventar la seva era; el blat, l'entrará al seu graner, però la palla, la cremará en un foc que no s'apaga.» Amb aquestes i moltes altres exhortacions, Joan anunciava al poble la bona nova.

«Pau als homes que estima el Senyor»

Pere Tena
Bisbe auxiliar emèrit
de Barcelona



La visió universal del Concili Vaticà II

Des de les primeres paraules que foren aprovades com a text conciliar, en la Constitució sobre la Litúrgia, el Concili Vaticà II va afirmar la seva vocació universalista. Diu, en efecte, en el n. 1 del document citat: «El sagrat Concili es proposa... envigorir allò que ajuda a cridar els homes al si de l'Església.» Es tracta, doncs, d'una vocació missionera, i positiva, d'entrada, en relació amb totes les tradicions religioses en què es troben els homes.

El temps d'Advent i les festes de Nadal són un bon ambient per acudir als textos conciliaris que ens parlen en aquest sentit. Des de la primera antífona de I Vespres de l'Advent —«Anuncieu als pobles: vindrà Déu, el nostre Salvador»— fins al missatge angèlic de la nit de Nadal —«A la terra pau als homes que estima el Senyor»—, els textos litúrgics són insistents en la universalitat de la salvació oferta pel Senyor en la persona de Jesucrist. Entre els textos conciliaris més notables en aquest sentit hi ha els paràgrafs 13-17 de *Lumen gentium*, als quals es pot afegir, com a text important, el paràgraf 22 de la Constitució pastoral sobre l'Església en el món contemporani *Gaudium et spes*. Una lectura atenta d'aquests textos il·lumina l'esperit dels cristians, i els dona esperança i dinamisme missioner.

La prolongació dels textos conciliaris

Els textos citats de *Lumen gentium* estan en-

tre aquells que han tingut, en el mateix Concili Vaticà II, un tractament propi, explicatiu de les primeres afirmacions. Així, en el paràgraf 13, que tracta de la universalitat del poble de Déu, i de la diversitat en la unitat en aquest poble —en l'Església— s'hi troba en germen la constitució *Gaudium et spes*, el decret sobre el ministeri pastoral dels bisbes, el decret sobre l'apostolat dels laics, etc. La conclusió del paràgraf introdueix el tema dels paràgrafs següents: «Tots els homes són cridats a formar part d'aquesta unitat catòlica del poble de Déu, que presagia i promou la pau universal i hi pertanyen sota diverses formes o hi són destinats, tant els fidels catòlics com els altres que creuen en Crist, i, en definitiva, tots els homes sense excepció, cridats com són per la gràcia de Déu a la salvació» (n. 13). El text de *Gaudium et spes*, citat abans, és germà del precedent: «El cristià, associat al misteri pasqual, configurat a la mort de Crist, anirà a l'encontre de la resurrecció, enfortit per l'esperança. Això no sols és vàlid per als cristians, sinó també per a tots els homes de bona voluntat, en el cor dels quals la gràcia divina actua d'una manera invisible. Crist va morir per tots, i la vocació última de l'home és efectivament una de sola, és a dir, divina. Hem de sostenir, doncs, que l'Esperit Sant ofereix a tothom la possibilitat d'associar-se a aquest misteri pasqual de la manera que Déu sap» (n. 22).

D'acord amb l'afirmació: «Hi pertanyen sota diverses formes o hi són destinats», el Concili descriu les diverses situacions. Els fidels catòlics pertanyen a l'Església com a membres, i l'Esglé-

sia és necessària (n. 14). «L'Església se sent unida per moltes raons amb aquells qui, pel fet de ser batejats, s'honoren amb el nom de cristians, però no professen íntegrament la fe o no conserven la unitat de comunió sota el Successor de Pere» (n. 15). La relació dels no cristians amb el poble de Déu és una realitat diversificada segons els diversos fets religiosos: amb el poble d'Israel, amb els musulmans, amb els qui cerquen Déu, i amb tots els homes de bona voluntat. En cap moment s'afirma que aquests grups pertanyin al poble de Déu, és a dir, a l'Església; hi son destinats, però, i en ells es troben elements de «preparació a l'Evangeli, que són com un do d'aquell que il·lumina tot home perquè arribi a tenir vida» (n. 16). Aquest paràgraf de *Lumen gentium* està emparentat amb els decrets sobre l'ecumenisme, i sobre les relacions de l'Església amb les religions no cristianes.

En aquests cinquanta anys que ens separen del Concili Vaticà II, els temes que comentem han tingut un ample tractament doctrinal i pràctic. Pensem en la promoció del diàleg interreligiós, en el diàleg ecumènic amb les Esglésies germanes d'Orient i amb les comunitats de la Reforma. I pensem en les iniciatives, del beat Joan Pau II sobretot, convocant a la pregària homes de religions diverses, juntament amb els cristians. L'anomenat «esperit d'Assís» és fill del Concili Vaticà II. I ho és la visita a les sinagogues, i la pràctica de salutació, per part del Papa en els seus viatges, als representants de les tradicions religioses locals.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau



Beat Franc de Siena



- ✓ Nascut a Siena, Toscana, en la primera meitat del segle XIII
- ✓ Militar convertit que es va fer carmelita
- ✓ Tenia el do de la profecia i va gaudir de diverses aparicions
- ✓ Va morir a Siena el 1291
- ✓ Canonitzat el 1670 per Climent X

Aquest beat italià pertanyia a una família benestant i va créixer sense que li faltés mai de res. De jove va dur una vida llibertina i va entrar a la carrera militar per obtenir fama i honors. Però en una batalla va perdre inexplicablement la vista, cosa que ell va atribuir a un càstig diví per la seva mala conducta. Penedit, va peregrinar a Santiago de Compostel·la, on va recuperar miraculosament la visió.

De tornada cap a Itàlia va assistir a una predicació del beat dominic Ambrosi Sansedoni, i en va quedar tan impressionat, que es va retirar a una ermita per viure en solitud i penitència. Poc més tard va entrar a l'orde dels carmelites i va continuar fent vida ascètica en una cel·la a la seva ciutat natal, Siena. Va rebre el do de la profecia i va tenir diverses aparicions de Crist, la Mare de Déu i els àngels, amb la qual cosa es va guanyar l'estimació del poble. Eren nombrosos els fidels que l'anaven a veure per rebre consell espiritual. Va morir en olor de santedat i pocs anys després les seves relíquies es van repartir per diverses ciutats d'Itàlia.

Barcelona

Ciutats contra la pena de mort

L'acte va comptar amb el testimoni de Billy Moore, que va passar 17 anys al corredor de la mort

Joan Piñol
Barcelona

La torre del rei Martí, a la plaça del Rei de Barcelona, es va il·luminar la nit del 30 de novembre per mostrar el rebuig a la pena de mort. En altres indrets del món, més de 1.600 ciutats van posar llum als seus edificis més simbòlics per unir-se a la campanya contra la pena capital. A l'Estat espanyol la pena de mort sembla una realitat molt llunyana, però el cert és que hi ha 51 països que encara l'apliquen. Per pressionar aquests estats i donar suport als presos que es troben al corredor de la mort la Comunitat de Sant'Egidio va instaurar l'any 2002 el Dia internacional de ciutats per la Vida – ciutats contra la pena de mort. Aquesta jornada se celebra des de llavors cada 30 de novembre en commemoració del dia en què el primer estat va abolir la pena de mort: el Gran Ducat de Toscana l'any 1786. Barcelona va ser una de les ciutats pioneres en la lluita contra la pena de mort i, des del 2002, s'ha celebrat sempre el dia internacional contra aquesta condemna. Aquest 2012, altres ciutats catalanes com Terrassa i Sant Cugat s'han unit a aquest acte de denúncia. Abans d'il·luminar la torre del

rei Martí, la Comunitat de Sant'Egidio juntament amb Amnistia Internacional i l'Ajuntament de Barcelona, van organitzar una xerrada per conscienciar la població contra la pena de mort. El principal al·licient de la trobada era el testimoni de Billy Moore, un nord-americà que es va passar gairebé 17 anys al corredor de la mort a l'estat de Geòrgia. Abans que Moore expliqués la seva experiència personal, els membres de la Comunitat de Sant'Egidio van voler recordar com ha evolucionat la lluita contra la pena de mort. En aquest sentit, cada cop hi ha menys països que la tenen a la seva legislació penal i ha anat augmentat la conscienciació ciutadana en els darrers 25 anys.

En l'actualitat, hi ha 140 estats que han abolit la pena de mort i Aïda Pérez, d'Amnistia Internacional, va recordar que «són moltes les entitats que han lluitat perquè els estats hagin mogut fitxa». El president de la Comunitat de Sant'Egidio a Catalunya, Jaume Castro, va destacar que «abans de canviar un text legislatiu cal que hi hagi un canvi de mentalitat entre la població». En aquest sentit, va posar en relleu que també entre el món musulmà hi ha actualment una major conscienciació.

«És important recordar que no hi ha cap cultura ni cap religió contrària a l'abolició de la pena de mort.» A més, Castro també va fer èmfasi en el lema de la jornada contra la pena de mort: «No hi ha justícia sense vida.»

A continuació, Billy Moore va donar a conèixer el seu testimoni davant del centenar d'assistents que omplien l'auditori de l'Arxiu de la Corona d'Aragó. La seva història comença l'any 1974 quan era un soldat de l'exèrcit dels Estats Units destinat a una base militar de l'estat de Geòrgia. A causa

A partir d'aquest contacte personal amb Déu, va començar un llarg i profund camí de conversió al cristianisme fins que es va batejar a la presó. Arran d'aquesta experiència va decidir escriure a la família de la víctima per demanar-los perdó. Per sorpresa seva, els familiars de l'home que havia matat el van perdonar dient-li que eren cristians i que creien en el perdó. «Vaig quedar astorat perquè la fe d'aquella família feia que em perdonessin i vaig quedar molt unit a ells», va explicar Moore. Tant fou així, que durant 16 anys van

van quedar impressionats pel testimoni de Moore perquè il·lustrava l'absurditat i el dramatisme de la pena de mort i posava en evidència el poder del perdó i de la fe. Castro va apuntar: «És un testimoni d'esperança que ens impulsa a treballar per un nou humanisme que es basi en el perdó i que talli l'espiral de violència.»

Basant-se en aquest testimoni, la denúncia contra la pena de mort va guanyar força i els ponents van posar en dubte els principals arguments que s'usen en favor d'aquesta condemna.

Aida Pérez va recordar que no hi ha cap estudi que demostrés que la pena de mort tingui efectes dissuasius sobre altres delinqüents. «És una pena irreversible i cal tenir en compte que la justícia no és infal·lible i que també comet errors en moltes condemnes a mort», va explicar la membre d'Amnistia Internacional. També va apuntar que la pena de mort allarga el patiment de les víctimes i va recordar que cada cop hi ha més associacions de víctimes que defensen l'abolició de la pena de mort. Jaume Castro va ser taxatiu: «La pena de mort rebaixa tota la societat civil a l'assassinat d'un ésser humà.»

Per part de l'Ajuntament de Barcelona, va intervenir el regidor de

Presidència, Jordi Martí. «Defensar el dret a la vida i rebutjar la pena de mort és una obligació política però sobretot ètica i moral», va dir el regidor en nom de tot el consistori. També va destacar que com que Barcelona és una ciutat de dimensió internacional, això dóna més rellevància al fet que se sumi a la protesta contra la pena de mort. «Allò que fem es veu arreu del món», va destacar Martí.

Després dels parlaments, tothom es va traslladar a la plaça del Rei on es va il·luminar la torre del rei Martí. També es va llegir el manifest de la jornada mentre cadascú encenia una espelma en senyal de protesta contra la pena de mort. El text que es va llegir va animar la gent «a fer sentir la nostra veu contra la pena de mort». Igualment, va ressaltar una de les frases que contenia el manifest: «Nosaltres creiem en l'home!». En efecte, el testimoni personal i íntim de Billy Moore va posar en relleu la faceta sovint més oblidada de la pena de mort: la persona. La història d'aquest condemnat va permetre veure com negar la vida a algun ésser humà suposa la contradicció més gran amb el perdó, amb la rehabilitació i amb la dignitat de tot home.



de problemes amb la seva dona, va traslladar-se amb el seu fill a viure en una caravana a prop de la base. Tenien moltes dificultats econòmiques i gairebé no tenien res per menjar i va decidir robar a un home que sabia que tenia molts diners. Quan de nit va entrar a casa seva, l'home el va sorprendre robant. En veure's descobert, Billy va disparar l'home i el va matar. L'endemà la policia el va detenir. Billy va admetre en tot moment la seva culpabilitat i va reconèixer el seu crim però va ser sentenciat a mort.

Des de llavors, va estar 16 anys i mig al corredor de la mort esperant a morir a la cadira elèctrica. Tot i així, els seus advocats van anar apel·lant a instàncies superiors i les 13 dates de mort que li van anar donant al llarg dels anys sempre es van posposar. Un dels elements més interessants de la seva història és la conversió que va experimentar quan va entrar a la presó. Just després de ser condemnat, va decidir que se suïcidaria perquè no podia aguantar la por i la culpabilitat. En la solitud de la seva cel·la, va sentir la veu de Déu. «Em va dir: si et sents tan culpable per haver matat una persona per què en vols matar una altra?»

escriure's una carta cada setmana.

La família de la víctima va impulsar diverses peticions als tribunals perquè li aixequessin la condemna. La mare Teresa de Calcuta també es va implicar en el cas i va trucar als magistrats de la cort suprema de Geòrgia per dir-los: «Penseu què hauria fet Jesús en el vostre cas...» Els jutges van decidir perdonar la condemna a Billy i l'any 1991 el van alliberar. Tal com va dir Jaume Castro, «un testimoni personal parla més que totes les paraules que puguem dir». Així va ser, els presents

«En la solitud de la cel·la, vaig sentir la veu de Déu. Em va dir: "Si et sents tan culpable per haver matat una persona per què en vols matar una altra?"»

Barcelona

L'ascendència de Ramon Llull en Ignasi de Loiola

La Facultat de Filosofia va organitzar un acte amb motiu de la festivitat del patró de la Universitat Ramon Llull

Carme Munté
Barcelona

«Ascendència.» Aquesta és la paraula que va fer servir el jesuïta Josep M. Benítez per parlar de la influència que Ramon Llull va tenir en Ignasi de Loiola, fundador de la Companyia de Jesús.

Evidentment, no van ser coetanis, ja que Ramon Llull va viure entre 1232 i 1316, mentre que Ignasi de Loiola ho va fer entre 1491 i 1556, però tots dos van tenir biografies similars. Més enllà d'aquestes similituds biogràfiques, el P. Benítez va dir que en la redacció dels exercicis espirituals es nota l'empreta de Ramon Llull.

Tal com va explicar el P. Benítez, Ignasi de Loiola va anar elaborant els exercicis espirituals al llarg de molts anys: des de les seves pregàries, penitències, reflexions de Manresa, fins que presenta el text definitiu el 1548 per ser aprovat. «Des de Manresa a Roma hi ha molts anys per anar incorporant coses que considera importantíssimes i una de les més importants, titulada *Principio y fundamento*, és el que ja havia formulat Ramon Llull en el seu llibre *De proverbis*.»

El P. Benítez, professor emèrit de la Pontificia Universitat Gregoriana de Roma, va impartir la conferència *L'ascendència de Ramon Llull en Ignasi de Loiola*. Ho va fer el dia 28 de novembre amb motiu de la celebració patronal de la Universitat Ramon Llull. En un acte presidit pel cardenal Lluís Martínez Sistach i organitzat per la Facultat de Filosofia de la URL, el P. Benítez va fer partícips tots els presents de la seva erudició sobre la vinculació de Llull amb les bases fundacionals de la Companyia de Jesús.

Ara bé, per què al cap dels anys aquesta ascendència de Ramon Llull en Ignasi de Loiola ha estat oblidada? El P. Benítez va situar la causa en el generalat de Mercuriano, que va fer retirar les obres de Ramon Llull de totes les biblioteques jesuïtes. A partir d'aquell moment, va dir el jesuïta, va quedar eliminada la possibilitat que els estudiants poguessin conèixer aquest precedent.

Un altre dels noms propis que va destacar durant l'acte institucional va ser el del P. Miquel Batllori, tant perquè coincideix enguany amb la celebració de l'Any Batllori com pel fet que va ser el gran recuperador de la importància del beat Ramon Llull.

«Tenim un geni, un foll, un savi, un sant a qui no valorem prou», va reconèixer el cardenal Martínez Sistach referint-se al beat mallorquí. Una qüestió aquesta amb què tots els presents van estar-hi d'acord. El degà de la Facultat de Filosofia i organitzador de l'acte, el Dr. Jaume Aymar, es va referir en aquest sentit al treball fet pel gran medievalista Josep Perarnau per rescabalar la figura de Ramon Llull de les falsedats introduïdes en les seves obres per l'inquisidor Nicolau Eimeric. De la

Agusti Codinach



seva banda, el rector de la Universitat Ramon Llull, Josep M. Garrell, va posar en relleu la intuïció ben encertada que van tenir els fundadors d'aquesta universitat privada d'inspiració cristiana a l'hora de posar-li el nom del beat mallorquí.

Sens dubte que una ocasió propícia per posar en relleu la figura de Ramon Llull és l'emissió del documental *Miquel Batllori, l'agudesa d'un savi*, que es preveu portar als cinemes al mes de gener de l'any vinent. El capítol corresponent a Ramon Llull va ser projectat durant l'acte institucional, que també va comptar amb la presència del director, Francesc Llobet, que va agrair la col·laboració de la Companyia de Jesús, de l'abadia de Montserrat i de TV3.

«El P. Benítez va dir que en la redacció dels exercicis espirituals es nota l'empremta de Ramon Llull»

L'acte amb motiu de la festivitat de Ramon Llull va comptar amb un interludi musical a càrrec del violoncel·lista Miquel Pujol i amb la presentació de les darreres publicacions de la Facultat de

Filosofia. El Dr. Ignasi Roviró, vicedegà de la Facultat de Filosofia, va fer una àmplia presentació del llibre *Balmes i Anglaterra*, dels professors Sílvia Coll-Vinent i Conrad Vilanou.

Al final de l'acte Mn. Jaume Aymar, degà de la Facultat de Filosofia i director de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, explicava que celebrar la festivitat de Ramon Llull ajuda a fer visible la Universitat: «Som una federació de centres, però convé que un dia ens trobem junts per celebrar un home tan transversal com va ser Ramon Llull, que és poeta, místic, pare de la llengua i que alhora és el patró de la informàtica pels seus sistemes ternaris i pel desenvolupament que va fer de la geometria.»

Sant Feliu de Llobregat

L'abat de Montserrat qualifica de «mitjans molt necessaris» Ràdio Estel i «Catalunya Cristiana»

Ignasi Miranda / Montserrat

L'abat de Montserrat, Josep Maria Soler, ha elogiat la tasca i l'aportació de Ràdio Estel i *Catalunya Cristiana* a la societat, com a dos mitjans de l'Església al servei de tothom. En la trobada amb les 70 persones que van participar, el dissabte 1 de desembre, en el romiatge anual organitzat pel Club Més Amics, presidit per Jaume Aymar, el pare abat va destacar la visió cristiana que ofereixen aquests dos instruments de comunicació davant d'esdeveniments i realitats d'interès general. En aquest sentit, l'abat Soler va posar com a exemple el programa *Especial eleccions*, que Ràdio Estel va oferir el 25 de novembre a la nit. «És un servei que reflecteix la importància d'aquests mitjans de l'Església», va dir l'abat benedictí.

En un altre moment de la recepció d'acollida, l'abat

de Montserrat va explicar que llegeix *Catalunya Cristiana* cada setmana i que també escolta molt sovint Ràdio Estel, tot i que en aquest cas «és més difícil seguir la totalitat dels seus continguts». El P. Soler va destacar la qualitat i personalitat de l'emissora.

Després de la trobada amb l'abat, el grup va participar en la missa conventual a la basílica de Santa Maria, plena de gom a gom coincidint amb l'últim dissabte abans de l'inici de l'Advent. La jornada va continuar després amb una visita a l'espai audiovisual del museu montserratí.

Finalment, tots els amics de Ràdio Estel i *Catalunya Cristiana* van compartir taula i menjar en un dinar de germanor. Al principi, la directora del Club+Amics, Núria Ortín, i el director dels dos mitjans, Jaume Aymar, van presentar el llibre poètic de Francesc Malgosa *Ploro, estimo i prego*, del qual es va regalar un exemplar a cada membre del grup.

Vic

Oasi franciscà a Osona

Es constitueix una associació per tenir cura de l'ermita Sant Francesc S'hi Moria

Redacció

Vic

Malgrat que a causa de la manca de vocacions han hagut de suprimir la Fraternitat Franciscana del Remei de Vic, els franciscans volen continuar sent presents a la comarca d'Osona. Per això, el pare provincial, fra Josep Gendrau i Valls, i el seu consell han acordat de constituir una associació de cristians fidels laics que tinguin cura de la conservació de l'ermita de Sant Francesc S'hi Moria, situada a la carretera de Vic a Roda de Ter, vora el polígon industrial de Vic. Ells mateixos defineixen l'emplaçament com l'«oasi franciscà a Osona».

L'ermita recorda la tradició del pas de sant Francesc d'Assís per la comarca d'Osona, de retorn de la seva peregrinació a Santiago de Compostel·la per visitar la tomba de sant Jaume. L'any 1214, segons la tradició, sant Francesc va passar per la Plana de Vic i s'hi moria, però l'aigua del «pou de la vida» li va retornar la salut per continuar el seu camí.

A Catalunya hi ha altres indrets que recorden aquest pas o aquesta tradició, com el Lledoner al Port de l'Ordal, Sant Joan Despi, Santpedor... Fins i tot Mn. Cinto Verdaguer ho canta en el seu poema *Sant Francesc S'hi Moria*: «La plana de Vic diu que en trau florida des que sant Francesc l'amor hi predica, l'amor de Jesús, l'amor de Maria...»

L'Associació que han constituït els franciscans té com a objectiu tenir cura de la conservació del paratge i organitzar-hi aplecs, vetlles de pregària, celebracions de l'Eucaristia en temps puntuals, com la Nit de Nadal-Missa del Gall, la Benedicció del Ram, etc. En serà el delegat el provincial P. Lluís Rocaspana i Bastida, franciscà, que es desplaçarà sempre que calgui a Vic.

D'aquesta manera, es feia efectiva la frase que fra Josep Gendrau va proclamar quan els franciscans es van acomiadar de Vic: «És l'hora dels laics. Donat que no tenim vocacions per al clergat, ni per a la vida religiosa, comptem si més no amb uns laics formats, humils, senzills i disposats a no deixar que es tanqui cap porta ni finestra d'aquesta parròquia que sempre serà recordada com "la comunitat cristiana i franciscana del Remei de Vic".»



Els franciscans s'acomiaden del santuari del Remei

El diumenge 28 d'octubre més de 600 fidels es van aplegar al santuari de la Mare de Déu del Remei de Vic per acomiadar-se de la comunitat franciscana de la província de Sant Salvador d'Horta.

En la celebració Mons. Romà Casanova, bisbe de Vic, va destacar-ne el caràcter d'homenatge i va recordar que la causa del tancament de la presència franciscana a la diòcesi de Vic és la manca de personal. «Com a bisbe d'aquesta diòcesi em cal demanar perdó als germans franciscans, perquè aquesta terra de sants i de fe cristiana antiquíssima no ha donat en els darrers temps els fruits de vocacions franciscanes que li pertocava en agraïment a la presència multisecular.» En aquest sentit, Mons. Casanova va esperonar tots els diocesans a tenir una fe més viva que doni com a fruits la caritat i la donació a imitació de Crist.

De la seva banda, fra Josep Gendrau va dir que marxaven de Vic però que deixaven en el santuari de la Mare de Déu del Remei una casa ben parada i sobretot una comunitat viva de laics. «Durant 800 anys», va dir, «els frares

«Durant 800 anys els frares han anunciat la Paraula de Déu i han sembrat la llavor de l'Evangeli»

han anunciat la Paraula de Déu i han sembrat la llavor de l'Evangeli. I ho han dut a terme amb la cooperació decidida d'una comunitat cristiana, una comunitat de fidels avui aquí presents per demostrar l'estimació que ells ens tenen».

Ara, des de l'ermita de Sant Francesc S'hi Moria continuaran sent l'anella que enllaçarà amb la llarga tradició franciscana a Vic.

Girona

Recés a Solius dirigit pel bisbe electe de Mallorca

Víctor Gay / Girona

Quan Mons. Xavier Salinas i Viñals acceptà de dirigir el recés del temps d'Advent adreçat als preveres i diaques del bisbat de Girona, ho va fer com a bisbe de la diòcesi de Tortosa. Quan va arribar a la casa d'espiritualitat Santa Elena de Solius, ja era bisbe electe de Mallorca. No cal dir que la seva rebuda va ser amb els aplaudiments del llarg centenar d'assistents i les felicitacions del bisbe Francesc Pardo i dels prelats emèrits, Jaume Camprodon i Carles Soler.

Mons. Salinas va dir que el temps d'Advent és «molt significatiu en el moment present, marcat per la incertesa i el sofriment davant del futur». I va convidar els assistents a revisar les seves actituds, en el context i la dinàmica de l'Any de la Fe, tot advertint sobre el risc de reduir la fe a un simple compromís ètic. Va parlar de la necessitat de proposar de nou la fe i de la importància del testimoni que és «una condició essencial de l'eficàcia profunda de la predicació».

Aquesta primera part de la seva intervenció la va centrar en un convit, el de «tornar a l'alegria», animats sobretot pel testimoni que sant Pau dona en la carta als filipencs, en la qual, escrivint des de la presó, invita a viure «sempre contents en el Senyor».

La segona part del recés tingué com a eix l'acció pastoral. Mons. Salinas va parlar de la «urgència d'una nova mirada davant la realitat pastoral». Insistí en la importància del Concili Vaticà II i en el valor i l'abast del Catecisme de l'Església catòlica.

«L'Advent és el temps més semblant a l'esperit del Concili», va dir manlleuant una expressió de la Tarraconense, reflectit especialment en els textos del Concili Provincial de 1995 i en els documents aprovats en la darrera dècada. El desafiament del nou clima cultural, la necessitat que l'Església estigui en estat de missió i l'enfortiment de la comunió van ser alguns dels aspectes «de permanent actualitat» que assenyalà Mons. Salinas. El recés va acabar amb la celebració de la Paraula, que presidi el bisbe Francesc Pardo.

LLOGUERS – ALQUILERES – LOCATIONS – RENTS
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

alkilando
by FINCAS GANDIA

DIPUTACIÓ 189
08011 - BARCELONA

www.alkilando.com
93 451 50 00

Urgell

El prelat de l'Opus Dei visita Andorra pels 75 anys del pas de sant Josepmaria

Multitudinària celebració religiosa i cultural en record dels camins de llibertat seguits des d'una Espanya maltractada per la guerra civil

Patricia Navas
Sant Julià de Lòria

Unes mil persones van assistir a les celebracions conclusives del 75è aniversari del pas de sant Josepmaria Escrivà de Balaguer per Andorra, que van comptar amb el prelat de l'Opus Dei, Mons. Javier Echevarría, com a convidat d'honor, i amb el bisbe d'Urgell, l'arquebisbe Joan Enric Vives, com a amfitrió. La benedicció d'una estàtua del fundador de l'Opus Dei a l'església parroquial de Sant Julià de Lòria i una jornada amb testimonis sobre el pas de sant Josepmaria per Andorra l'any 1937 al Centre de Congressos d'Andorra la Vella van servir per recordar les vivències de pau i llibertat viscudes pel sacerdot de Barbastro durant els nou dies que va romandre al país dels Pirineus, i alguns dels ensenyaments d'aquest sant, que continuen impulsant la vida espiritual de milers de persones arreu del món.

A les dotze del migdia, centenars de persones omplien l'església de Sant Julià de Lòria on començava una litúrgia de la paraula en què s'emmarcava la benedicció de la nova imatge de sant Josepmaria, una obra en bronze de l'escultora Rebeca Muñoz que el mostra en actitud d'adoració, amb els ulls fets en el Santíssim Sagrament situat en l'antic retaule del temple. Aquell va ser el primer sagrari davant del qual va poder resar a Andorra i el primer temple no profanat que veia des de l'any 1936. 75 anys més tard d'aquella intensa adoració, al costat de la seva imatge es van agenollar els bisbes Echevarría i Vives en entrar a l'església i van pregar breument abans d'avançar cap a la sagristia tot saludant alguns dels assistents. Tot seguit començà la processó d'entrada i la celebració, amb unes paraules de benvinguda de la cònsol de la ciutat, Montserrat Gil, que va destacar que «75 anys després, els laureldians tenim un sentiment especial cap a la figura de sant Josepmaria Escrivà de Balaguer i cap a tots els fugitius que van salvar la vida passant per la nostra terra».

L'arquebisbe Vives va oferir unes paraules d'introducció i acolliment. Per a ell, avui com abans en tot foraster hi ha amagada la presència del mateix Déu i ajudant qualsevol persona necessitada es mostra amb fets el valor de la caritat. L'acte també va comptar amb la lectura d'un fragment de l'Evangeli —que relata que Jesús demana a Simó que remi mar endins i llenci les xarxes per pescar i després el convida a ser pescador d'homes— i una homilia de Mons. Echevarría, en què va destacar la importància de lliurar-se a Déu malgrat la consciència de la pròpia petitesse, i de viure els sagraments per poder estimar tothom.

Després d'aquest acte religiós, va



tenir lloc una recepció a la Casa de la Vall, seu del parlament andorrà, i les autoritats van compartir un dinar. A la tarda, es va celebrar la sisena edició de la Jornada de Camins de llibertat a través dels Pirineus, organitzada anualment per l'Associació d'Amics del Camí de Pallerols de Rialb a Andorra. Els assistents, molts dels quals van arribar des de Barcelona i d'altres punts encara més llunyans, van veure un vídeo de testimonis sobre el fundador de l'Opus Dei i el seu pas dels Pirineus, en concret de Mn. Lluís Pujol, antic rector d'Andorra la Vella; Mn. Joan Porta, antic rector de Pallerols de Rialb, i Juan Jiménez Vargas, un expedicionari de l'any 1937. També van poder escoltar alguns parlaments que recordaven l'arribada de sant Josepmaria amb un grup de joves a Mas d'Alins, cansats i amb fred, després de passar la frontera.

L'arribada a aquest país neutral significava sortir d'una Espanya en plena guerra civil, on el fet religiós era perseguit i s'obstaculitzava el nou camí dins l'Església que el sant se sentia cridat a obrir. El fundador de l'Opus Dei havia decidit, no sense dubtes, deixar Madrid, on vivia, per poder continuar la seva missió. S'havia proposat travessar la frontera andorrana, creuar després a França i passar a l'altra zona d'Espanya. I així ho va fer, en un dur però reeixit camí. Un dels seus acompanyants va deixar així escrits els seus records d'aquell moment al llibre *Camino de liberación*: «Encara era fosc quan els guies ens van dir que havíem passat la frontera, que ja estàvem a Andorra. El nostre Pare començà una oració d'acció de gràcies. Penso que fou la Salve, però

«El fundador de l'Opus Dei recordava amb gratitud els dies passats a Andorra, més dels previstos inicialment a causa de les nevades»

realment no me'n recordo: vaig trigar certa estona a reaccionar i adonar-me que tot havia passat. Potser fou la mateixa alegria el que va impedir creure-m'ho del tot.»

Al seu parlament, Mons. Echevarría, que visqué amb el sant des del 1950 fins a la seva mort, va recordar que en aquest viatge, sant Josepmaria «no estava simplement fugint d'un perill», sinó que «la urgència per sortir del país era provocada, precisament, per la impossibilitat d'exercir el seu afany de servei a les ànimes, pel desig de treballar en llibertat per l'obra que Déu li havia encomanat». En aquest sentit, «Andorra va ser un tram breu de camí, pel qual va caminar en llibertat i cap a la llibertat, la que necessita qualsevol persona per viure amb la dignitat que li correspon». De fet, passat el temps, el fundador de l'Opus Dei recordava amb gratitud els dies passats a Andorra, més dels previstos inicialment a causa

de les nevades, però un temps tranquil en què va poder celebrar missa tots els dies: a l'església de Sant Pere Màrtir d'Escaldes-Engordany, al Col·legi Nostre Senyora de Meritxell on vivia una comunitat de monjos de Montserrat, a l'oratori del Col·legi de la Sagrada Família i a l'església parroquial d'Andorra la Vella.

Un senyal del cel: una rosa

Al llarg de la travessa per les muntanyes abans d'arribar a Andorra, el prevere va viure un moment especialment difícil, en concret a Pallerols, prop de La Baronia de Rialb. Va ser la matinada del 22 de novembre del 1937, abans de començar la marxa. Sant Josepmaria va patir amb força una foscor interior: dubtava entre continuar el camí cap a Andorra, cap a la llibertat, o tornar a Madrid amb els companys que s'hi havien quedat. En aquesta situació va demanar un signe a la Mare de Déu: trobar una rosa de fusta. De bon matí, caminant entre les runes de l'església de Pallerols, va trobar la rosa, que va interpretar com un senyal clar de la protecció de Maria i el va encoratjar a seguir endavant.

Finalment, la matinada del 2 de desembre del 1937, els fugitius van arribar a Andorra. Per a commemorar aquesta fita, un grup de persones que van participar a les celebracions de l'aniversari el passat 1 de desembre va caminar la nit següent el mateix darrer tram recorregut pel sant i el pas per la frontera, unint-se a aquell primer grup en el record, però també en el cansament i l'intens fred.

«Duem a terme una gran tasca religiosa i social»

Enric Mas, lloctinent de l'Orde Eqüestre del Sant Sepulcre de Jerusalem a Espanya Oriental

Miquel Àngel Codina

El divendres 16 de novembre, Enric Mas va prendre càrrec com a lloctinent de l'Orde Eqüestre del Sant Sepulcre de Jerusalem a Espanya Oriental en una solemne eucaristia oficiada pel cardenal Lluís Martínez Sistach a l'església barcelonina de Santa Anna. Advocat de professió, feia cinc anys que havia estat investit cavaller per aquest orde catòlic de cavalleria. Parlem amb ell del passat i del present de l'orde, així com de les activitats que desenvolupa. «Treballem, d'una banda, per cobrir les necessitats dels cristians a Terra Santa i assegurar així la presència cristiana en aquesta zona i, de l'altra, per contribuir a l'establiment de la pau, no per una via política, sinó de convivència entre les persones», assegura Enric Mas.

L'Orde Eqüestre del Sant Sepulcre de Jerusalem es va crear a finals del segle XI per tenir cura de la basílica del Sant Sepulcre. Avui dia quins són els seus objectius?

Es tracta d'un dels tres ordes eqüestres —els altres són l'Orde de Malta i l'Orde del Temple— que es van instaurar amb la creació del Regne Llatí de Jerusalem a l'època de les croades. Al llarg de la història, aquest orde ha passat per nombroses vicissituds, i fins i tot va desaparèixer, excepte a Espanya, però a mitjan segle XIX va ser restablert per una decisió del papa Pius IX, coincidint amb la creació del Patriarcat Llatí de Jerusalem. En aquell moment no es va constituir amb els plantejaments que tenia a l'edat mitjana, sinó amb la finalitat bàsica de subvenir les necessitats del Patriarcat Llatí de Jerusalem. Cal dir que són unes necessitats que es desenvolupen no tan sols a Jerusalem sinó a tot el territori de Terra Santa, Jordània, Israel, Palestina i Xipre. A part de la nostra activitat religiosa interna pròpiament dita, intentem recaptar fons per cobrir totes les necessitats econòmiques d'aquest Patriarcat. Tots els diners que ens arriben els enviem directament a Roma, i d'aquí es destinen a Jerusalem i allà s'inverteixen en la construcció i manteniment d'orfenats, residències per a gent gran, hospitals, centres d'acollida, parròquies... L'orde sufragava més del 90% de les despeses del Patriarcat Llatí de Jerusalem. Atenem sobretot les capes més desfavorides de la població. L'orde du a terme una gran tasca religiosa i social.

Hi haurà qui pot pensar que es tracta d'una institució anacrònica. Què hi diria?

Nosaltres no fem servir l'espasa, sinó la paraula. No lluitem contra els «infidels». Per exemple, a les escoles que mantenim hi ha alumnes cristians, musulmans i jueus. Això és una contribució a la possible pau a Terra Santa en el futur. Pensem que si els que han de governar han conviscut a l'escola, tot podrà ser molt més fàcil. Per tant, ajudar un col·lectiu que està força discriminat en el seu propi territori i contribuir a la convivència no és cap anacronisme, sinó tot al contrari. És una funció ben actual. Una altra qüestió és que conservem unes determinades tradicions que són inherents a la idiosincràsia de l'orde



però que no són cap mena d'obstacle per aconseguir les nostres finalitats.

El 16 de novembre va tenir lloc la presa de possessió del seu càrrec com a lloctinent de l'Orde Eqüestre del Sant Sepulcre de Jerusalem a Espanya Oriental. Com recorda la cerimònia?

Totes les activitats de l'orde giren al voltant de la nostra religió i la nostra religió on millor s'expressa és en el sagrament de l'eucaristia. Aquell dia es va celebrar una eucaristia, presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona i gran prior de la nostra lloctinença, dintre de la qual en un moment concret es va efectuar la lectura del decret de nomenament i l'assumpció formal del càrrec de lloctinent. Ho vaig viure amb molta il·lusió i amb gran sentit de la responsabilitat per les diferents tasques que comporta aquest càrrec.

Quina és l'estructura jeràrquica de l'orde?

El Sant Pare és el sobirà de l'orde. Per sota, hi ha el gran mestre, que és un cardenal nomenat pel Papa. Actualment és el cardenal Edwin F. O'Brien. Uns òrgans centrals de govern —que integren el Gran Magisteri— a Roma imparteixen

Qui vulgui col·laborar econòmicament amb l'Orde Eqüestre del Sant Sepulcre de Jerusalem, pot fer-ho a través del tel. 933 180 543

les grans directrius i decideixen com s'apliquen els diners obtinguts. Després hi ha una seixantena de lloctinences (o demarcacions) als cinc continents. Avui dia més de 20.000 membres formem part de l'Orde Eqüestre del Sant Sepulcre de Jerusalem, i cadascun pertany a la lloctinença del seu lloc de residència. Cada lloctinença està encapçalada per un lloctinent, que és com el delegat del gran mestre en aquell territori i s'encarrega de dirigir les activitats de l'orde a la seva zona. Al costat del lloctinent sempre hi ha un eclesiàstic —el gran prior— que li dona l'orientació religiosa corresponent.

Quines són les seves funcions

com a lloctinent?

La lloctinença que ara encapçalo s'anomena d'Espanya Oriental i inclou el que era l'antiga Corona d'Aragó (Catalunya, Aragó, València i Balears) i Navarra. Entre les meves tasques, fonamentalment he de procurar que continuïn totes les activitats que ja s'estan realitzant i fer-ne de noves. També he de participar en actes religiosos, com ara la processó del Corpus o les celebracions litúrgiques més importants que tenen lloc a les catedrals de les diferents diòcesis; actes propis de l'orde, com la investidura de nous cavallers i noves dames; el desenvolupament d'una activitat de formació religiosa per als membres, que imparteixen els sacerdots que pertanyen també a l'orde, i l'organització de tot tipus d'actuacions que tinguin com a missió l'obtenció de fons per nodrir les necessitats del Patriarcat Llatí de Jerusalem. També organitzem periòdicament pelegrinatges a Terra Santa per als membres de l'orde o simpatitzants. Nosaltres tenim l'obligació de peregrinar com a mínim un cop a la vida a Terra Santa.

Vostè és el primer lloctinent de l'orde a Espanya que no pertany a la noblesa. Ja no cal tenir un títol nobiliari per formar-ne part?

Substitueixo Jacinto Maristany, comte de Lavern, en el càrrec de lloctinent. Ell ho ha fet molt bé. Ha deixat el llistó ben alt. El meu objectiu és intentar fer-ho millor o, com a mínim, igual que ell. És una gran responsabilitat. Per tant, no parteixo de zero. Ser lloctinent és «una funció de servei», com molt bé va assenyalar el cardenal Martínez Sistach a l'homília de la missa. Abans, per entrar a l'orde calia pertànyer a la noblesa; ara ja no. Era una tradició que existia a Espanya, però no en altres llocs. La privació de l'accés de les persones que no eren nobles a l'orde va ser eliminada fa temps, segons directrius del Gran Magisteri de Roma. Crec que m'han triat perquè han pensat que podria fer bé aquesta tasca, prescindint de si posseïa o no un títol nobiliari. Amb tot, la noblesa és un valor que cal tenir en consideració, però que no ha de ser un requisit *sine qua non* per accedir a determinats càrrecs.

La bona notícia

Hospital a Betlem per a infants

Recentment a la ciutat de Betlem, on va néixer Jesús, es van celebrar els 60 anys de *Caritas Baby Hospital*, un centre pediàtric per a nens i nenes i les seves mares que viuen a territori palestí, independentment de la seva raça, religió o recursos econòmics.

Fou el pare Ernst Schnydrig, sacerdot suís, que el desembre de l'any 1952 va anar com a pelegrí a Terra Santa amb un grup d'amics. La nit d'aquell Nadal, mentre a Betlem les campanes anunciaven joioses el naixement de Crist, el pare Ernst va trobar pel camí un home jove que tot plorant cavava un fossar. El sacerdot suís s'hi va acostar i es va adonar que l'home aquell estava enterrant el seu fill, mort de fred i de gana. Aquella tragèdia contrastava

amb l'alegria lluminosa de la nit de Nadal.

El pare Ernst va sentir dintre seu una crida del Senyor: dedicaria la seva vida per tractar d'evitar que tragèdies semblants es repetissin a Betlem. Va crear un hospital per a infants necessitats d'atenció sanitària. Així va néixer el primer centre del futur hospital que l'any 1978 es va inaugurar amb el nom de *Caritas Baby Hospital*. Actualment, gràcies a la generositat de benefactors internacionals, hi són atesos uns 33.000 nadons. El centre disposa de 82 llits en què es dona atenció sanitària a més de 4.000 nens a l'any.

Una efemèride que ha estat bona recordar-la en vigílies del Nadal d'enguany.

Francesc Gamissans



Valors que ens ensenyen a ser més feliços

Presentada la col·lecció de llibres Biblioteca Francesc Torralba

Agustí Codinach



Miquel Àngel Codina
Barcelona

El dilluns 3 de desembre, la Casa del Llibre va acollir la presentació de la col·lecció de llibres Biblioteca Francesc Torralba. Publicada per Pagès Editors, consta de vint-i-dos volums. La idea de la col·lecció va sorgir a partir de l'èxit de llibre *Cent valors per viure*, editat l'any 2008 per Pagès Editors, on el filòsof i teòleg Francesc Torralba donava unes quantes pinzellades sobre valors. L'objectiu inicial de la Biblioteca Francesc Torralba va ser aprofundir en alguns d'aquests valors. Arran de la bona acollida d'aquesta col·lecció, l'Editorial Milenio ha traduït ja al castellà els primers dotze títols.

Eulàlia Pagès, en representació de Pagès Editors, va recordar que fa vint anys que va començar la col·laboració entre l'editorial i l'autor amb la publicació del llibre *Punt d'inflexió. Lectura de Kierkegaard*. Al llarg d'aquest temps, molts han estat els volums de Francesc Torralba que han vist la llum, però va destacar sobretot *L'art de saber escoltar* (2008), del qual s'han venut més de 15.000 exemplars i s'ha traduït a diversos idiomes.

Pel que fa a la Biblioteca Francesc Torralba, va dir que «són llibres de creixement personal que ens ajuden

a tenir una vida plena, més feliça». Així mateix, va comentar que la col·lecció es presenta en un atractiu estoig, «ideal per regalar aquest Nadal». Eulàlia Pagès va assenyalar que «de tots els llibres que integren la col·lecció, el més venut ha estat *L'amistat*, i n'hi ha que ja han assolit la tercera edició».

Vocació pedagògica

Francesc Torralba va manifestar que en els vint-i-dos volums s'analitzen «valors, virtuts i qualitats humanes», com ara la tendresa, l'esforç, la paciència, la compassió, la saviesa, la confiança, la solidaritat, la pau, la bellesa o l'espiritualitat. «He volgut anar als orígens del concepte i explicar-los de la manera més pedagògica possible; fer-ne una radiografia entenedora per a tothom», va afirmar.

Segons l'autor, tres són les característiques essencials de la Biblioteca Francesc Torralba: «Pretendre arribar a un públic molt ampli, fer que els llibres tinguin una mesura breu i integrar teoria amb casos pràctics, on es presentin situacions humanes en què el valor o virtut en qüestió es posi en pràctica.»

Torralba va confessar que havia triat sobretot «aquells valors o qualitats humanes sobre els quals hi ha un visible desert bibliogràfic, com ara la intimitat, l'entusiasme o la sobrietat». També va reconèixer que aquests llibres «tenen una gran acceptació en dos àmbits molt concrets: l'educatiu i el de la salut». «Mestres de Primària i Secundària, Associacions de Mares i Pares d'Alumnes... s'interessen especialment per la cultura de l'esforç i com transmetre-la als seus alumnes i fills», va observar. Francesc Torralba no va descartar que en un futur «la Biblioteca podria anar creixent», però que ara es volia centrar en «uns altres projectes amb Pagès Editors».

«S'hi analitzen valors, virtuts i qualitats humanes com la tendresa, l'esforç, la paciència, la compassió, la saviesa, la confiança, la solidaritat, la pau, la bellesa o l'espiritualitat»

Nova edició de la campanya «Reis per a tothom»

Redacció / Barcelona

Un any més, el Centre Cristià dels Universitaris i la Pastoral Universitària de l'arquebisbat de Barcelona, amb la col·laboració de Ràdio Estel, *Catalunya Cristiana*, Club+Amics, Càritas i el Museu Diocesà de Barcelona, posen en marxa una nova edició de la campanya «Reis per a tothom». Consisteix en la recollida de joguines noves per a infants i d'obsequis (mantes, bufandes, guants, gorres, sabatilles, colònia...) per a gent gran, pertanyents a famílies que viuen una crítica situació de pobresa i exclusió social. És a dir, oferir un detall material embolcallat d'amor i solidaritat en aquestes festes tan entranyables.

Segons els organitzadors, «és molt més que una recollida de joguines i d'obsequis; vol ser una campanya en la qual els implicats realitzin tasques en benefici de terceres persones. Alhora volem que serveixi per donar a conèixer als joves la realitat de la societat en què vivim». «Amb aquesta campanya constatem, any rere any, la importància i la incidència que té a tota la ciutat de Barcelona aquesta acció. Amb els resultats damunt la taula

expressem el nostre anhel de continuar amb aquesta tasca, que ens il·lusiona i amb la qual col·laborem a augmentar la il·lusió i l'esperit altruista en temps de crisi», asseguren.

El voluntariat és un element imprescindible per al bon funcionament de la campanya. Per col·laborar com a voluntari no es demana cap requisit especial, només tenir ganes de dedicar temps i sentir el goig

d'ajudar els col·lectius més vulnerables de la societat a través d'una tasca solidària. Per això els responsables fan una crida per engrescar la gent: «No et quedis de braços creuats i posa el teu granet de sorra!» Les joguines i els obsequis no s'han d'embolicar per tal de facilitar-ne la classificació en els paquets que faran els voluntaris, un cop rebuts tots els regals. Els punts de recollida són tres: el Centre Cristià dels Universitaris, c/ Villarroel, 81, baixos; Ràdio Estel, c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69, i el Museu Diocesà de Barcelona, avinguda de la Catedral, 4.

Per a més informació: tel. 933 233 368 (de dilluns a divendres, de 9.00 a 14.00), e-mail: ccu@dpuniversitaria.org



AULES D'HISTÒRIA ECLESIASTICA DE CATALUNYA

Tercera edició de les Aules d'Història eclesiàstica de Catalunya que ens acosten a la història de l'Església catalana. Tots els dijous de 19.00 a 20.00 h, a la seu de la Balmesiana, carrer Duran i Bas, 9. Cursos de tres sessions cada un.

Pau Valdés Matias: Universitat de Barcelona, Grup de Recerca d'Arqueologia Clàssica, Protohistòrica i Egípcia.
«Persecucions religioses en el món antic. De les bacanals al tancament de l'Acadèmia».
Dies: 10, 17 i 24 de gener.

Roger Sala Bartolí: SOT. Archaeological Prospection.
«Prospeccions geofísiques realitzades a edificis eclesiàstics de Catalunya».
Dies: 31 de gener, 7 i 14 de febrer.

Màrius Orsi Lázaro: CSIC, Institució Milà i Fontanals.
«Guerres de religió - guerres de ficció?».
Dies: 21, 28 de febrer i 7 de març.

Alejandro Martínez Giral: Institut de recerca històrica. Universitat de Girona.

«El paper de l'Església en la construcció de la societat feudal».
Dies: 14, 21 de març i 4 d'abril.

Juan Rico Díaz: Universitat de Santiago de Compostela.
«Patrimoni medieval català desaparegut i/o destruït».
Dies: 11, 18 i 25 d'abril.

Ramon Sarobe i Huesca: Museu d'Història de Catalunya.
«La cacera de bruixes, a Catalunya i a Europa».
Dies: 2, 9 i 16 de maig.

Alexis Serrano Méndez: Servei d'Arxius Judicials del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.
«Els arxius eclesiàstics, fonts d'història».
Dies: 23, 30 de maig i 6 de juny.
Curs reconegut com a assignatura optativa per la Facultat de Teologia de Catalunya (15 hores).

PER A MÉS INFORMACIÓ I MATRÍCULA:
info@balmesiana.org
Biblioteca Balmes [biblioteca@balmesiana.org]
Tel. 933 026 840 - Fax 933 170 498
Carrer Duran i Bas, 9 - 08002 Barcelona

Una obra plural al servei de la pastoral

Presentació de «La Bíblia Compartida. Bíblia i Pastoral» a Tarragona

Joan Boronat
Tarragona

«Plural, amb visions i sensibilitats diverses, aportant també vivències, experiències i testimonis.» D'aquesta manera és com definia el volum *La Bíblia Compartida. Bíblia i Pastoral* el coordinador del llibre, el professor Javier Velasco-Arias, en la presentació de l'obra al Museu Bíblic Tarraconense, el 14 de novembre passat. L'acte va ser presidit per Mons. Jaume Pujol, arquebisbe de Tarragona, metropolità i primat, amb l'assistència de diferents coautors del llibre, com els professors Pepe Pedregosa, Quique Fernández i Maria Esperança Amill. La resta dels autors són Florencio Abajo, Pedro Barado, Núria Calduch, Justino Martínez i Francesc Ramis.

Mn. Joan Magí, president de l'Associació Bíblica de Catalunya, va introduir l'acte per donar pas a la intervenció dels tres coautors de *La Bíblia Compartida. Bíblia i Pastoral*, llibre que anteriorment ha estat presentat a Roma, Madrid i Barcelona. Aquest és el resultat «d'una aventura impulsada el novembre del 2009, iniciada en el si de diferents seminaris al voltant de la Bíblia i ara hem començat l'altra aventura, que és la de difondre-la a tot el país», va comentar Pepe Pedregosa, en nom de l'Editorial San Pablo. Va subrat-

Joan Boronat



Mons. Jaume Pujol va presidir l'acte de presentació.

«És fonamental la interpretació dels textos bíblics per a la renovació de l'Església en la centralitat de la Paraula de Déu»

llar que la Bíblia és la que «l'ànima» com a professional de la comunicació, tal com reflecteix en el seu treball sobre les claus i les pautes per a l'ús d'alguns mitjans en l'animació bíblica.

Catequesis parroquials

L'interès d'aquesta publicació ve donat també per la utilitat que aquesta Bíblia té en les catequesis parroquials,

tal com va remarcar el professor Quique Fernández, atès que sovint aquesta catequesi és l'única eina «per tal que la Paraula de Déu arribi als infants». D'aquí la seva aportació al llibre, sota l'enunciat «L'animació bíblica a la parròquia i a la catequesi». L'autor va posar èmfasi en el fet que la Paraula de Déu és transversal i ha de constituir l'eix vertebrador entre les diverses especialitats. I va afegir que la Bíblia «il·lumina i anima la pastoral».

L'animació bíblica en els estudis teològics és el tema que tracta la professora valenciana Maria Esperança Amill, la qual, en la seva intervenció en aquesta presentació, va subratllar que és fonamental la interpretació dels textos bíblics «per a la renovació de l'Església en la centralitat de la Paraula de Déu».

Per la seva banda, Javier Velasco-Arias va incidir en la finalitat de *La Bíblia Compartida* en considerar l'obra com «un llibre imprescindible», de gran utilitat per a biblistes, agents de pastoral, catequistes «i qualsevol persona enamorada de la Paraula de Déu», ja que aquesta ha d'arribar a tothom. En definitiva, «que al costat dels estudis hi hagi la divulgació popular de la Bíblia», va assenyalar el coordinador de l'obra, compendi del treball de nou autors, tres dels quals són preveres, dos religiosos i quatre laics.

II Certamen de dibuix Amics dels Àngels

Redacció / Barcelona

Sota el tema *Àngels en la teva ciutat o poble*, l'Associació Amics dels Àngels ha convocat el II Certamen de dibuix, que està obert a tots els alumnes de col·legis, parròquies, centres cívics, esplais, etc. Segons Fina Armengol, coordinadora de l'Associació Amics dels Àngels, «l'objectiu d'aquest certamen és desvetllar la sensibilitat espiritual i humana dels nens i nenes amb l'ajuda dels nostres amics els àngels».

El certamen està estructurat en dues categories. A la primera poden participar els alumnes de 1r, 2n, i 3r curs de Primària i a la segona els que estudien 4t, 5è i 6è de Primària. Cada infant pot presentar un màxim de dos dibuixos. Els treballs s'han d'enviar per correu certificat o lliurar-los a mà a la botiga Angelus, carrer València, 216-08011 Barcelona, indicant en el sobre «II Certamen de dibuix-Amics dels Àngels». La data límit d'admissió és el 4 de març del 2013.

Hi haurà premis per a cadascuna de les dues categories. Per als alumnes es lliurarà un primer premi (diploma i lot de sis llibres) i un segon premi (diploma i lot de quatre llibres). Per la seva banda, els professors dels alumnes guanyadors obtindran un lot de tres llibres de temàtica diversa. El lliurament dels premis tindrà lloc a la Llibreria Claret (c/ Roger de Llúria, 5, de Barcelona) el 4 d'abril, a les 18.00.

Per a més informació: Associació Amics dels Àngels, tel. 933 230 616, www.assocangels.entitatsbcn.net

Campanars

delfidalmu@yahoo.es

Delfí Dalmau i Argemir



Puríssima Concepció de Sabadell

La parròquia de la Puríssima Concepció es troba ben al centre de Sabadell; fou edificada entre el 1879 i el 1885. Té detalls que fan pensar en un estil neoromànic, però té solucions, com la volta de llunetes de la seva nau central i les voltes bufades de les laterals, que són de tradició neoclàssica.

Damunt de les naus laterals hi ha estances habilitades per l'arxiu parroquial, on un bon nombre de voluntaris ja fa 25 anys que hi treballen per ordenar i ben conservar els seus documents i materials museístics; també hi ha altres estances dedicades a activitats pastorals.

Un absis semicircular prolongat per un tram constitueix la capçalera on s'ubica el presbiteri; les naus estan separades per pilars amb semicolumnes adossades de capitells jònics i amb decoració floral. La nau major consta de sis trams, amb una llargada total de 42 metres i escaig i una alçada de poc més de 17 metres. Es tracta d'una església notable no solament per les seves grans dimensions, sinó també per la seva originalitat estilística.

Pel que fa al campanar, és original. Es troba al centre de la façana principal orientada a migjorn,



amb una sòlida barana de ferro forjat tot deixant un ampli ull d'escala. Una nova escala, més estreta, puja per l'interior del campanar i segueix amunt pel seu cos poligonal; la cel·la té quatre campanes de l'any 1941. A partir d'ella, per una escala de cargol de graons de fusta s'accedeix a una estança superior, circular, coberta per una volta semiesfèrica i oberta amb una restallera de petites finestres en arc de mig punt.

damunt mateix del cor il·luminat per una gran rosassa. Una cúpula recoberta de rajola blava i blanca amb una creu al cim el fa molt visible. Sota la cúpula, un alt tambor circular contribueix a destacar-la. Un servidor ha calculat la seva alçada en ben bé 45 metres; em diuen que li'n feien 42. Té una planta quadrada de 5,40 metres de costat en el punt en què emergeix per sobre de la teulada del temple. Damunt d'aquest primer cosse n'hi aixeca un altre, de vuitavat, de menys perímetre; en ell s'hi ubica la cel·la o estança de les campanes amb finestrals d'arc de mig punt; una cornisa motllurada amb permòdols blancs al dessota destaquen dels murs en rosa-morat.

S'arriba a la part alta per una escala que puja cap al cor i a les estances de l'arxiu a la banda esquerra del temple; és ampla amb graons de pedra grisa i

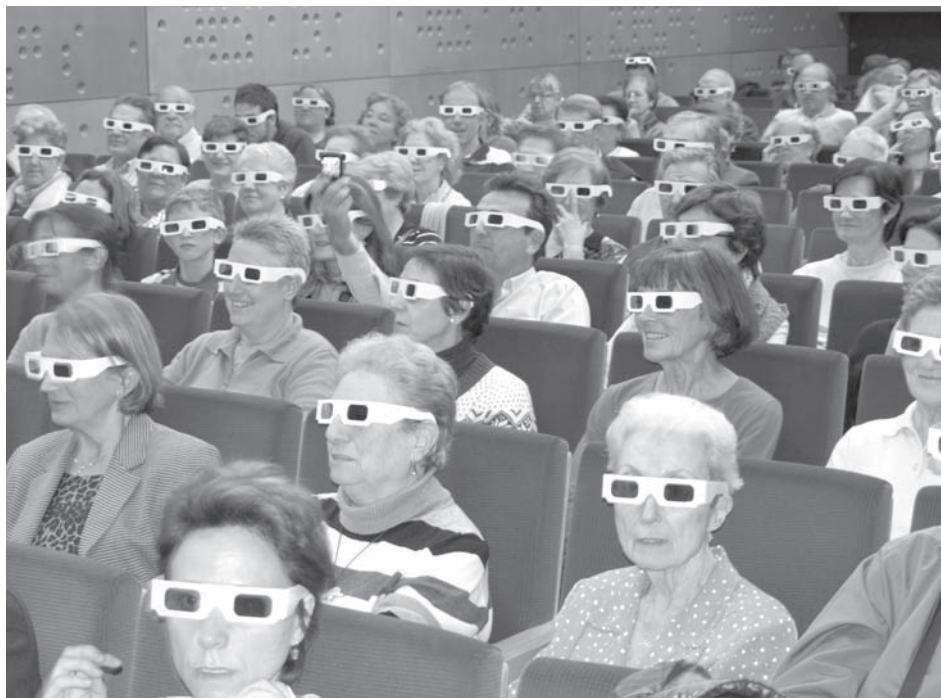
La Mostra de Cinema Espiritual es gradua a la Filmoteca de Catalunya

Totes les pel·lícules de la novena edició han estat preestrenes nacionals

Samuel Gutiérrez
Barcelona

La Mostra de Cinema Espiritual de Barcelona continua creixent. El certamen impulsat per Signis-Espanya i l'arquebisbat de Barcelona va estrenar enguany col·laboració amb la Filmoteca de Catalunya amb un èxit rotund. Ple a vessar en les sessions que s'hi van projectar i l'inici d'una amistat que pot ser realment fructífera. El director de la Mostra, Peio Sánchez, ha mostrat la seva satisfacció i el desig de continuar avançant en aquesta línia. «La Mostra ha esdevingut enguany veritable atri dels gentils—assegurava—. Hem obert un nou espai per al diàleg i reflexió entre la fe i la cultura en el lloc tradicional del cinema, com és la Filmoteca de Catalunya, i això per a nosaltres és molt important.» Les quatre sessions que van tenir lloc a la Filmoteca, emmarcades en el cicle Cinema i Espiritualitat, van omplir la sala gran, amb gent que va haver de quedar-se fora, i van deixar molt bones sensacions entre els assistents.

Un altre dels grans èxits de la novena edició de la Mostra de Cinema Espiritual de Barcelona ha estat que totes les pel·lícules projectades ho feien com a preestrenes nacionals, esdevenint així definitivament el certamen pont perquè un determinat tipus de cinema pugui ser estrenat a l'Estat espanyol. «La crisi econòmica actual afecta molt seriosament el món del cinema—explica Peio Sánchez— i això perjudica sobretot el tipus de cinema que nosaltres volem oferir. La nostra missió avui és donar visibilitat a aquestes pel·lícules



L'estrena del documental en 3D va oferir imatges simpàtiques.

«La nostra missió avui és donar visibilitat a pel·lícules imprescindibles des del punt de vista espiritual»

i actuar fins i tot com a trampolins perquè puguin ser distribuïdes al nostre país.» Bon exemple n'han estat *El molino y la cruz*, *Grandes esperanzas*, *Un amigo para Frank*, *El manzano azul*, *October Baby* o *El pueblo de cartón*, totes elles pel·lícules «imprescindibles» des del punt de vista espiritual. «Enguany la Mostra no només ha mostrat, sinó que ha hagut de procurar que aquestes pel·lícules tinguin distribució al nostre país.» I afegeix: «Penso que aquesta és una dimensió molt a tenir en compte. Una altra de les nostres tasques com a Església és poder ensenyar el cinema que no es

veu, que surt dels circuits comercials, amb altres propostes de pensament, altres formes de veure les coses...» En aquesta línia, la Mostra es planteja ja que algunes de les sales amb les quals compta actualment l'Església, com la de l'Auditori Blanquerna o els Salesians de Rocafort, puguin oferir periòdicament aquest tipus de cinema.

Aposta pels documentals

Si enguany la gran novetat de la Mostra de Cinema Espiritual ha estat l'estrena de la relació amb la Filmoteca de Catalunya, una altra gran notícia ha estat la consolidació de les projeccions a l'Auditori de la Facultat de Comunicació Blanquerna. «La relació amb la Facultat de Comunicació de la Universitat Ramon Llull és excel·lent—assegura Peio Sánchez— i obre perspectives estables de col·laboració. El mateix Auditori se sent molt a gust en aquest diàleg entre la fe i la cultura, tan important a l'arxidiòcesi de Barcelona.»

En les sessions celebrades a l'Auditori Blanquerna s'han estrenat enguany dos documentals de gran interès. D'una banda el primer capítol, titulat *Creo en dios Padre*, del documental *Yo creo*, obra de l'empresa Global 3D Solutions. Es tracta del primer documental del món en 3D sobre el Credo, un projecte ambiciós que neix en el marc de l'Any de la Fe i que a través dels nous llenguatges vol aportar el seu granet de sorra a la nova evangelització. L'acollida el 19 de novembre passat va ser molt favorable.

El segon documental presentat a la Mostra ha estat *Clara de Asís y Pedralbes. El anclaje urbano en la eternidad*, obra de Francesc i Joan Grané. Aquest nou treball dels germans Grané és una immersió en un dels monestirs emblemàtics de Barcelona. «El monestir de Pedralbes—sosté Francesc Grané— és un intent per construir un estil de vida que va més enllà de les pautes que imposa el mercat. Un microcosmos on es construeix un nou ordre des de la mirada femenina oberta a la transcendència i amb l'empremta de Clara i Francesc a cada racó.» El documental sobre santa Clara d'Assís i Pedralbes serà presentat, probablement al gener, en el mateix monestir de les Clarisses de Pedralbes.

La novena edició de la Mostra de Cinema Espiritual de Barcelona s'ha tancat enguany amb més de 3.000 espectadors, un bon nombre d'ells abonats, i la voluntat de continuar oferint un espai estable de cinema al llarg de tot l'any. Sense anar més lluny, durant el proper mes de gener la Mostra preveu estrenar a l'Estat espanyol la darrera pel·lícula de Zhang Yimou, *Las flores de la guerra*, un altre d'aquests «films imprescindibles des del punt de vista espiritual». També s'ha creat l'Associació d'Amics del Cinema Espiritual, amb el mateix objectiu de fidelitzar una oferta per a un públic que ja supera el centenar d'abonats.

L'exposició «El poema del pessebre» es pot visitar a Poblet

Redacció / Poblet

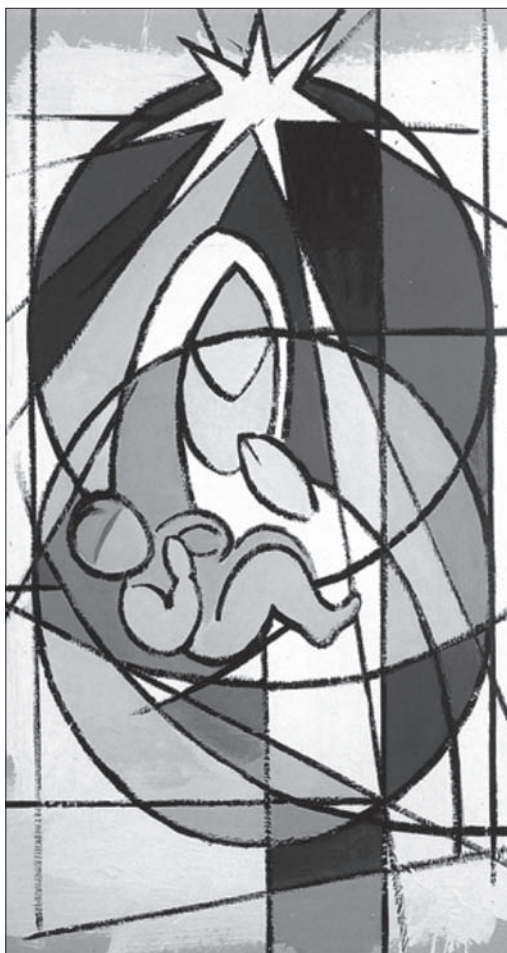
Fins al 15 de gener del 2013, el reial monestir de Santa Maria de Poblet acull una exposició d'il·lustracions de l'artista sabadellenc Jordi Roca sobre *El poema del pessebre*, de Joan Alavedra. Es tracta de la 16a edició d'aquesta mostra itinerant.

El poema del pessebre, de Joan Alavedra, va ser escrit als peus de la mítica muntanya del Canigó. El mestre Pau Casals va compondre l'oratori homònim com un gran himne de pau, que es va estrenar l'any 1960 a Acapulco (Mèxic) i que ha fet la volta al món. L'obra de Joan Alavedra ara arriba al reial monestir de Santa Maria de Poblet mitjançant una sèrie d'il·lustracions que reproduïen l'estètica dels vitralls que, a iniciativa del promotor cultural Joan Rios i Masanell, va realitzar l'artista Jordi Roca.

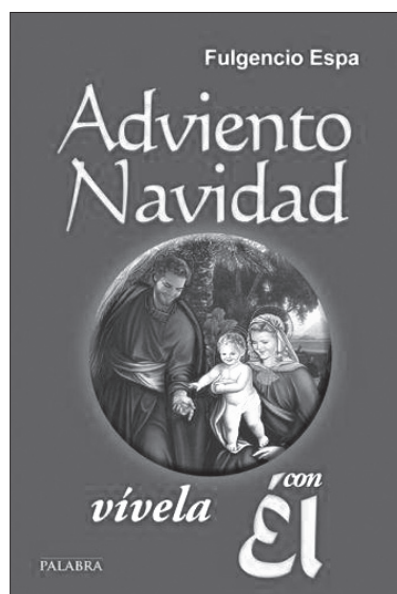
«*El poema del pessebre* d'Ala-

vedra, *El pessebre* de Casals, és un missatge de pau. La lletra de Joan i la melodia de Pau sempre les tenim al nostre abast per organitzar un concert per la pau. Aquest és un missatge que la humanitat necessita escoltar, perquè el cor de l'home no s'aciueta sinó amb la melodia del naixement d'un Déu en el cor de la humanitat. El monestir, el monjo... un espai, un temps per a un pessebre vivent, per escoltar en la nit una veu, una paraula, i amb la melodia de Déu oferir un concert de pau. Sempre... l'estel brilla en la nit pura.» Són paraules del P. Josep Alegre, abat del monestir de Poblet, que es recullen en el tríptic informatiu d'aquesta exposició.

Anys enrere, aquesta col·lecció de dibuixos havia estat exposada a Sabadell, Barcelona, Madrid, Perpinyà, Ripoll, Lleida, Girona, Tarragona, Sant Cugat del Vallès, Montserrat, Llívia, Sitges, Terrassa i Escaldes-Engordany.



Llibres



Viure en Crist

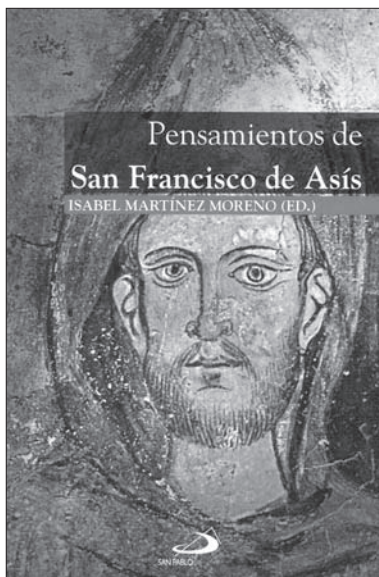
En aquest llibre el lector trobarà textos que li serviran per a la seva pregària personal amb Déu per a aquest mes de desembre. L'autor, el sacerdot Fulgencio Espa, rector de l'església de Santa Maria de Natzaret (Madrid), ha escrit 31 meditacions basant-se en l'evangeli de cada dia. Si la vida cristiana no és més que viure en Crist, ser amic de Crist en definitiva, el tracte diari amb Ell és fonamental, i aquest tracte es basa en la pregària personal.

Fulgencio Espa, *Adviento-Navidad: vívela con Él*. Ediciones Palabra, Col·lecció Con Él, 2012, 160 pàg.

Càntic a Déu

La pregària de sant Francesc d'Assís és un càntic de lloança a Déu. A través dels seus pensaments descobrim com l'amor, la senzillesa, la pau i la pobresa són els autèntics constructors de l'esperit de les benaurances que ens va ensenyar Jesús. Ple de gratitud, Francesc ungeix tot el que contempla d'alegria i benediccions. «Pregar amb Francesc és conèixer Crist», diu Isabel Martínez Moreno, coordinadora del llibre, en el pròleg.

Isabel Martínez Moreno, *Pensamientos de san Francisco de Asís*. Editorial San Pablo, Col·lecció Pensamientos, 2012, 160 pàg.



Una veu única

Cal afinar l'oïda per «escoltar» la veu de Déu. L'escolta, com a clau d'aquest llibre, proposa camins possibles per fer més audible aquesta veu en nosaltres. De la mà d'alguns personatges bíblics i de mestres com sant Ignasi, santa Teresa i sant Joan de la Creu, descobrim algunes pistes que ens poden ajudar a discernir, ordenar i fer callar ecos que ens poden confondre, i amplificar l'única veu capaç de xiuxiuejar la pau i el sentit.

Carolina Mancini, *Escuchar entre las voces una*. Ediciones Narcea, Col·lecció Espiritualidad, 2012, 136 pàg.

El missatge de Jesús

La teologia dels relats és la denominada «teologia popular». Aquesta és la que ens va ensenyar Jesús amb el seu exemple, la seva manera de viure, els seus costums, preocupacions, la seva manera de tractar la gent, les seves preferències i sobretot mitjançant el que va fer i dir. Jesús ens va explicar qui és Déu i com és Déu, aquesta teologia que, en forma de relats, es troba als evangelis. El teòleg José M. Castillo ens explica en què consisteix la Bona Notícia de Jesús.

José M. Castillo, *Teología popular (I)*. Editorial Desclée De Brouwer, Col·lecció A los Cuatro Vientos, 2012, 120 pàg.



Cultura

Causa solidària

La Marató de TV3 està dedicada enguany al càncer, la causa principal de mort en persones d'entre 35 i 70 anys. En aquest volum s'apleguen un conjunt de textos i il·lustracions que tenen com a fil conductor la idea de la solidaritat. Els beneficis que s'obtinguin amb la venda del llibre s'afegiran a la recaptació per finançar la recerca científica del càncer que s'aconsegueixi al programa televisiu de La Marató el 16 de desembre.

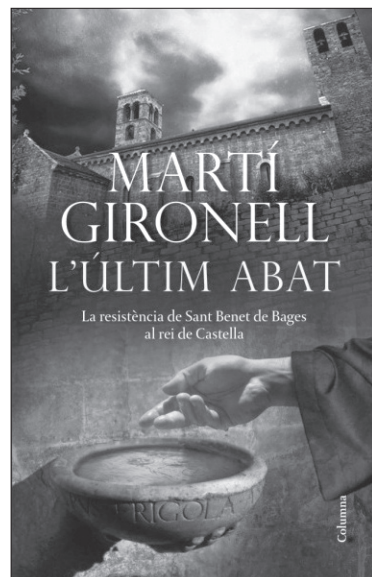
Autors diversos, *Tot està per fer i tot és possible. El llibre de La Marató*. Ara Llibres, 2012, 134 pàg.



Època convulsa

El periodista i escriptor Martí Gironell retrata els estralls de la corrupció en la política i en l'àmbit eclesial a la segona meitat del segle XVI. Una conxorxa orquestrada pel rei de Castella i la Congregació de l'Observança de Valladolid amenaça de posar en perill els monestirs catalans, que s'uniran per resistir l'embat imperialista. Un llibre que també dóna a conèixer les tradicions i la gastronomia d'una època convulsa.

Martí Gironell, *L'últim abat*. Columna Edicions, Col·lecció Clàssica, 2012, 374 pàg.



La força de la vida

A la sala d'espera de la consulta de la seva doctora, una dona espera el diagnòstic definitiu. Sap que es mor. A la sala de l'hospital, la protagonista rememora la joventut, l'amor, l'amistat, els somnis... Els records de tota una vida es convertiran en una reflexió sobre el fet ineludible de la mort. Amb els cucs de seda com a metàfora, la protagonista descobrirà que davant la perspectiva de la mort, viure adquireix un sentit nou.

Anna Tortajada, *La mort i els cucs de seda*. Editorial Base, Col·lecció Base Narrativa, 2012, 128 pàg.

Aperitius saborosos

L'especialista gastronòmic Pep Nogué és l'autor d'aquestes 122 propostes per elaborar aperitius saborosos. En aquestes pàgines podem trobar receptes per cuinar sopes fredes i calentes, *carpaccios* clàssics o atrevits, pans de tota mena, amanides molt variades, fregits molts saludables, postres delicioses, etc. Segons l'autor, només cal una mica de temps, una bona preparació i sobretot organització per fer realitat un bon aperitiu.

Pep Nogué, *Tastets*. Cossetània Edicions, Col·lecció Portàtil, 2012, 256 pàg.



Crítica literària

La violència, el pitjor que hi ha en l'home

Pedro Olalla ha escrit un llibre peculiar. Almenys per tres motius. Primer, per la pacient i inacabable erudició dels 125 episodis, acompanyats cadascun d'una bibliografia de primera mà que certifica l'erudició esmentada. Aquests episodis relaten fragments de vida relacionats amb personatges reals de Grècia o relacionats amb Grècia i la seva cultura.

Peculiar, en segon lloc, perquè la «mirada humanista» apareix com a contrast d'unes breus històries en les quals es desplega una violència i, fins i tot, una maldat bàrbara o refinada i cruel, provinent en general del fanatisme religiós i cívic dels protagonistes: cristians i otomans; fins i tot, els nostres famosos almogàvers, traïts per l'emperador de Bizanci amb l'assassinat de Roger de Flor, cosa que va amuntegar crueltat sobre crueltat (p. 240-242).

En tercer lloc, el llibre és peculiar perquè dibuixa subtilment però amb rotunditat una tesi que té a veure amb la teologia: no és solament l'afirmació que l'home pot fer el millor però també el pitjor (veure *Gaudium et spes*, n. 9) sinó quelcom de més punyent: les ideologies fortes, les religions —Bizanci

PEDRO OLALLA

Historia menor de Grecia

Una mirada humanista sobre la agitada historia de los griegos
Acantilado, 2012, 384 pàg.

i l'imperi otomà representen els dos pols— han estat incentiu de violència desfermada, expressió del pitjor que hi ha en l'home.

Així, Olalla assenyalava com un punt fort de la tesi la violència que s'amaga en els emperadors Justinià i Teodosi i la crueltat dels predicadors llatins contra els monjos de Kandara (p. 236). Alguna altra vegada se li escapa la mà i sembla que només els «pagans» són innocents (p. 213), però tot seguit apareix la figura de Nectari, el monjo bondadós transmissor de la cultura clàssica, que presenta de nou la tesi d'Olalla com a dirigida contra el fonamentalisme religiós; no pas contra l'espiritualitat cristiana.

Qui queda lliure de la violència desfermada com a expressió del pitjor que hi ha en l'home? Montaigne i aquells cristians que han integrat en llur fe

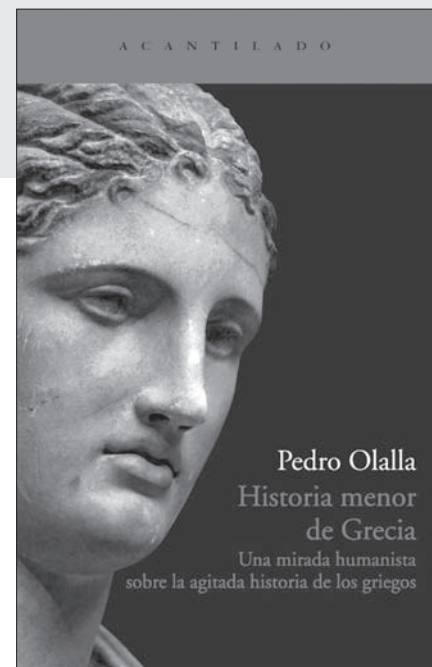
l'humanisme procedent de la Grècia clàssica. I algú personatge aïllat, com la minyona, tan digna ella, que quan el doctor la crida tocant la campaneta li diu: «Sr. Doctor, aquí té la seva infusió de la tarda. Però la campaneta és per cridar les ovelles i les cabres.» Algú acudit com aquest fa respirar de gust per contrast amb la mort a sang i fetge de moltes altres pàgines.

Per què he tingut la curiositat de llegir aquest llibre minuciosament? Perquè jo podia interpretar amb amplitud i benevolença gran part de la seva tesi: cal fugir dels fonamentalismes que disparen les religions en la direcció de la intransigència i la violència i, en canvi, cal cercar aquella espiritualitat cristiana que no té por d'incorporar la raó a la seva fe, és a dir, l'humanisme que certament té la seva expressió en la Grècia clàssica.

Josep M. Rovira

Belloso

Professor emèrit de Teologia



Crítica teatral

Una aventura poc arriscada

AVENTURA!,
d'Alfredo Sanzol.
Traducció de Sergi Belbel.
INTÈRPRETS: Mamen Duch,
Marta Pérez, Carme Pla,
Albert Ribalta, Jordi Rico i
Àgata Roca.
DIRECCIÓ: Alfredo Sanzol.
Cia T de Teatre.
Teatre Lliure de Montjuïc,
Barcelona.
Fins al 30 de desembre.

© David Ruano



La companyia al ple de T de Teatre en una de les escenes de l'obra.

El mateix autor i director Alfredo Sanzol (Madrid, 1972) avisa, potser per allò de qui avisa no és traïdor, i adverteix: «Espero que molta gent digui que hem fet una comèdia, altres una tragèdia, i altres una tragicomèdia.» I un es troba en el triple dilema plantejat pel mateix Sanzol de classificar aquesta aventura, la segona del dramaturg amb la companyia T de Teatre, després de *Delicades*, un èxit del Festival Grec del 2010, per la sensibilitat del seu contingut i pel registre entre màgic i nostàlgic d'aquella obra. I el dilema de l'actual *Aventura!* no troba resposta.

Si *Aventura!* és una comèdia, hi falta ritme i més farciment d'embolic. Si

Aventura! és una tragèdia, hi falta una bona dosi de dramatisme. Si *Aventura!* és una tragicomèdia, hi falta entendre que l'anècdota que s'hi ventila és una broma tràgica entre els diversos personatges. La impressió és que l'ambició de l'obra *Aventura!* es queda a mig camí perquè parteix d'un plantejament que promet molt i que es va aigualint mentre explota el nus i busca el desenllaç al llarg dels noranta minuts de l'obra.

I, si no, que pensin els espectadors si no és atractiva una proposta que els presenta al davant sis socis (quatre dones i dos homes) d'una empresa que encara

funciona prou bé, però que, insatisfets tots de la seva trajectòria vital, tan personal com d'equip, els tempta acceptar l'oferta milionària d'un empresari xinès que parla català en la intimitat i mandarí en públic, i que acaba emportant-se a Xangai una de les sòcies, ni que sigui a preu d'or.

Malgrat tot, l'obra funciona pel mesatge escènic dels seus intèrprets, la companyia T de Teatre, les quatre actrius i dos dels actors habituals, a més d'una direcció del mateix autor que juga amb escenes breus, gairebé esquetsos, monòlegs, diàlegs a dos, i fins i tot

congelació física dels personatges que no intervenen en cada escena per deixar-los al marge de l'acció. Tot, a més, en un espai fred, però no luxós, que representa les oficines de l'empresa en venda, amb un sostre rònc que amaga la il·luminació angoixant dels fluorescents, unes cortines de làmines de fulls verticals al fons, una simple taula que sembla de reunió de treball —però té l'aspecte de ser més aviat del recambrió per fer-hi menjades— i un mur imponent i d'aires d'antigor perquè de fons hi ha els dòlmens que adora un dels personatges, el mateix que entra i surt d'escena damunt d'un patinet de manillar, mirada infantil de l'autor a un passat feliç del qual no es vol despendre.

No desvelem del tot el que hi passa perquè seria una mala jugada per als espectadors, a qui esperen poques sorpreses. Tampoc desvelem les relacions que s'estableixen entre alguns dels personatges. Totes poc dibuixades i de recorregut feble. De segur que tant Alfredo Sanzol com T de Teatre tenen prou solatge i sentit crític per passar com millor puguin aquesta *Aventura!* i enfilat-ne de seguida una altra que els porti a recuperar la dolçor de *Delicades*. Tinc la sensació que els espectadors els acompanyaran fidelment en aquesta aventura amb la condició que els n'ofereixin ben aviat una altra que els faci vibrar de debò.

Andreu Sotorra

Escriptor i periodista
col·laborador de
Ràdio Estel





Per Francesc Nicolau

Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Què en farem del plutoni residual?

Com sabeu el plutoni és un element radioactiu que ocupa la casella n. 94 de la taula periòdica dels elements químics. Abans d'inventar-se la indústria nuclear ben poc n'hi havia a la terra. Tan sols algunes traces en jaciments d'urani. Però resulta que se'n pot obtenir artificialment en els reactors nuclears. Més encara, és un subproducte obligat dels actuals centres d'energia nuclear. De fet és un residu que ha anat creixent incontroladament i de no haver-n'hi pràcticament gens al nostre planeta s'ha passat a tenir-n'hi ara una quantitat que sobrepasa les 500 tones! La major part prové del que Rússia i Estats Units d'Amèrica havien produït en el temps de la guerra freda quan fabricaven les bombes nuclears, però després anà creixent fins a aquest total per acumulació de residus de les centrals d'arreu del món.

Si es fessin ara bombes nuclears a base del plutoni es podrien fabricar amb aquest material unes 100.000 armes destructives d'aquesta mena, cada una amb la capacitat destructiva de la que va caure sobre Nagasaki i va provocar la rendició del Japó, com tothom recorda. Fa esfereir pensar que això es pugui arribar a fer! Gràcies a Déu ara no tenim cap indicatiu que cap dels països implicats volgués aprofitar el plutoni per a una monstruositat així. Però... el problema que no podem passar per alt és: què n'hem de fer, d'aquestes 500 tones de material radioactiu, amb tots els perills



Central nuclear de Metsamor (Armènia).

que la radioactivitat comporta?

Fins ara no s'ha posat en marxa cap pla que doni solució efectiva a la qüestió, però s'hi han fet diversos suggeriments: els experts opinen majoritàriament que el que aniria millor seria l'enterrament. Així s'ha exposat a la revista *Nature*: s'hauria de posar tot el plutoni dins de recipients de ceràmica i submergir-lo en pous o caveres a gran profunditat. És la millor solució, diuen.

Però se n'ha proposat una altra: els responsables de les nuclears del Regne Unit, seguits per França i el Japó, proposen utilitzar-lo per obtenir MOX, que és una barreja d'òxids d'urani i plutoni, que encara es pot fer servir en les centrals com a combustible nuclear que dona un cert rendiment. Seria bo fer-ho? Això presenta problemes perquè, a part del fet que presenta més perillositat que les instal·lacions ordinàries actuals, té un cost més alt i dificultats d'instal·lació. Malgrat tot, els Estats Units ja han decidit invertir 13.000 milions de dòlars per fer-ne una instal·lació a Carolina del Sud. Veurem si se'n sortiran. També s'ha dit que es podria fer servir el plutoni sol com a combustible nuclear, però fer això és encara més perillós. Caldria refrigerar-lo amb sodi, que és altament inflamable i, per una altra banda, també originaria residus radioactius, cosa que no seria pas encara la solució del problema.

Si la millor solució és enterrar el plutoni, la pregunta que cal fer és: on trobar un lloc que no presenti dificultats? Cosa també no gens fàcil. Es van proposar les muntanyes de Yucca ja a la dècada dels 80, però fins ara no s'ha fet un pas per fer-ho. I així es troba la cosa.

Què hi direm nosaltres? Que l'home ha de vetllar més per no fer malbé el nostre habitatge, ja prou deteriorat per destrucció de boscos i contaminació atmosfèrica.

Certeses científiques i fe cristiana

42. Avenços tecnològics i ètica cristiana

S'ha dit que l'Església catòlica talla les ales a la ciència en prohibir la fecundació extrauterina, l'eugenèsia, els contraceptius, l'eutanàsia activa (que de vegades es confon amb una mort digna)... i altres consecucions de la ciència. Diguem, en primer lloc, que no són troballes de la ciència això que se cita (la ciència dona coneixements no actuacions) sinó tècniques basades en el que la ciència ens ha fet conèixer, que no és el mateix. L'Església no frenarà mai l'avanç de l'autèntica ciència, que sempre serà un bé per a la humanitat, perquè ens dona a conèixer el que ens interessa de la natura. Però, com que ella també és custodi de la Revelació cristiana i aquesta implica una certa moral, la moral evangèlica, ha de recordar quines són les normes que cal tenir presents a l'hora d'aplicar tècniques que afecten el que es conté en els preceptes de la Llei de Déu. Crec que als nostres lectors els agradarà que en diguem alguna cosa. Dir una paraula sobre això bé lliga amb aquest tema sobre certeses científiques i fe cristiana.

Ètica i ètiques

D'una manera semblant al que passa de vegades quan es diu que els ensenyaments de l'Església no lliguen amb el que ens diuen els científics i és perquè no s'interpreta bé el que el que ensenya l'autèntica ciència, també s'afirma algun cop de l'Església que manté una ètica que no és la que té la humanitat, i és perquè es té de l'ètica un concepte que no és el que la llei natural ens dicta. Per fer un judici cabal dels ensenyaments morals de l'Església catòlica cal precisar bé i veure quina és l'ètica correcta.

Per «ètica» s'entén el conjunt de normes que determinen la bondat o malícia

de les accions humanes. El mot és un adjectiu grec derivat d'*ethos* que vol dir manera de fer o costum. Etimològicament és sinònim de «moral», adjectiu llatí derivat de *mos* que també significa costum. A la pràctica actual ètica i moral es pot dir que mantenen el mateix significat encara, però es prefereix dir ètica de les exposicions que en fan els filòsofs i moral del conjunt concret de normes d'actuació, especialment de les que ensenya la religió. Ara bé, pel que fa a les ètiques elaborades pels filòsofs hem de dir que n'hi ha una bona varietat. Podem separar-les en dos grans grups: «deontològiques» (*deonto* és allò que cal fer) i «teleològiques» (*teleo* és fi, finalitat). Les primeres accepten l'existència d'una llei natural, i consideren que els actes humans són bons o dolents en ells mateixos, mentre que les segones afirmen que només la finalitat amb què es fa l'acció determina la bondat o la malícia de l'acte. Dintre de cada grup hi ha matisos i diferències, segons els autors. Tal com els hem definit són postures extremes i no cal dir que n'hi ha d'intermèdies. Ja Aristòtil va escriure una *Ètica a Nicòmac*, ben deontològica, com també es pot considerar d'aquest tipus la *Crítica de la raó pràctica* d'Immanuel Kant, que diu que és amb «imperatiu categòric» que cal observar els principis morals universalment vàlids. Entre les ètiques teleològiques podem citar l'ètica utilitarista de Jeremy Bentham, per al qual és ètic tot allò que contribueixi al més gran benestar individual o col·lectiu per al més gran nombre de persones; o també John Stuart Mill que segueix en la mateixa línia però tenint més en compte la societat en el seu conjunt, cosa que, ens dirà Jean-Jacques Rousseau, exigirà el «contracte social», que neix de la voluntat general de la

comunitat per assegurar-se la pròpia supervivència.

Quina ètica és la que segueix l'Església catòlica?

És clar que no totes les ètiques s'han de considerar en el mateix nivell. Si afirmem coses contradictòries no poden tenir raó totes. Les que siguin purament teleològiques ja es veu que, per no admetre la llei natural, segons la doctrina catòlica no es poden admetre. Però no tan sols en cristià sinó també purament per filosofia sensata: excloure que hi hagi uns principis intocables que provenen de la mateixa naturalesa humana i que anomenem llei natural no es pot pas sostenir amb arguments vàlids. Això no exclou que també s'hagi de tenir en compte la finalitat o la intenció dels actes humans quan es tracta de jutjar-ne la correcció ètica. Certes consideracions dels utilitaristes cal tenir-les en compte, això sí, encara que el que ens diguin sigui insuficient. Una cosa no treu l'altra.

Així, doncs, l'ètica que l'Església té en compte com a vàlida és una ètica deontològica que accepta l'existència d'una llei natural, però a més s'hi té en compte el contingut de la revelació cristiana. Segons ella, per exemple, hi ha un manament intocable: no es pot matar cap innocent. I qui dirà que aquest precepte no sigui de llei natural? Així, doncs, no és estrany que l'Església estigui contrària a l'avortament i fins i tot el castigui amb penes canòniques. Les paraules de Joan Pau II a l'encíclica *Evangelium vitae* són ben taxatives: «Amb l'autoritat que Crist va conferir a Pere i als seus successors... declaro que l'avortament directe, o sigui volgut com un fi o com un mitjà, constitueix sempre un desordre moral greu, per quant que és una mort deli-

berada d'un ésser humà innocent... Cap circumstància, cap fi, cap llei en el món no podrà mai fer lícit un acte que és intrínsecament il·lícit, perquè és contrari a la llei de Déu inscrita en el cor de cada home, reconscible per la pròpia raó i proclamada per l'Església». Fixem-nos amb quina força recorda el Papa que és de llei natural la norma de no matar un innocent.

I perquè no s'invoqui un legítim pluralisme a l'hora d'interpretar si és o no matar un innocent la «interrupció de l'embaràs» (eufemisme de «provocar l'avortament») la sagrada Congregació per a la Doctrina de la Fe diu: «El pluralisme ètic és reivindicat com una conseqüència natural del pluralisme ideològic. I no obstant això, hi ha una gran distància entre l'un i l'altre... no es pot invocar mai la llibertat d'opinió per lesionar els drets dels altres, especialment en el dret a la vida». I la ciència és la que precisament ens diu que la vida del nou individu comença a l'instant que ja s'ha format el zigot (fecundació), per tant té poca consistència afirmar que el fetus no és un ésser humà fins al cap d'un cert temps, setmanes o mesos. Per això també són declarats il·lícits aquells contraceptius que en realitat impedeixen la implantació del zigot en l'úter, cosa que en provoca la mort.

Totes les normes dictades per l'Església que fan referència a tècniques que comporten resultats que van contra la moral catòlica es basen en l'ètica natural, ratificada pels ensenyaments de la llei de Déu, i mai no van contra cap avenç de la ciència. No es pot dir que l'Església posi impediments al progrés científic. Posem per acabar el que Benet XVI va dir als participants del congrés «Bàlsam a les ferides» de Roma el 5 d'abril de 2008: «Els no que pronuncia l'Església en les seves indicacions morals i sobre els quals l'opinió pública es deté de manera unilateral, són en realitat grans sí a la dignitat de la persona humana, a la seva vida i a la seva capacitat d'estimar».

Des del carrer

DR. LLUÍS ALBAIGÈS, COORDINADOR DEL CENTRE POLIVALENT DE SALUT MENTAL DE L'HOSPITALET

«Els suïcidis s'han incrementat un 10% en el darrer any»

Carme Munté

La Unitat d'Ingrés a la Comunitat (UIC) del Centre Polivalent de Salut Mental de L'Hospitalet, gestionat per les Germanes Hospitalàries i adscrit a Benito Menni CASM, és un recurs assistencial pioner a Catalunya que té per objectiu fonamental la reinserció del pacient en el seu entorn. Per aconseguir-ho, es fomenta l'autonomia i llibertat de l'individu —l'ingrés és voluntari i pot sortir-ne quan ho desitgi— a més de fer-lo participi del seu tractament. El Dr. Lluís Albaigès és el coordinador del Centre Polivalent de Salut Mental de L'Hospitalet.

Quin és el perfil de malalts que atenen en aquesta unitat?

A la UIC s'atenen pacients amb trastorns mentals severos (esquizofrènies, trastorns depressius greus, bipolars, trastorns límit de la personalitat, etc.) que tenen dificultats per seguir el tractament en l'entorn familiar i social habitual, per la qual cosa es produeixen problemes d'adaptació. Aquestes dificultats es poden millorar a través del tractament que s'ofereix a la unitat i al nucli de convivència en un temps limitat (mitjana d'estada de 100 dies).

Quina valoració fa dels dos primers anys de funcionament?

Durant aquest temps han estat atesos a la Unitat d'Ingrés a la Comunitat uns 250 pacients. La valoració que han fet de la seva estada és molt positiva i marca una diferència fonamental amb altres tipologies d'ingrés en centres de funcionament tancat. Els pacients destaquen el tracte respectuós i comprensiu rebut i la majoria ha pogut tornar al seu nucli convivencial en millors condicions que abans de l'ingrés.

Com afecta l'evolució clínica dels pacients la profunda crisi econòmica que estem vivint?

Si una persona que té totes les seves capacitats emocionals, cognitives i rela-



cionals intactes se sent afectada quan té una situació laboral precària o es troba amb problemes econòmics importants, molt més s'afectarà una persona amb problemes de salut mental amb menors avantatges competitius en el món laboral. D'altra banda, les famílies dels pacients pateixen amb més intensitat la situació de crisi de manera que, sovint, això genera un clima emocional que afecta més els pacients i els desencadena noves crisis. Així mateix, ens trobem que hi ha pacients que havien pogut viure sols i que, actualment, ja no poden, per manca d'ingressos i per la major dificultat a l'hora de trobar feina. També cal dir que les vivències catastròfiques per precarietat econòmica i els majors impediments per poder ser autònoms constitueixen una

dificultat per avançar en la recuperació d'aquests pacients.

El moment actual genera persones especialment vulnerables? Han notat un augment dels suïcidis o dels intents de suïcidis?

La vulnerabilitat és una qüestió complexa i no depèn només d'un sol factor. Tanmateix, les persones vulnerables per estructures de personalitat fràgil tendeixen a descompensar-se clínicament i a patir trastorns mentals quan hi ha situacions d'estrès com les que genera la crisi. Sabem que els suïcidis consumats han incrementat un 10% en el darrer any a Catalunya. També hi ha un increment en els intents de suïcidis. Aquests actes es corelacionen directament amb l'increment de les taxes d'atur.



Eduard Brufau

Rauxa

Les prioritats dels governants

El govern espanyol ha donat a conèixer les subvencions que enguany ha donat a les fundacions de tots els partits polítics per a les múltiples activitats altruistes que asseguren que fan. Les xifres s'han reduït respecte l'any passat, però així i tot la suma total d'aquestes subvencions és escandalosament elevada i frega el milió d'euros. D'aquesta quantitat gens menyspreable la major part, un 60%, ha anat a parar a la FAES, la fundació del partit que ja fa més d'un any que està al govern d'Espanya. Més enllà de la incògnita sobre el criteri que es fa servir perquè les subvencions siguin tan desiguals entre uns i altres, el que indigna de debò és que mentre en qüesti-

ons socials fonamentals es retalla fins a extrems èticament qüestionables, es gasti tant de diner públic en les fundacions dels partits. D'una banda les persones que cuiden les 24 hores del dia familiars amb discapacitat es queden sense sou i sense seguretat social perquè l'Estat diu que no té prou recursos, però de l'altra, bé que li sobra un milió d'euros per repartir entre les sucursals de les formacions polítiques. Fins i tot suposant que tot és plenament legal, no hi ha dubte que èticament ens trobem davant d'una injustícia flagrant. Les fundacions dels partits poden sobreviure perfectament sense aquestes xifres astronòmiques; les persones, no.

Pensant-ho millor

Antoni Coll Gilabert
Periodista

El Papa, el bou i la mula

En vigílies de Nadal, què pot comentar un periodista? És probable que encara s'ocupi de la llarga resaca de les eleccions catalanes; no és improbable que continuï ocupant-se de Síria, ja que la informació té això: una notícia n'amaga una altra. I així passa que la crisi de Tunísia va ser ocultada per la d'Egipte, la d'Egipte per la de Líbia, la de Líbia per la de Síria, com si un diari fos dipositat sobre l'anterior a la taula de la història.

Els temes més importants són els que surten a la portada i omplen més espai als mitjans?

El periodista anglès Malcom Muggeridge, molt popular al seu país, abans i després que els seus diàlegs amb Teresa de Calcuta el transportessin de l'escepticisme a la fe, va deixar escrit, referint-se al que és important i intrascendent: «Si jo hagués estat periodista a Terra Santa en temps de Jesucrist, m'hauria dedicat a saber què passava a casa d'Herodes; hauria descobert què tramava Pilat... i m'hauria perdut pel complet l'esdeveniment més important de tots els temps.»

Passa sovint que ens entretenim en les circumstàncies i ens oblidem del que és principal.

Benet XVI ens ha anticipat un gran regal per a aquest Nadal: el tercer volum de la seva obra *Jesús de Natzaret*, que recull la infància de Jesús.

Les ressenyes breus dels diaris i els noticiaris han resumit tant l'aportació del Papa que s'han limitat en molts casos a dir que l'autor considera probable fantasia el fet que a la cova de Betlem hi hagués hagut un bou i una mula. És a dir, que segurament no hi eren. L'Evangeli no en diu res, malgrat que fa segles que la tradició popular els hi acostuma a posar.

És com una metàfora del que ens passa. Tenim un Papa amb una intel·ligència i una capacitat de divulgació sorprenents, però n'aprofitem ben poc els escrits, a excepció d'alguna curiositat, tot i que són formidables.

És com una llei del periodisme: menysprear el que és important per fixar-nos en el que és interessant. Si Einstein visqués avui ningú no sabria com va ser possible que als 26 anys redactés en un despatx de l'oficina de patents de Berna la seva famosa Llei de la Relativitat, però tots seríem informats sobre si vivia amb una dona en aquell apartament i si s'hi portava bé.